לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', כ"ז בחשון תשמ"ט, 7 בנובמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13793 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

הנשיא מתחיל היום בהתייעצויות

בצלאל עמיקם

סיעת הליכוד, הגדולה בסיעות בכנסת הי"ב, תפתח היום את סבב ההתייעצויות עם נשיא המדינה. הנשיא הרצוג זימן את נציגי סיעה זו לשעה 9.30 בבוקר. כשעתיים לאחר מכן יבואו למשכן הנשיא נציגי המערך. הנשיא הרצוג הזמין להיום גם את נציגי ש"ס ואגודת ישראל. מחר יתייצבו בבית הנשיא אנשי ר"צ והמפד"ל. וביומיים לאחר מכן יוזמנו להתייעצויות אנשי מפ"ם, התחיה, דגל התורה, הרשימה המתקדמת, מולדת, צומת וחד"ש.

„חכמי התורה" של ש"ס מעדיפים ממשלה בראשות פרס

המערך החל במו"מ רציני עם 3 המפלגות החרדיות

שחל: יש תפנית אמיתית בעמדת המפלגות הדתיות ● אגודת ישראל, ש"ס ודגל התורה מבקשות לדחות את הפגישה עם הנשיא עד שיחליטו על מי להמליץ כמרכיב הממשלה הבאה

יורם בר, טוביה בסקינד, עתי"ם

המערך עדיין לא השיג פריצת-דרך במגעיו עם הסיעות החרדיות אך התברר כי בש"ס מעדיפים קואליציה עם שמעון פרס.

אמש באו ללשכתו של פרס בזה אחר זה נציגי אגודת ישראל ודגל התורה. מטעם המערך השתתפו בפגישות שמעון פרס, יצחק רבין, משה שחל, רפי אדרי, יוסי ביילין ואורי סביר.

חברי הכנסת של אגודת ישראל מנחם פורוש ואברהם ורדיגר, מלווים בפמליה גדולה, אמרו כצאתם מהפגישה כי ברעתם לבקש מנשיא המדינה לדחות את זימונם אליו, כיון שעדיין לא גיבשו את עמדתם על מי להמליץ לנשיא. ח"כ ורדיגר מסר כי אין שינוי ואין התקרבות בעקבות שיחותיהם עם „העבודה". לדבריו, אחד המוקשים העקריים הוא חוק מיהו יהודי. מועצת גדולי התורה של אגו"י תכונס ביום שלישי כדי לשמוע דיווח על המגעים, ולאותו יום סוכמה גם פגישה נוספת עם מפלגת העבודה.

דגל התורה

בזמן שנציגי אגודת ישראל הוצאו מלשכת פרס בדלת צדדית, נכנסו ללשכה נציגי „דגל התורה" חברי הכנסת אברהם רביץ ומשה גפני, מלווים גם הם בסוללת יועצים. בטרם נכנס ללשכת פרס, אמר ח"כ רביץ כי תביעותיהם תהיינה להשוות את תנאי החיים של החרדים בישראל לכל האזרחים. בתעסוקה, בחינוך ובשיכון. הרב רביץ אמר, שלא תהיה להם בעיה לשבת בממשלה אחת עם אגודת ישראל. גם ח"כ ורדיגר אמר לפני-כן כי „אגודת ישראל" אינה פוסלת אפשרות של ישיבה בממשלה עם „רגל התורה".

(המשך בעמ' 14)

הפגישות עם החרדיות הנחילו אכזבה לליכוד

דורית גבן

אתמול נחל צוות המו"מ של הליכוד, בראשותו של השר דוד לוי, אכזבה נוספת. לאחר שש"ס נמנעה ביום ו' מלהצהיר כי תתמוך בשמיר בהתייעצויות עם הנשיא, לא קיבלו ראשי הליכוד כל הבטחה גם מנציגי „דגל התורה", שאיתם נפגשו אתמול לשיחה נוספת. הפגישה עם נציגי אגודת ישראל שהיתה צריכה להתקיים אתמול נדרתה להיום.

ועדה של גדולי התורה של אגודת ישראל, שהתכנסה אתמול, החליטה שלא להחליט בעניין הקואליציה העדיפה, בראשות הליכוד או המערך, והטילה על נציגיה להמשיך את המגעים עם שתי המפלגות הגדולות. הרב פורוש הבהיר, כי התנאי להשתתפות של אגו"י בקואליציה כלשהי יהיה תיקון חוק „מיהו יהודי". אף כי גדולי התורה טרם אישרו לאגודת ישראל להשתתף בממשלה הבאה, מבקשים נציגי אגודת ישראל לשמור להם שני משרדים ממשלתיים.

דורשים חופש הצבעה

נציגי דגל התורה הבהירו אתמול לשר לוי וחבריו כי ידרשו חופש הצבעה בנושאים המדיניים, בעניין השלום ונסיגה משטחים. בעניין אחר אמרו, כי ידרשו חקיקה שתאסור שביתות במערכת הבריאות.

על-פי תוצאות המגעים שהיו אתמול, נראה כי נציגי המפלגות החרדיות לא יבואו עם המלצה כלשהי לנשיא המדינה, ויבקשו שהות נוספת של כמה ימים כדי לשקול את החלטתם. המוסדות הרבניים של שלוש המפלגות החרדיות יתכנסו בימים הקרובים פעם נוספת, כדי להנחות את נציגיהם לאיזו קואליציה להצטרף.

בליכוד ניסו אתמול להמעיט מחשיבות „המהפך" שחל בעמדת המפלגות החרדיות, במיוחד ש"ס ודגל התורה, שקיבלו הנחיה לנהל משא ומתן גם עם המערך. לדברי חוגים הקרובים לשמיר, השיחות האלו עם המערך אינן מפתיעות, והגיוני שהם יבדקו גם אצל המערך את מה שמוכנים להציע להם, אך בליכוד הביעו אמש ביטחון כי בסופו של דבר יעדיפו מפלגות אלה את הליכוד.

שמיר נחוש

ראש-הממשלה יצחק שמיר נחוש ברעתו ליצור קואליציה חרשה, וינסה לעשות זאת עד סוף השבוע — אמרו אמש מקורות בלשכתו. השר שרון התנייס אף הוא אתמול למאמץ מיוחד לנסות ולהשפיע על המפלגות החרדיות, אשר לא היו מוכנות אתמול להבטיח לצוות המשא ומתן של הליכוד, כי ימליצו בפגישתם עם הנשיא להטיל את הרכבת הממשלה על יצחק שמיר. שרון שוחח אתמול עם הרב יוסף ועם ראשי ש"ס.

צד"ל הרג 3 מחבלים שיצאו לישראל ● עמוד 2
צבן: ש"ס עם העבודה אינה ש"ס עם הליכוד ● עמוד 4
שוורדנדזה: ייתכן שנוציא בוחותינו מאירופה ● עמוד 5
בנק הפועלים מעלה רבית החובה ● עמוד 16

המפתח בידי ש"ס

מלאכת הרכבת הממשלה הולכת ומסתבכת. עדיין פתוחות אופציות נוספות על זו של הליכוד, הניתמך על-ידי האגף הימני-הקיצוני מזה, והאגף הדתי-חרדי מזה. כאשר יצחק שמיר פתח במשא ומתן עם כל השותפים הללו היה נדמה, כי מה שנותר הוא לחלק את השלל הקואליציוני בין השותפים העתידיים. אבל הודעת מנהיג ש"ס, הרב פרץ, אתמול טרפה את קלפי הליכוד, לפחות בשלב זה. מנהיגי ש"ס ודגל התורה ביקשו לנפץ את המיתוס כאילו הם מונחים בכיסו של הליכוד. להיפך, כך טען אתמול הרב פרץ, בתנועתו יש תומכים רבים לשותפות עם המערך דווקא, אם-כי ישנם גם תומכים בליכוד.

קשה לדעת באיזו מידה מדובר בהתלבטות רצינית בתוך ש"ס, ומה מידת התיחכום במהלך הזה, המעמיד כעת את הליכוד בפני אי-וודאות לגבי סיכוייו להרכיב ממשלה תחת הנהגתו. מה עוד, שלגבי ההערכה שתיפול בש"ס ודגל התורה, זו תלויה בגורם רוחני כמו מועצת חכמי וגדולי התורה. למעשה זו תהיה הכרעה של שני אישים בעלי מוניטין בתנועות אלה, הרב שך והרב עובדיה יוסף.

מכל מקום, אפשרות של קואליציה של המערך-שמאל ושתי המפלגות החרדיות הללו היא, לפחות מבחינה אריתמטית, בעלת סיכוי, כאשר קואליציה זו עדיין זקוקה לתמיכה פסיבית של חד"ש והמתקדמת. אך גם בלי לוותר על הניסיון למצות גם אפשרות זו עד תומה, מוטב לראות נכוחה את המציאות הפוליטית שנוצרה בעקבות הבחירות. הליכוד לא יוותר בנקל על גמר המשא ומתן עם שותפיו, כולל ש"ס ודגל התורה, וינסה לשלם כל מחיר, ובלבד שלא יחמוק מידיו הסיכוי להחזיק בשילטון. אך גם אם יצליח המערך למשוך את ש"ס, הרי הממשלה שתקום תהיה נתונה לחסדי השותפים, וספק אם תוכל להחזיק מעמד.

בסוף השבוע הועלתה גם אפשרות אחרת, והיא חזרה לשותפות של הליכוד והמערך. אומנם כבר לא מדובר במשלת אחדות-לאומית ולא ברוטציה בתפקיד ראש הממשלה, אלא בממשלה המדיניות, שבה הליכוד יחזיק במעמד הקובע הן לגבי קביעת המדיניות והן לגבי חלוקת התיקים. זוהי האפשרות הגרועה מכולן. שוות המערך נכשל במאמציו לקדם את תהליך השלום כאשר כוחו היה שווה לזה של הליכוד. למה יוכל לצפות ב„ממשלה רחבה", שבה המערך ימצא במיעוטו ואם לא בשביל קידום התהליך המדיני — לשם מה צריך המערך להמצא בממשלה אם יש במפלגת העבודה הנוטים לאפשרות כזאת, הרי זה רק מפני הפחד מהאופוזיציה.

בישיבה ראשונה של ממשלת האחדות אחרי הבחירות:

רבין לשרון: נפסלת מלשמש שר ביטחון; שרון לרבין: אתה נכשלת

מוטי בסוק

אריאל שרון הציע אתמול לממשלה להחיל את החוק הישראלי על שטחים ביו"ש וברצועת-עזה אם תחליט המועצה הלאומית הפלשתינית (מל"פ) בשבוע הבא על הקמת מדינת פלשתינית בשטחים. רה"מ שמיר לא התייחס להצעת שרון.

שרון, שהיה אקטיבי מאוד בישיבת הממשלה, העיר כי בגלל מערכת הבחירות לא התייחסה הממשלה למל"פ הקרוב, למרות שהוא טומן בחובו סכנות לישראל. קיימת סכנה, אומנם לא מיידית, כי ההכרזה במל"פ תביא בפועל להקמת מדינה פלשתינית ביו"ש וכעזה נוסף למדינה הפלשתינית הקיימת

(המשך בעמ' 14)

ישיבת הממשלה אתמול – עדיין „אחדות לאומית" (צילום: רחמים ישראלי)

המס האחיד יועלה ב־3 עד 15 שקלים לחודש

כדי לממן שיפור השירות

אבשלום קווה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול להגדיל את ההפרשות למס האחיד ב־0.3 אחוז, כדי לממן קרן מיוחדת לשיפור השירות בקופת חולים. זאת במסגרת הסיכומים שהושגו עם הממשלה.

גזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ, הסביר אתמול כי התשלומים שיוטלו על המבוטחים ינועו בין שלושה שקלים לעובדים ברמת השתכרות של אלף ש"ח בחודש, ועד לשישה עשר שקלים וחצי ברמת השתכרות של למעלה מחמשת אלפי שקלים.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הבהיר כי בהידברות עם הממשלה סוכם עקרונית שהקרן תמומן במשותף על ידי הממשלה ומבוטחי קופת החולים, אולם טרם סוכם היקף השתתפותה של הממשלה.

הקרן תשלם עבור תוספת איבחונים וטיפולים, ביצוע ניתוחים במשמרת שניה, ניסיון להתגבר על המחסור בתרופות, ושיפור השירות הניתן במסגרת הקהילה.

העיצומים נמשכו בבנק לאומי

צדיק בינו הביע את רצונו להקדים את פרישתו

אורי נחשון

בבנק לאומי נמשכו אתמול העיצומים, אולם היקפם היה קטן יחסית לשבוע שעבר. ביתר הבנקים היה אתמול שקט ביחסי העבודה.

על-פי הוראת ועד העובדים בבנק לאומי, נותקו אתמול קווי הטלקס הבינלאומיים של הבנק וכן שובשו קווי הטלקס בין הסניפים הראשיים של הבנק. בשלב זה, אין כל מגעים על הסכם השכר בין ועד העובדים להנהלת הבנק. בבנק דיסקונט קיבלו ראשי הוועד הבטחה כי המו"מ יחודש, ואתמול לא ננקטו כל עיצומים.

כהמשך לידיעה שהתפרסמה אתמול ב„על המשמר" על תילופי המנכ"ל בבנק לאומי, התברר כי זנבר לא ביקש ולא מבקש מצדיק בינו להקדים את פרישתו מבנק לאומי. מבנק לאומי נמסר, כי בינו הביע כבר לפני כחודש את רצונו להקדים את פרישתו לאחר מינוי מנכ"ל חדש לבנק.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום: ירושלים 12 עד 19; רמת הגולן 13 עד 21; צפת 11 עד 18; חיפה 15 עד 23; טבריה 14 עד 25; עפולה 12 עד 24; שומרון 12 עד 20; תל־אביב 16 עד 24; נמל תעופה בן גוריון 14 עד 24; יריחו 14 עד 26; עזה 15 עד 23; באר שבע 13 עד 24; אילת 17 עד 27.

האוצר הצליח למחזר כל כספי פדיון מניות הבנקים שבהסדר

הסכום הכולל שמוחזר — 3.5 מיליון דולר, ואפילו נוצר עודף של 600 מיליון שקלים

כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר הצליח למחזר 100 אחוז מכספי פדיון המניות של הבנקים — גילה הממונה על שוק ההון באוצר, גד ארבל.

הסדר המניות הבנקאיות גרם צורך לפרות בשבוע האחרון מניות בסכום של 3.5 מיליארד דולר. בחודשים האחרונים נרכשו כבר על ידי האוצר בבורסה מניות בסכום כולל של 45 מיליון דולר. 27 מיליון דולר ממניות בנק איגוד לא הוצגו כלל לפריון.

במשרד האוצר סוכמו סופית נתוני המחזור המוצלח, שמנע את הצפת המשק במאות מיליוני שקלים במזומנים. אמש פרסם האוצר נתונים אלה:

הציבור החליט להיענות להצעת האוצר ולהמשיך ולהחזיק מניות בנקאיות בתכנית ההמשך ל־3 שנים בהיקף של 1.142 מיליארד דולר.

815 מיליון דולר ממניות ה„נוסטרו" שהבנקים החזיקו משל עצמם הופקדו במשרד האוצר.

אגרות חוב למכירה עתידית נמכרו במכרזים ב־3 החודשים האחרונים בסכום כולל של 990 מיליון שקלים.

באוקטובר בוצע גיוס מוגבר של אגרות חוב, תוך יצירת עודף תקבולים של מיליארד שקלים מעל לתשלום החובות בחודש זה, שאינו כולל את פריון המניות. האוצר יצר גם עודף גיוס בשוק ההון בחצי השנה האחרונה בסכום העולה על מיליארד שקלים, לקראת פריון הבנקאיות.

הממונה על שוק ההון מסר, כי צערים אלה גרמו למחזור מלוא מניות ההסדר בסכום של 11 מיליארד דולר, ואף גרמו לעודף של 600 מיליון שקלים, שיהוו את מצרכי גיוס הכספים בשוק ההון בהמשך השנה.

שני צעירים שנעצרו והוכו שוחררו — והועברו לביה"ח

עירן טאוס

ביום שישי בצהריים שוחררו שני תושבי הכפר ג'בל מוכבר שליד שכונת ארמון הנציב בירושלים, שהוכו על ידי אנשי מג"ב כששכבו ממקום עבודתם ביום חמישי.

השניים — עמאד סביח שקייראת בן 21 ומחמוד סביח שקייראת בן 15, שוחררו מבלי שנחקרו או שהוגש נגדם כתב אישום. מקורות בכפר מסרו כי השניים הוכו קשות בג'יפ מג"ב, לאחר שהורדו מרכב של קבלן יהודי שהחזירם לכפר, בתום יום עבודה. הצעירים הובאו בשעות הלילה המאוחרות למעצר במגרש הרוסים, ומן המשטרה נמסר כי הם נחשדו בתקיפת שוטרי מג"ב לפני כחודש.

ביום שישי שוחררו השניים והועברו מיד לבית החולים מקאסד שעל הר הזיתים, כשעל גופם סימני מכות בגב, ברגליים ובידיים. הם סיפרו, כי לא נחקרו וכי לא יוחסה להם כל עבירה על ידי אנשי מג"ב, אלא הם הוכו מיד לאחר שהורדו ממכוניתו של היהודי שהסיעם.

עורך דינם הגיש תלונה למשטרה על מעצרם ללא סיבה ומבלי שאפילו נחקרו.

הרוג ושבעה פצועים בתאונות

עזרא אבירן, עתי"ם

תייר פיליפיני בן 24 נהרג בהרצליה לאחר שנפל מאופניו. התאונה אירעה בליל שבת סמוך לשעה 9 בערב. התייר רכב על אופניים ברחוב המסילה בהרצליה, ומתקירה ראשונית של המשטרה עולה, כי הוא איבד את השליטה, התהפך מאופניו ונפצע קשה בראשו. הפצוע פונה לבית החולים בילינסון בפתח תקוה, ואתמול בצהריים מת מפצעיו. המשטרה העבירה הודעה לבני משפחתו. שמו טרם הותר לפרסום.

שבעה נפצעו אמש בתאונת דרכים בצומת אשדוד. מכונית פרטית מעזה שנסעה דרומה, ובה שלושה נוסעים, התנגשה במכונית פרטית מאשדוד, שנסעה לכיוון העיר, ובה שני גברים ושתי נשים. כולם נפצעו. נהג המכונית מעזה, מחמוד חמאדה (30), נפצע קשה והועבר לאשקלון ומשם לביה"ח תל-השומר. פצועי המכונית האשדודית הועברו לביה"ח קפלן. במכונית זו היו הנהג יוסף אמוייל בן 25, אתי בן-דור בת 22, אורלי בת 20 ומשה אטאס, כולם מאשדוד.

סוכל ניסיון לשדוד סוכן ספורט-טוטו

עתי"ם

2 רוכבי אופנוע ניסו אתמול לשדוד את כספו של סוכן ספורט-טוטו, אך נכשלו הודות לנחישותו של הסוכן.

סמוך לשעה 3 לפנות בוקר עמד הסוכן דרכו ברכבו לעבר מרכז איסוף טופסי הטוטו, כשהוא נושא עימו את כספי הפריון. לפתע הבחין בשני רוכבי אופנוע העוסקים בעקבותיו. בהגיעו סמוך למרכז הסינרמה בתל אביב, שמע קול יריה, עצר את רכבו ואז הבחין כי אחד מגלגלי הרכב ניקב. האלמונים פנו אל הסוכן ודרשו ממנו שימסור לידיהם את כספו. הלה סירב ופתח בנסיעה, למרות שאחד מגלגלי רכבו נוקב בידי השודדים.

משהבחינו השניים כי מזימתם שובשה, נמלטו מן המקום.

הותקפו ארבעה מוצבי צד"ל

יהודה צור

ארבעה מוצבי צד"ל על גבול רצועת הביטחון, הותקפו בסוף השבוע.

אנשי חיזבאללה, התקיפו באש מרגמות ומיקלעים מוצבים באזור בראשית, חולה וקאנטרה. חיילי צד"ל, השיבו אש לעבר מקורות הירי שמצפון לרצועת הביטחון. מקורות בחיל האו"ם מסרו, שהאש נמשכה לסרוגין כמה שעות.

גם באזור פלוס, שממערב לנח"ל מצפון לאזור הביטחון, התקיפו המיליציות המוסלמיות את אנשי צד"ל. בגיזרה המזרחית ליד הכפר אלואייזה, נהרגו שני אנשי חיזבאללה, במהלך תקרית עם אנשי אירגון אמל. כך מסרו מקורות בדרום לבנון.

עלייה באבטלה בגליל

יהודה צור

בחודשים האחרונים חל גידול במספר המובטלים בכרמיאל. בהסתדרות מביעים דאגה מהמצב התעסוקה בגליל בכלל ובכרמיאל בפרט. גם במעלות, נרשם גידול משמעותי במספר המובטלים. בספטמבר נרשמה עלייה של 23 אחוז, ובאוקטובר עלייה של 36 אחוז.

גם ביתר הישובים בגליל המערבי, חלה בחודשים האחרונים עלייה במספר המובטלים ודורשי העבודה.

350 דרוזים מהגולן עדיין אזרחי ישראל

יהודה צור

בעקבות הבחירות החבר, כי 350 דרוזים מרמת הגולן עדיין מחזיקים באזרחות ישראלית. למרות הפרסומים לפיהם ויתרו הדרוזים בגולן על האזרחות הישראלית בגלל עקבות לחצים של כוהני הדת, אשר איימו עליהם בחרם.

בגולן שבעת אלפים דרוזים בני 18 ומעלה. 250 מהם הצביעו, רובם בקלפיות בנווה אטיב ובאל-רום. עשרות שהתחתנו עם נשים מהכפרים הדרוזיים בגליל ובכרמל הצביעו בקלפיות שבכפריהן.

מינה צמח: ההתמקדות בפרס — השגיאה הגדולה של המערך

הליכוד הצליח בגלל הפחד מהחזרת שטחים ללא ניסוי קודם, ובגלל קריאתו למשק חופשי ● לא מצאנו תשובה הולמת למגיה של ש"ס

עתי"ם

ד"ר מינה צמח ממכון דחף, שערכה את הסקרים עבור הליכוד במערכת הבחירות, אמרה ביום שישי, כי המערך עשה טעות גדולה כאשר מיקד את מערכת הבחירות בדמותו של שמעון פרס. הליכוד המתין, וכמה ימים לפני הבחירות החל לתקוף את פרס ולערער את אמינותו.

טעות נוספת של המערך ששיחקה לידי הליכוד הייתה, שפעולת ההסברה שלו חיזקה בקרב הציבור את הפחד מהחזרת השטחים: רבין אמר בנאומיו כי הוא יודע עוד מימי היותו רמטכ"ל כמה קשה להגן על ישראל ללא שטחים, וכי הוא נגד חזרה לגבולות 1967. גם תכנית האלופים, אמרה צמח, לא הייתה משכנעת.

הנושאים העיקריים במערכת הבחירות היו חוץ-וביטחון וכלכלה. ד"ר צמח גילתה, כי סקרים שערכה הראו, כי הציבור הישראלי יונו לטווח רחוק וניצי לטווח קרוב. בסקרים העמידו בפני המשיב שלושה פתרונות מדיניים: פשרה טריטוריאלית, אוטונומיה וסיפוח. התוצאות הראו רוב לשתי האפשרויות הקיצוניות, כלומר, נציות לטווח הקרוב. המכון בדק מדוע, ומצא כי גם אנשים המוכנים להחזיר שטחים תמורת שלום, פוחדים לעשות זאת ללא בדיקה של חיים של שני העמים זה לצד זה, מה שניתן לבדוק בדרך האוטונומיה.

גם בתחום הכלכלי שיחק המערך לידי הליכוד: סקרים הראו כי הישראלי רואה עצמו כסוציאליסט, אך מעשית הוא בעד משק חופשי. הליכוד לא תקף את הסוציאליזם, אלא דיבר בעד משק חופשי. לדעת צמח הצליח הליכוד, בעזרת הפחד מפני החזרת שטחים ללא ניסוי קודם ובעזרת רעיון המשק החופשי, להחזיר לעצמו קולות של אשכנזים ולמשוך אליו רבים מהקולות הצפים.

צמח הודתה, כי בימים הקרובים לבחירות הראו הנתונים על המגמה להתחזקות המפלגות הדתיות, "אך אנו לא ראינו כי לא רצינו לראות".

היו לכך שתי סיבות: מצביעי הליכוד הענישו אותו על שפעל להוצאת כהנא אל מחוץ לחוק, בעוד שלא פוסלים מפלגה ערבית, (מתקדמת). אותם מעונישים העבירו קולם לש"ס שהתנגדה לפסילה.

הסיבה השנייה, לדעתה של צמח, היא תעמולת ש"ס שהתבססה על מגיה וברכות של רבנים שהבטיחו הבראה לחולים בתמורה להתחייבות להצביע עבורה. כך נעשה גם אצל המפלגות החרדיות האחרות - ברכות, חרמות, התרות נדרים.

"הכל עבד, גם על הציבור הלא רתי מקרב עדות המזרח. הליכוד עלה על התופעה לפני הבחירות, אך התקשה לתת תשובה בשטח", גילתה.

סכסוך עבודה בכיתן דימונה בגלל כוונת ההנהלה לפטר 120

הוועד: שקודם יפטרו פועלים מהשטחים — לא נסכים לפיטורי יותר מ־10

איילת מזור, עתי"ם

מועצת פועלי דימונה הכריזה בסוף השבוע על סכסוך עבודה במפעל כיתן דימונה. "ביום חמישי כינסה ההנהלה את שני הוועדים במפעל כיתן דימונה, והודיעה לנו על כוונתה לסגור מתפרה שלמה ולפטר 90 עובדים המועסקים בה, כמו כן הודיעה על כוונתה לפטר 30 עובדים נוספים ממחלקות שונות, שגילם נע בין 52 ל־55 שנים", אמר אלי כנפו יו"ר ועד העובדים.

מזכיר מועצת פועלי דימונה יוסף בוטבול הודיע ביום ו' להנהלה שאינו מוכן לקבל את רשימת המפוטרים שהוגשה לו. לדבריו, ניתן לפטר תחילה 12 עובדים פורטוגזיים, כ־100 פועלים מהשטחים ועובדים זמניים ובכך למנוע פיטורי הקבועים.

ביום ו' סוכם, שמנכ"ל כיתן ייפגש היום עם בוטבול, ועד אז לא יישלחו הודעות פיטורין. בוטבול אמר, שגם הנהלת מפעל "דימונה טקסטיל" הודיעה על כוונתה לפטר כ־100 מעובדיה, אך טרם הגישה רשימת מועמדים לפיטורין.

"11 אחוז מתושבי דימונה מובטלים. אם יתוספו אליהם 120 מובטלים, ממה חושבים שהם יתפרנסו? ההנהלה טוענת שייצור סדין במתפרה שלנו יקר יותר מייצורו בכפר ידקא ובנצרת, מה אנחנו אשמים שחוקקו את חוק שכר מינימום, ובמפעלים בצפון משלמים לעובדים פחות? בכיתן דימונה 700 פועלים, מתוכם 110 מהשטחים "אז שיתחילו את הפיטורים מפועלי השטחים", אמר אתמול אלי כנפו.

היום אמורים הוועדים להגיש להנהלת המפעל רשימה נגדית לרשימת המפוטרים שלה. "לא נסכים לפיטורי יותר מ־5—10 עובדים", הזהיר כנפו.

את תגובתו של מנהל המפעל, מרדכי אלדר, לא ניתן היה לקבל אתמול.

בכור מאשימים את שיכון עובדים בסגירת יובל גד

עזרא אבירן, אורי נחשון

היום יעשה ועד העובדים של מפעל הבתים הטרומיים יובל גד באשקלון ניסיון אחרון להשפיע על מנכ"ל כור, בני גאון, שלא לסגור את המפעל. גם מזכיר מועצת פועלי אשקלון, אריה עוזר, ומזכירי האיגוד המקצועי בעיר ייפגשו עם נציגי כור.

המפעל סגור למעשה כבר חודשים מספר, והעיסקה שנועדה בין כור לשיכון עובדים לא יצאה לפועל בשל חובות יובל גד, שאין מי שיכסה אותם בשלב זה. בקונצרן כור, מאשימים את חברת שיכון עובדים, ואת מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, במצב שהוביל לסגירת המפעל.

העובדים השלימו עם הרעיון של סגירת המפעל, אך רובם חוששים כי גם קבלת פיצוי לא תבטיח קיום לעובדים רבים שגילם מתקדם.

לפני חורש פוטרו 61 עובדים, ועדיין לא קיבלו את הפיצויים. עתה מיועדים לפיטורין שאר 150 העובדים היהודים, רובם תושבי אשקלון.

דוברת כור מסרה אתמול, כי הפסדי יובל-גד במחצית הראשונה של 88' מגיעים ל־20 מיליון שקל, בנוסף להפסד של כ־16 מיליון שקל ב־87'.

לדבריה, ע"פי ההסכם בין „כור פלדה" ו„שיכון עובדים", שקיבל את אישור חברת העובדים, הוחלט להעביר את הבעלות על החברה לשיכון עובדים בתחילת אוגוסט, אבל שיכון עובדים לא מילאה את חלקה בהסכם, ולא קיבלה את הבעלות.

בכור, מאשימים גם, את מזכיר מועצת הפועלים באשקלון, שהעמיד קשיים רבים בדרך לביצוע העיסקה. בהנהלת כור אומרים, כי חרף פניות חוזרות ונשנות לדני רוזוליו, לאכוף את ביצוע העיסקה, לא נעשה דבר.

לפיכך, בהתאם למדיניות הנהלת כור, שלא לממן מיפעלים מפסידים, הוחלט בסבוע שעבר, על סגירתו הסופית של המיפעל.סוגרים את יובל גד

שר הדתות הסובייטי: ביקורו של דיניץ — מפנה היסטורי

עתי"ם

ביקור יו"ר הנהלת הסוכנות, שמחה דיניץ, זוכה בבריה"מ לתגובות חיוביות. אתמול קיימו המארחים סעודה לכבוד משלחת המנהיגים היהודיים, בהשתתפות שר הדתות, קונסטנטין חראצ'ב, סגן שר החוץ לעניינים בילטרליים, ופקידי ממשל בכירים. חראצ'ב ציין את ביקורו של דיניץ כמפנה היסטורי.

חברי המשלחת, דיניץ, קפלן וברונפמן, קיימו אתמול שיחות עם נציגי ממשל בכירים. בדיונים סוכמו צעדים לקראת הקמת מוזיאון ומרכז לתרבות יהודית, שיכלול גם לימוד השפה העברית, בשיתוף הקונגרס היהודי העולמי והסוכנות היהודית.

דיניץ העניק לשר הדתות מנורת שמן עתיקה עם פכית שמן מתקופת דוד המלך, ובירך אותו שלא ירחק היום בו יוכל השר הסובייטי לבוא לארץ מקורן של העתיקות. השר הודה בהתרגשות, ואמר שאכן, לא ירחק היום. דיניץ העביר גם מתנה לשר החוץ שוורדנאדזה - מנורת שמן מתקופת בית ראשון. דיניץ ישוב היום לישראל.

קפה שווה זהב בעיריית ב"ש

איילת מזור

חריגות בתקציב האירוח של ראש עיריית באר שבע וסגניו עולות בדו"ח מבקרת העירייה, עורכת הדין בנימינה מוריק. מוריק קבעה, כי ראש העירייה וסגניו חרגו בשנה האחרונה מתקציב הכיבוד ב־272 אחוזים. המבקרת כותבת, "במצבה הכספי הנתון של העירייה, מן הראוי קודם לכן שלא לחרוג מתקציב הכיבוד". לעיריית באר-שבע גירעון של 10 מיליון דולר.

ראש עיריית באר שבע משה זילברמן, הגיב, "מבקרת העירייה פשוט לא הבינה מה היא בודקת. אם ניקח את הוצאות הלשכות שלי ושל שלושת סגני במשך שנה שלמה, הן מגיעות ל־24 אלף שקל, כלומר, כל לשכה הוציאה בערך ששת אלפים שקל לשנה. אם נחלק את זה, נגיע ל־20 שקלים ליום בכל לשכה. רק משתיית קפה עוברים את התקציב הזה, כך שאי אפשר לומר שאנחנו בזבזנים".

מחיר מרגרינה עלה ב־6.7% הסיגריות המיובאות ב־4.5%

שע"ה

מחיר המרגרינה יעלה ב־6.7 אחוזים, וייכנס לתוקפו החל מהיום. זאב גלמור, הממונה על המחירים במשרד התעשייה והמסחר, מציין כי העלאה זו של מחיר המרגרינה נובעת מהתייקרות התשומות, במיוחד במחירי השמן.

כן יועלו מחירי הסיגריות המיובאות העיקריות, בשיעור של 4.5 אחוזים. התייקרות זו, מציין גלמור, נובעת משינוי במס קניה קצוב והתייקרות שער החליפין לעומת השער ששימש כבסיס למחיר הקודם.

מרגרינה עם או בלי מלח, בטעם חמאה או לאפייה, בחבילה של 200 גרם תעלה לצרכן, כולל מע"מ — 0.69 שקל.

מרגרינה עם או בלי מלח, בטעם חמאה, בגביע של 250 גרם, תעלה לצרכן, כולל מע"מ — 0.90 שקל.

הסיגריות קנט, מרלבורו, פרלמנט, איב לארק, פאל־מאל, פילפ־מוריס, ל"ב, מריט, ניופורט, צ'סטרפילד יעלו 2.10 שקל לצרכן. לאקי סטרייק — 1.50 שקל.

הוקפאה הבנייה לגובה במושבה הגרמנית בחיפה

אשר שילוני

החברה להגנת הטבע והמועצה לשימור אתרים הצליחו להשיג הקפאה לבנה לתוכניות לבנייה גבוהה במושבת הטמפלרים (המושבה הגרמנית) בחיפה. בנייה זו עלולה לקלקל את המראה ההסטורי של המושבה, שבימים אלה מלאו 120 שנה להיווסדה. לציון האירוע יתקיימו מחרתיים בחיפה כנס מיוחד לבעיות שימורה של המושבה.

עיריית חיפה פועלת להכנת תוכנית שימור כוללת למושבה הטמפלרית, ובוני השיכור מקווים לכלול בה גם את בתי הקיט והנופש שהקימו הטמפלרים הגרמנים על הכרמל באזור בית רוטשילד.

חיילי צה"ל הרגו 3 מחבלים שהיו בדרכם לפיגוע בישראל

אך טעו בניווט ונחתו בסירות בדרום לבנון

יהודה צור, אבי בניהו, עתי"ם

חיילי צה"ל הרגו אתמול אחר־הצהריים שלושה מחבלים, שנחתו בסירות־גומי מצפון לרצועת־הביטחון.
כוח צה"ל נתקל באחד המחבלים מצפון לראס־נקורה, ברגע שעמד מוכן לירות פצצת אר.פי.ג'י. חיילי צה"ל פתחו באש והרגוהו. בסריקות שנערכו לאחר־מכן, נתגלו שני מחבלים נוספים, שניסו להימלט. בקרב יריות קצר נהרגו גם הם. לחיילי צה"ל לא היו נפגעים.
אלוף פיקוד הצפון, אלוף יוסי פלד, שוחח עם חיילי צה"ל ושיבח את פעולתם המהירה.

טעו בניווט

המחבלים הגיעו לאיזור בשלוש סירות־גומי, שאחת מהן נתפסה על ידי חיילי צה"ל. ברשות המחבלים היה נשק רב ואמצעי־לחימה. מתברר שהם פלשתינים, שהגיעו ממחנות הפליטים באיזור צור או צידון. הם היו לבושים בחליפות צלילה מצוידים בסנפירים. הם התכוונו לבצע פיגוע בשטח מדינת־ישראל, אך נראה שטעו בניווט ונחתו מצפון לעיירה נקורה.

מסעות רכש

כתבנו הצבאי מוסר, כי כל ארגוני המחבלים הפועלים בדרום־לבנון משקיעים מאמצים רבים לפיתוח הזרוע הימית ועורכים מסע־רכש ברחבי העולם לקניית סירות־גומי מסוגים שונים, מפרשיות ואכטות. הם הכשירו עשרות מעגנים ובסיסי יציאה מן הים, לאורך החוף בלבנון.

חיל־האוויר השמיד מחסן נשק של אבו־נידאל ליד צידון

אבי בניהו, רויטר, סי"צ, עתים

מטוסי־קרב של חיל־האוויר השמידו אתמול אחר־הצהריים יעד מחבלים בדרום־לבנון. דובר צה"ל מסר, כי כל המטוסים שבו בשלום לבסיסם.
היעד שהותקף, ממזרח לצידון, שימש בסיס־יציאה לפיגועים נגד צה"ל וצד"ל ורוכזו בו אמצעי לחימה שונים. גורמים צבאיים מסרו, כי ה־תקיפות של חיל־האוויר יעילות וצה"ל ימשיך ויכה במחבלים ב־כל עת שיבחר ובכל מטרה ש־תאותר.
מקורות בצידון אמרו, כי ההתקפה בוצעה על־ידי מסוקים מדגם "קוברה".

התפוצץ מחסן נשק

משטרת צידון מסרה, כי ארבעה מסוקים ישראליים תקפו בסיסים של ארגון המחבלים של אבו־נידאל ו־גרמו התפוצצות מחסן נשק מזרחית לצידון. בהתקפה נהרג ילד ושני אנשים נפצעו. המשטרה לא דיווחה אם נפגע מישהו מאנשי אבו־נידאל.
המחבלים הפלשתינים פתחו באש חזקה לעבר המסוקים הישראליים והופעלו גם טילי אר.פי.ג'י. של מיליציה מקומית, השולטת בעיר צידון. למקום הגיעו אמבולנסים רבים ורק הגבירו את הבהלה שאחזה בתושבים. בצידון שולטת המיליציה של הארגון העממי הנאצריסטי, שבראשו עומד מסטפה סער, ואילו צבא סוריה מקיים עמדה בכניסה הצפונית בעיר.

אבו־נידאל מכחיש

ארגון "פתח המועצה המהפכנית", שבהנהגת אבו־נידאל, הכחיש כי הודעה שפירסם אתמול את הידיעות, לפיהן נפגעו עמדותיו בהתקפת מסוקים ישראליים. בשעות הערב הודיעה משטרת צידון, כי בהתקפה נהרג ילד ונפצעו שני אזרחים לבנוניים, אחד מהם קשה.

ראשי אש"ף: נגביר ההתקוממות בגלל תוצאות הבחירות בישראל

רויטר, סי"צ, אורי הורוביץ, אהרון ניר (איטליה)

כווית. — מנהיגי הפלשתינים מתכננים להחריף את התקוממות בשטחים אמצעים צבאיים, במקביל לפעולות הפוליטית, בעקבות תוצאות הבחירות בישראל — הכריז אתמול סאלח חאלף, הידוע בכינוי אבו־איאד, בראיון ל"אלוטאן", היוצא לאור בכווית.
"המנהיגות הפלשתינית נערכת להחרפת המאבק הפלשתיני בשטחים הכבושים," אמר אבו איאד, חבר הועד המרכזי של ארגון ה"פתח". "משמעות הבחירות בישראל היא, שבארבע השנים הבאות ישלטו בה קנאים, הקוראים לגירוש הפלשתינים ולהפיכת השטחים הכבושים לאדמה מטוהרת מגורמים לא יהודיים," טען אבו־איאד. עוד אמר, כי תוצאות הבחירות לא ישפיעו על התוכנית להכריז על מדינה פלשתינית עצמאית, עם כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, בשבוע הבא, באלג'יר.
ארגונו של ג'יבריל קרא אתמול לדחות את כינוס המועצה הלאומית, לאחר ש"המשרד המדיני" של הארגון דן ברמשק בנושא זה. בהודעת הארגון לא נמסרו נימוקים לבקשת הדחייה. אתמול פרסם ארגונו של חבש קריאה לכל הארגונים הנמנים עם אש"ף, כלומר, גם הארגונים הפרו־סוריים, ליטול חלק בכינוס המועצה באלג'יר.
פקיד ירדני בכיר, שביקש לא לנקוב בשמו, אמר אתמול ברבת־עמון, כי ירדן מעוניינת שאש"ף ינקוט במושב המועצה הלאומית ב"עמדה חיובית" לגבי פתרון של שלום במזרח־התיכון ולא יקשיח את עמדותיו בעקבות נצחון הליכוד בישראל. לדעתו, הקשחה של עמדות אש"ף "לא תהיה לטובת העניין הפלשתיני".
לפי מקורות שונים ברבת־עמון ובתונים, מתכוונים מנהיגי אש"ף לגבש שני מסמכים, שאותם יניחו לפני המועצה הלאומית הפלשתינית: הראשון יהווה "הצהרת עצמאות" והשני הצהרה מדינית. מקור דיפלומטי ערבי ברבת־עמון אמר, כי אש"ף מתכוון להכריז על עצמאות של "מדינה ערבית פלשתינית" על בסיס החלטת החלוקה של האו"ם משנת 1947.
הפקיד הירדני אמר, כי ירדן ומצרים יעצו לאש"ף להתבסס על "ההיבט המדיני" של החלטת מועצת הביטחון 181 ולא על ההיבט הגיאוגרפי שלה", מכיוון שההיבט הגיאוגרפי "התיישן" בעקבות המלחמות בין ישראל לערבים. לדעת רבת־עמון וקאהיר, יכולה החלטת מועצת הביטחון 242 לשמש בסיס להגדרת הגבולות הגיאוגרפיים של המדינה הפלשתינית, הוסיף המקור.
ברומא הודיע אתמול אקילה אוקטו, מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, כי ייצא לביקור "בפלשתין" מייד אחרי שאש"ף יכריז על מדינה עצמאית בשטחים הכבושים.

ברח בטנדר גנוב לסג'עיה

עתי"ם

משה שרה (33) מאזור, חשוד בניסיון לדרוס חייל במחסום ארז. הוא נעצר אתמול ל־12 יום. בא כוח המשטרה טען בבית משפט השלום באשקלון, כי ב־31 באוקטובר הגיע החשוד בטנדר גנוב למחסום ארז. הוא נעצר ע"י חיילי המחסום ונתבקש להציג תעודות. הוא נמלט, וניסה לדרוס חייל שעמד בדרכו.
התפתח מרדף שהגיע עד לשכונת סג'עיה שבמזרח עזה. שם זנח את הרכב ונעלם בסימטאות השכונה, הידועה כמוקד להתפרעויות, טען החוקר. לדבריו, יש חשד לפיו ניסה החשוד להעביר את הרכב הגנוב לכנופייה בעזה, העוסקת בפירוק מכוניות שנגנבו בישראל.
החשוד הכחיש את האשמה, וטען שניסה להימלט כיוון שלא היה לו רשיון נהיגה.

ראש ממשלת מאוריציוס ניצל מהתנקשות

סי"צ, רויטר

פורט־לואי. — ראש ממשלת מאוריציוס, סר אנרוד ג'אגנות, ניצל אתמול מנסיון התנקשות בחייו, בעת שהשתתף בטקס דתי הינדי בעיירה טרפלס, מרחק 10 קילומטרים מפורט־לואי הבירה.
בהודעת המשטרה נאמר, כי הכומר ההינדי שניהל את הטקס ירה מאקדחו שתי יריות לעבר ראש הממשלה, אך החטיא. שומרי־הראש גברו על האיש, אך אחד מהם נפצע קל מכדור.

חנן ארז: על מפ"ם לסייע להקמת ממשלה בראשות פרס

כתב „על המשמר"

„שיעור ההצבעה למפ"ם בקרב החיילים הוא כשיעור ההצבעה למפ"ם בכלל הציבור" — כך גילה חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות, בכינוס אזורי שסיכם את מערכת הבחירות ברחובות. „מפ"ם הפכה להיות כתובת לאנשים צעירים, תוצאות ההצבעה בקלפיות הצבאיות, ולא רק הן, מוכיחות זאת שוב ושוב" אמר ארז בתשובה לשאלה מהקהל.
בהתייחסו לתגובות מהקהל על מסע ההסברה המוצלח של מפ"ם אמר ארז, שמסע ההסברה בעל־פה ובכתב, ברדיו ובטלוויזיה, היה נשאר גימיק בלבד, ללא עבודת תשתית של 4 שנים בקרב ציבורים שונים.
התוצאה של הבחירות מחייבת עשיית כל המאמצים לסייע לשמעון פרס להרכיב ממשלת־שלום, ומאידך להתכונן למלחמה על נפשו של האדם בישראל, מלחמה אותה ננהל באופוזיציה. זוהי עמדתנו, אמר ארז, וארועי השעות האחרונות מוכיחים שאפילו אם הסיכוי קטן או אפסי, אין טעם לתחוב בעצבנות את שמעון פרס ומפלגת העבודה לאופוזיציה. יתכן, אמר ארז, שעמדת דגל התורה וש"ס בדבר נכונות ללכת לממשלת מערך היא תרגיל לצורך סחיטה, אך עלינו להכשיר את הקרקע ולאפשר הקמת ממשלת־שלום בראשות פרס.

אנו מודיעים בצער רב
על מות חברנו היקר
מתס (מתתיהו) צפורי ז"ל
הלוויה תתקיים היום, יום ב' ה־7.11.88, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מרחביה

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקי־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121. טל' 02־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הנער שוחרר, אך ביתה של הסבתא כבר פוצץ

עירן טאוס

ביום שישי האחרון שוחרר ממעצרו יונס אל תקרורי, תושב יריחו שנעצר עם ששה מבני משפחתו בחשד לידויי בקבוקי התבערה על אוטובוס אגד בעיר, ביום ראשון בשבוע שעבר.
הנער בן ה־17.5 חי בדרך קבע אצל סבתו בשכונת עין א דיוק ביריחו, וזאת מאחר שאביו נפטר ואימו נישאה בשנית. כשהגיעו כוחות הבטחון אל המשפחה מצאו אותו בבית סבתו ומשם לקחו אותו לבית המעצר. בעקבות זאת פוצץ למחרת בצהריים ביתה של הסבתא, בו חיו 6 נפשות.
ביום שישי שוחרר הנער, לאחר שהתברר כי אין לו קשר למעשה. ביתה של הסבתא פוצץ ללא סיבה.
מקורות צבאיים עמדו על דעתם, כי ב־3 הבתים שנהרסו היו חשודים ביידוי בקבוקי התבערה. אתמול בבוקר החלו בני המשפחה להעביר את מטלטליהם ל־3 אוהלים שהקימו עבורם סוכנות הסעד אונר"א והצלב האדום. עד היום השתכנו בבתיהם של שכנים.
עקבות התקרית הטרגית ניכרים בכל פינה: חורבות הרוסות, גדרות אבנים שהופלו, ומשפחות אוספות עצים להסקה משרידי העצים והפרדסים שעקר צה"ל, מאחר ששמשו מסתור פוטנציאלי למיידי אבנים ובקבוקי תבערה. העיר עצמה כאילו מצויה בעוצר מרצון, מרבית כלי הרכב הנעים בכבישי העיר הם צבאיים, וסוחרי העיר מיואשים: האירוע האחרון הבריח את מעט התיירים והישראלים שעוד היו מבקרים וקונים בעיר.

ארבלי־אלמוזלינו: ירידה חדה במימון הממשלתי לבריאות

רונית תמרי

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, אמרה אתמול בעדותה בפני ועדת־החקירה הממלכתית הבודקת את המשבר במערכת הבריאות, כי מאז שנות ה־70 מסתמנת ירידה דרסטית בהיקף המימון הממשלתי של ההוצאה הלאומית לבריאות. בשנים 80־87 ירדה ההשתתפות הישירה של הממשלה מ־59.3 אחוזים ל־29.2 אחוזים, למרות צרכים גדולים והולכים של מערכת הבריאות.
מסקנות ועדת פרה שטיפלה בפערים הקיימים בין העובדים במשק הרפואי לא יושמו מעולם. גם דרישתה להקים ועדת שרים שתדון בנושא השכר במשק הרפואי לא מצאה אוזן קשבת בממשלה. האוצר גורם לסחבת בלתי מוצדקת בהסכמיו עם העובדים במערכת הבריאות, מפר הסכמים עם עובדים ומתייחס בזלזול והתנשאות לעובדים במשק הרפואי, אמרה.
אתמול הופיע בפני ועדת החקירה גם דוד מלמרוביץ, מנכ"ל קופת חולים לאומית. הוא תקף בחריפות את האוצר על שאינו עומד בהתחייבויותיו ואינו מכבד תקנים. לדבריו, האוצר התחייב שעד ה־1.1.88 יועברו לקופת חולים לאומית 21 מיליון שקלים כהשתתפות בתקציב, אך דבר זה לא בוצע. עוד ציין, כי הוצאות קופת חולים לאומית למימון מרפאותיה ביהודה ושומרון גבוהות מאד, היא פתחה שם 50 מרפאות ב־3 השנים האחרונות והיא חייבת לספק שרותי ליווי ואבטחה למקומות אלו ולממן אותם בעצמה.

המזכ"ל ברעם קורא למפלגתו להפסיק להתאבד

דורית גפן

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם יצא אתמול להציל את חברי מפלגתו מאיבוד עצמי לדעת. ברעם יצא בקריאה זו נוכח ההתארגנויות בתוך המערך והקריאות השונות לחשבון נפש, ובעיקר לחשבונות פרסונליים עם ההנהגה. לדבריו, יש להמנע מהתקפות אישיות שמשמעותן חרקירי של המפלגה, ומשחק לידיה של יריביה הפוליטיים.
ברעם הבטיח, כי שום דבר לא יטושטש מתחת לשטיח, וכי במוסדות המפלגה יתקיימו בירורים על מערכת הבחירות לעתיד. הוא הרגיש, כי אמונתם של כ־700 אלף אזרחים ואלה מצפים ממנה שתמשיך להתנהג כמפלגה מכובדת העומדת על עקרונותיה ולא עוסקת באיבוד עצמי לדעת. הוא הוסיף, כי המצב במדינה מחייב אותנו להערכות אמיתית לקראת הבאות וזו לא תיעשה על ידי הצהרות חפוזות וכותרות בעיתונים.
חוג הכפר הירוק במפלגת העבודה שהתכנס אתמול החליט, כי יש למצות את המו"מ עם המפלגות הדתיות במטרה להרכיב ממשלה בראשות המערך. כמו כן, הוחלט להתנגד להשתתפות המערך בממשלה בראשות הליכוד, ובהשתתפות מפלגות הימין והמפלגות הדתיות. בחוג הכפר הירוק חברים בין היתר חיים רמון, נסים זווילי, אלי בן־מנחם עמיר פרץ ואחרים.
לשכת המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, שהתכנסה אף היא אתמול, הגיעה למסקנה שמפלגת העבודה הפסידה בבחירות. אף כי רוב הדוברים התבטאו נגד ממשלת אחדות לאומית, קבעה הלשכה כי אין להפסיק את המגעים הקואליציוניים בעיקר עם המפלגות הדתיות. לשכת המשמרת החליטה לקרוא למפלגה לבירור פנימי על ידי הקמת ועדה מיוחדת שתברר את הסיבות להפסד בבחירות ותהפוך אחר כך לוועדה מכינה לקראת כינוס ועידת מפלגה אשר בה יועלו כל העניינים הקשורים במערכת הבחירות, ובין היתר גם הנושאים האישיים.

לחברתנו דינה ויצמן והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האחות
רבקה לנדאו
קיבוץ עין שמר

הרוג ו־2 פצועים בפעילות יזומה של צה"ל ליד שכם; 4 צעירים נפצעו מיריות ברצועה

עירן טאוס, עזרא אבירן, עתי"ם

בהתנגשות אלימה בין כוח צה"ל לבין צעירים בכפר יציד, מצפון לשכם, נהרג אתמול תושב הכפר מוג'היד, מחמוד עבד אל־קרים, בן 18, וחמישה מתושבי הכפר נפצעו. ברצועת־עזה נפצעו אתמול ילד בן 8 ושלושה נערים מיריות חיילי צה"ל.
מקורות צבאיים מסרו, כי אתמול בוצעו פעולות יזומות בעשרות איזורים ביהודה ושומרון, ובמסגרת זו נכנס כוח צה"ל לכפר יציד. עשרות צעירים, חלקם רעולי־פנים, חסמו את הכניסה באבנים ותקפו את הכוח באבנים ובבקבוקי־תבערה. הכוח פתח באש ופצע שישה מן המתפרעים, אך מאוחר יותר דווח מבית־החולים בשכם, כי אחד הפצועים, בן 18, מת מפצעיו. גופתו נחטפה וצה"ל ממשיך בבדיקת האירוע. מקורות ערביים מסרו, כי ההרוג הובא לקבורה בשעות הצהריים בתהלוכה רבת־משתתפים.

ישראלי ליד רכבו, ששימשתו נופצה באבן, אתמול ליד קבר רחל (תצלום: רחמים ישראלי)

מקורות ערביים דיווחו על פצוע נוסף בכפר עסירה אל־שמאליה, סמוך ליציד, שבו פרצו הפגנות עקב האירועים בכפר השכן.

עקרו עצי זית

מן הכפר בידייא מסרו מקורות ערביים על עקירת 16 עצי זית עתיקים במהלך הפעילות היזומה של צה"ל וכן על מעצרם של כ־50 מאנשי הכפר זייתא.
הפגנות ויידויי אבנים היו אתמול באיזורים רבים בגדה המערבית — בבית־סחור, באל־בירה, ברמאללה, בטול־כרם ובמקומות נוספים.
מספר בתי־ספר בגדה המערבית נתפסו בימים האחרונים על־ידי הצבא והם משמשים מחנות צבאיים, במסגרת ההיערכות לתקופת התכנסותה של המועצה הלאומית הפלשתינית וימי החג הצפויים בעקבותיה, על־פי קריאת כרוז מספר 28 של הנהגת ההתקוממות. מצב זה מעמיד בספק את פתיחת שנת־הלימודים בגדה בחודש נובמבר.
הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז אלוף עמרם מצנע נפגשו אתמול עם ראשי המתנחלים בגדה ודנו עימם באבטחת התנועה של רכבים יהודיים. הרמטכ"ל הבטיח, כי כל הסעות התלמידים יאובטחו וייעשה מאמץ, למרות הקשיים, להגביר את ההידברות בין המתנחלים לצבא.
תינוקת יהודייה בת חודשים, איילת כהן, נפגעה אמש משאיפת גז מדמיע ואושפזה בבית־החולים "הדסה" בהר־הצופים בירושלים, משם נמסר כי מצבה טוב.
בקבוק תבערה הושלך אתמול בצומת־דרכים סמוך ל"משביר המרכזי" באיזור התעשייה עטרות, מצפון לירושלים. הבקבוק התלקח על הכביש, אך לא גרם נפגעים או נזק.
בית־המשפט המחוזי בתל־אביב הורה אתמול לעצור עד לתום ההליכים את תראולה מועין, בן 19, מחאן־יונס, המואשם בהפצת עשרות כרוזים של תנועת ההתקוממות בין ערבים ביפו, כדי להסיתם להפסיק לעבוד בישראל וליטול חלק בתנועת ההתקוממות.

תעודות מזויפות

משטרת חיפה חוקרת חשד, שתעודות זהות מזויפות הופצו בין תושבי השטחים על־ידי גורם לא־ידוע. נודע על כך אתמול, במהלך הארכת מעצרם של שני צעירים ערביים, תושבי ג'נין, שנעצרו ביום ו' באקראי בשוק חלפיות בחיפה כשבידיהם תעודות־זהות זהות לחלוטין.

שיחזור פיגוע הדמים

אוטובוס אגד בקו 961 מירושלים לטבריה, היה שבו נספו רחל וייס ושלושה ילדיה בפיגוע הדמים ליד יריחו, שיחזר אתמול את הנסיעה הטראגית בסיור עיתונאים, ששמעו מפי דובר "אגד", דוד גולן, כי האוטובוס בקו זה ממשיך לנסוע באותו מסלול, דרך יישובי הבקעה ויריחו, וגם עכשיו עדיין אין רוב האוטובוסים בקו זה ממוגנים בשמשות מיוחדות. עם זאת מקבל האוטובוס ליווי של צה"ל.

ותאחז בעם חרדה גדולה

אזרח חרד ושמו קלינגר מנחם הציב בכיכר דיזנגוף בת"א „ניידת חרדה" שסחטה אהדה מהציבור המבוהל. בצילום: שמיר כמריונטה המופעלת ע"י חרדי־מושך־בחוטים (תצלום: ורד פאר/י.פ.פ.א)

ועדת הבחירות תדון ביום ד' בתביעה לבדוק "שיטות השיכנוע" של החרדים

עו"ד גולדשטיין מגינוסר: איימו על נשים שיוולדו להן בנים בעלי מום..

כתבנו בעמק

פנייתו של עו"ד אלי גולדשטיין מקיבוץ גינוסר לדחות את פירסום תוצאות הבחירות לכנסת ה־12 ברשומות, עד שתשלים המשטרה את חקירתה בדבר כשרותם של הבחירות, על רקע השמועות כאילו חוגים רבניים הבטיחו ואיימו על בוחרים למען יצביעו לרשימותיהם ולא יצביעו עבור רשימות מתחרות, תידון ביום רביעי בפני ועדת הבחירות לכנסת ה־12.
פנייתו של עו"ד גולדשטיין ליו"ר ועדת הבחירות השופט אליעזר גולדברג באה על רקע הידיעות שפורסמו בכלי־התקשורת, בימים האחרונים, ושמועות כאילו הבטיחו פעילי המפלגות החרדיות, ש"ס ואגודה למצביעים כי יזכו בברכת הרבנים לפרנסה טובה ולבריאות אם יצביעו עבורם. עו"ד גולדשטיין טוען עוד כי הגיע לידיו ולאחרים מידע על חרמות וקללות, או לחילופין ברכות שהבטיחו הפעילים למצביעים. בין היתר הוא ציין כי הושמעו איומים על נשים שאם לא תצבענה לרשימות המבוקשות תלדנה ילדים בעלי־מום.
קללות דומות, לדברי גולדשטיין, הפיצו הפעילים בכל רחבי־הארץ. גולדשטיין פנה גם לשר־המשטרה ולמפכ"ל לחקור את השמועות והתלונות הנ"ל.
כתבנו מציין כי עו"ד גולדשטיין הוא חבר מזכירות התק"ם, אך פנייתו לוועדת הבחירות נעשתה ביוזמתו ועל דעתו בלבד.

בקלפי תהא מנוחתם

שעייה

לשמועות על הצבעה באמצעות תעודות זהות של נפטרים התווספו הוכחות נוספות ובידי ח"כ צוקר קיימת עדות ברורה על כך. ח"כ צוקר הפנה מכתב תלונה למפכ"ל המשטרה ובו פרטי המקרה, וכן מקרה נוסף שבו פותו אזרחים להצביע לאחת המפלגות החרדיות באמצעות שוחד.
"ביום 28 במאי 88' נפטרה הגב' סופיה שיידלינגר בבית החולים סורוקה בבאר־שבע. בתה של המנוחה מסרה את תעודת הזהות בלשכת משרד הפנים בבאר־שבע כאשר קיבלה את תעודת הפטירה של האם. למרות כל האמור, הופיע שמה של הנפטרת בפנקס הבוחרים. ולא זו בלבד, בספר הקלפי של גב' שיידלינגר בעיר ערד מסומן כי הנ"ל הצביעה בבחירות האחרונות לפני מספר ימים...
אדוני המפכ"ל, שמועות רבות מתרוצצות סביב שיטות הצבעה שנקטו מפלגות שונות בבחירות אלה. לפניך תלונה קונקרטית הפותחת פתח אפשרי לחקירה במשרד הפנים באשר לשימוש שנעשה בתעודת זהות שהופקדה בידיו...

קול ישראל ישדר ממחר מהלך הבחירות בארה"ב

טוביה בסקינר

קול־ישראל נערך לקראת הבחירות בארה"ב, וישדר ברשת ב' מדי בחצות, עד יום רביעי ב־8 בבוקר.
השידור יתחיל בחצות עם יומן מיוחד שיימשך שעה, אח"כ יועברו דיווחים של כתבים ודווחים הנמצאים בארה"ב, ידיעות מהסוכנויות השונות, וכן דיווחים של כתבי קול־ישראל על ההתפתחויות בארה"ב.
ב־6 בבוקר לפי שעון ישראל יפורסמו רשמית התוצאות של הבחירות, בין 6 ל־8 ישודר יומן מיוחד לניתוח התוצאות ותגובות ראשונות.
הפרשנים צבי רפיח ונפתלי לביא ילוו את השידור מהאולפן בירושלים.
השידור כולו ילווה במוסיקה עממית אמריקנית.

אורי אורן, נציג חרות בוועד המנהל יציג מועמדותו ליו"ר רשות השידור

טוביה בסקינר

מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת, מעוניין מאוד לזכות בקדנציה נוספת בתפקידו, עשוי להיות מאוגף חוקה מימין.
אורי אורן, נציג תנועת החרות בועד המנהל של רשות־השידור, רואה עצמו כמועמד מתאים לתפקיד יו"ר רשות־השידור. אורן מקורב לשר דוד לוי, ומקורות במחנה לוי ידעו לספר בימים האחרונים, כי יתכן ומחנה לוי ידרוש משותפו בליכוד למנות את אורן למנכ"ל רשות השידור כחלק מהסכמים ההדדיים בין המחנות.

רוקאר: נשמור על יחסים תקינים עם ישראל — גם אם תוקם ממשלה ימנית

ארנון יפה (צרפת)

פריס. — מישל רוקאר, ראש ממשלת צרפת, מבטיח כי "נשמור על היחסים הטובים עם ישראל, יחסי מדינה עם מדינה, אם תוקם ממשלה ימנית." רוקאר אמר אתמול, כי היחסים עם פרס והעבודה, אם לא יוכלו להקים ממשלה, הם אישיים ולבביים בין ידידים וקרובים. אך הקשרים עם ישראל כמדינה הם עניין רציני ואנו נשמור עליהם."
אישים אחרים בממשלה הסוציאליסטית הביעו תקווה כי תוקם ממשלת אחדות לאומית. הם פוחדים מממשלה ישראלית על טהרת הימין שמא תתפתה להפעיל כוח לדיכוי באינתיפדה ותלבה התלקחות במזרח התיכון. במפלגה הסוציאליסטית דוגלים לפרס.
הישראלים והיהודים חוששים בעיקר מיוזמה צרפתית סובייטית משותפת לכינוס ועידה מכינה לועידה הבינלאומית. הנשיא מיטראן יוצא למוסקווה בסוף נובמבר. הוא אינו מצניע את רצונו ליטול יוזמה. אין פה ספק כי עם ממשלה ימנית בישראל יהיה קשה יותר לישראל באירופה.
רוקאר שדיבר לראשונה אחרי הבחירות אמר כי לא יהיה שלום בין ישראל והפלשתינים ללא הכרה שלא כל אחד בזכויות האחר.

שמיר, זקן חברי הכנסת יפתח מושב הכנסת ה־12

בצלאל עמיקם

ראש הממשלה יצחק שמיר, בן ה־73, הוא זקן חברי הכנסת ולאור זאת ינהל את ישיבת הפתיחה של הכנסת ה־12. תהיה זאת הפעם הראשונה שראש הממשלה, כהיותו חלק מהרשות המבצעת, יעמוד בראש הרשות המחוקקת.
את הישיבה החגיגית יפתח נשיא המדינה חיים הרצוג שיקרא לשמיר, כזקן חברי הכנסת הנוכחית, לעלות על הדוכן ולהצהיר אמונים. שמיר יקרא באוזני חברי הבית את נוסח הצהרת אמונים ולאחריו יקריא מזכיר הכנסת בשמו של כל חבר כנסת על פי סדר אלף־בית והלה יקום ממקומו ויצהיר כשהוא עומד על רגליו: "מתחייב אני".
לאחר מתן הצהרת אמונים ינעל יצחק שמיר את ישיבת הפתיחה החגיגית של הכנסת. יתכן וישיבה קצרה זו תהיה הסעיף היחיד על סדר היום אולם יתכן והכנסת תדרש לבחור לעצמה יו"ר וראשי ועדות. לצורך זה תוכרז הפסקה קצרה ואת הישיבה הבאה ינהל זקן חברי הכנסת שאינו שר או סגן שר. המועמד לתפקיד זה ח"כ מנחם פורוש איש אגודת ישראל.

הסתדרות המורים: לא נשלים עם מינוי של שר חינוך חרדי

יצחק שור

הסתדרות המורים לא תשלים עם מינויו של שר החינוך מקרב זרם לא ציוני, אשר מאיים על מערכת החינוך הממלכתית והממלכתית דתית. מברק זה נשלח אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר ולממלא מקומו שמעון פרס. העתק המברק נשלח גם לנשיא חיים הרצוג.
לדעת הסתדרות המורים לא יכול שר לא ציוני לשאת באחריות החינוך בישראל משום שאין הוא מזדהה ואף שולל ערכים ציוניים כמו שרות צבאי ולאומי, חג העצמאות ודגל ישראל. שר כזה אשר דוגל במערכת חינוך בדלנית לא יוכל לכהן כשר, סבורים המורים.
כ־600 תלמידים מבית הספר התיכון שליד האוניברסיטה העברית בירושלים מסרו לראש הממשלה ולממלא מקומו עצומה נגד הכפייה הדתית.

עיתון סורי: ישראל מתכננת להפציץ מפעל לנשק כימי בסוריה

אורי הורוביץ

חיל־האוויר הישראלי מתכנן התקפה על מפעל לייצור נשק כימי, שהוקם לא מכבר ליד דמשק — טוען עיתון סורי.
העיתון, המסתמך על מקורות מערביים בלונדון, טוען, שהממשל האמריקני פועל למניעת ההתקפה, על־מנת למנוע הגברת המתח הצבאי באיזור.

סיעת המערך בהסתדרות תדון בתוצאות הבחירות

אבשלום קוה

סיעת המערך בוועד הפועל, תתכנס היום לישיבה מיוחדת לדיון בתוצאות הבחירות, בהשלכותיה על המערכות ההסתדרותיות השונות ובקו התעמולה של מפלגת העבודה שביכר להסתיר את ההסתדרות ואת ראשיה. בישיבה גם תידון ההצעה לדחות את הבחירות למוסדות הפנימיים בחצי שנה.
היום תתקיים ישיבה של ראשי ועדים גדולים במשק באותו נושא. בהסתדרות שוררת מטימות בכל הקשור להבראת אותם מפעלים של חברת העובדים השרויים במצוקה ושל קופת חולים. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, העריך אתמול כי בסופו של דבר תקום ממשלה ימנית וכי להסתדרות צפויים ימים והתמודדויות קשים.
יו"ר סיעת מפ"ם בוועד הפועל, אפרים זילוני, יזום פגישה עם ראשי סיעת העבודה כדי לכונן את המשך העבודה המשותפת. מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר אתמול, בישיבת הוועדה המרכזת: "הבחירות מאחורינו, המערך בהסתדרות ימשיך לפעול במשותף".

260 נוסעים בקווי אגד נפגעו עד כה באירועי האינתיפדה

עתיים

עד תחילת חודש נובמבר נפגעו 260 נוסעים באוטובוסים של אגד באירועי האינתיפאדה, בהם ארבעה הרוגים, רחל וייס ושלושת ילדיה. 28 נהגים נפגעו. כ־1260 אוטובוסים נפגעו, 41 נשרפו כליל. בחודש ספטמבר 1987 עם תחילת האינתיפאדה, נפגעו שמונה אוטובוסים, ללא פגיעות בנפש. בספטמבר 1988 כבר היו 321 מקרי תקיפת אוטובוסים עם 33 נפגעים.

קצין הבטחון של אגד בירושלים מסר, כי החל מחודש אוגוסט לא היו פגיעות בנפש בארועים בהם הותקפו אוטובוסים מוגנים בקו 160. קצין הביטחון הארצי של אגד, שאול הרדוף מסר לעתונאים בסיור שהתקיים אתמול בקו ירושלים טבריה, כי הוסכם בין משרד התחבורה לבין אגד על מיגון 160 אוטובוסים, אך אגד לא קיבלה את תקציב הרדוש.

הרדוף קבל על כך שאגד לא מכוסה על הנזקים העקיפים של האינתיפארה, שעות שהיית הרכב הפגוע במוסך ושעות עדות הנהגים במשטרה. אגד דרש מהאוצר עשרים מיליון שקל עבור נזקים עקיפים, אך לא קיבל דבר עדיין - אמר. הדובר הוסיף כי הוא מודאג מכך שאין לנהגי אגד נוהל ברור של פתיחה באש. "ביקשתי מהמשטרה נוהל פתיחה באש, ברור יותר וחד משמעי. יש להגדיר מה זו סכנת חיים, מה תפקידו של הנהג במקרה של פיגוע, הפכנו למטרה נייחת. למרות זאת אגד לא הפסיק להסיע בשום קו".

הרדוף הטעים, כי מחובת אגד להסיע נוסעים בבטיחות, הביטחון הוא באחריות הממשלה. הוא סיפר, כי ישובי הבקעה תובעים מאגד להעביר את הנהגים קורס התנהגות בזמן פיגוע, אך אין לקואופרטיב תקציב לכך.

ח"כ צוקר לחריש: הרבנות הראשית עומדת למנות דיינים באופן בלתי חוקי

שעי"ה

ח"כ דדי צוקר פנה ליועץ המשפטי לממשלה וקבל על המשך תופעת מינוי דיינים באופן בלתי חוקי. כותב צוקר במכתבו לחריש:

"עפ"י קביעתך מלפני מספר חודשים נאסרו מיבחנים לדיינות שאינם פתוחים לכל, ניתן להם פומבי וניתנה עליהם מודעה לפחות שלושה חודשים לפני קיומם.

למרות מכתבך שנשלח לרבנים הראשיים והכולל קביעה זו - עומדת מועצת הרבנות הראשית לדון בעניינם של שלושה דיינים שמיבחנם נערך ללא מתן פומבי. מיבחן זה נערך באופן מיוחד עבורם ושני מועמדים נוספים נכשלו כלומר, מועצת הרבנות עשוייה לתת הכשר לשלושה דיינים שקיבלו הסמכה באופן שאיננו חוקי.

נוהל זה מתווסף לשורת האירועים אותם יזם בשנים האחרונות הרב הראשי שפירא וכוונתם למנות לתפקידים מרכזיים מקורבים אישית ובני משפחה גם אם הדבר כרוך ברמיסת כללי מינהל תקינים וחוק.

אודה לכבודו אם יורה למועצת הרבנות הראשית להשהות את הדיון ביום ב' עד לקיום בירור אם מינויים של הדיינים היה כחוק.

רוב הדוברים בחוג "לשילוב" בעבודה: לחדול מהתחשבנויות, ללכת לאופוזיציה

זווילי: לו היו מתקיימות הבחירות היום, היינו בוחרים באיסטרטגיה דומה

גבי בשן

"אם מפלגת העבודה היתה צריכה לבחור היום באיסטרטגיה של ההסברה - היא היתה בוחרת בדיוק באותה איסטרטגיה" - אמר אתמול נסים זווילי, מי שהיה ראש אגף ההסברה של מפלגת העבודה בבחירות.

"מפלגה צריכה להחליט אם היא הולכת אחרי העם או מובילה אותו", אמר זווילי, שהופיע בכנס של חוג "לשילוב" של מפלגת העבודה. ואולם, הוא רואה את תוצאות הבחירות ככשלון, או לפחות אי הצלחה, ואת עצמו כשותף לכשלון. לדבריו, איש מן השרים לא העיר לו במהלך מערכת הבחירות אף הערה על איסטרטגית. הוא יקרא להפסיק את "האינתיפארה" בתוך המפלגה, לפני שהיא תהרוס אותה מבפנים.

בכנס התקבלה החלטה המודה בכשלון מפלגת העבודה בבחירות, וקוראת למפלגה להכיר בעובדות, לא ללכת לממשלת אחדות לאומית ולא למשא ומתן עם המפלגות הדתיות. ההחלטה התקבלה לאחר דיון סוער, ורק לאחר שיו"ר החוג, ח"כ מיכה חריש, רמז שיתפטר מראשות החוג שהוא עומד בראשו כבר חמש עשרה שנה אם הצעתו לא תתקבל.

רוב הדוברים בכנס תמכו בהצעות ההחלטה וקראו למפלגת העבודה לעבור לאופוזיציה לוחמת, ולא להיגרר למאבקים פנימיים.

יו"ר אגף הבחירות, רענן כהן, אמר שהוא בא לכנס בידיים נקיות. "מי שאינו עושה כלום נשאר בידיים נקיות", הגיבה בציניות מושחזת אחת מחברות החוג. הוא בירך את הציבור הערבי, שלא נענה לקריאות ערפאת, אך קונן על אובדן שליש מקולות המצביעים למפלגה במיגזר זה.

הרב מנחם הכהן מתח ביקורת חריפה על ניהול מערכת הבחירות. "כאשר יו"ר התנועה הולך בעצמו ומשתתף בטקסי הוודו - מה יגיד העם הפשוט?" הוא טען שמפלגת העבודה תמכה ב"דגל התורה" ובש"ס באמצעים ובפעילים, וגם פרסמה בעיתונות החרדית מודעות שהן משמעת קריאה להצביע עבור המפלגות הללו. "כאשר יתגלה הכל - יזועו אמות הסיפים", אמר.

חלק מן הדוברים תקפו במרומז את יו"ר המפלגה שמעון פרס, וחברת הכנסת נאווה ארד אף הרחיקה לכת ותבעה את שינוי החוקה ואת ביטול תפקיד יו"ר המפלגה וחיזוק מעמדת המזכ"ל. ארד האשימה את מפלגת העבודה בקיפול הדגלים, בעיקר בנושא דת ומדינה, ובנסיון למחוק המילה "ציונות" מפרק זה.

הוועד הפועל של הקבה"א דן בתוצאות הבחירות ובתוכנית קיצוצים

צבן: ש"ס שתהיה בקואליציה עם המערך אינה ש"ס שתהיה בליכוד

דני בירן

הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי התכנס אתמול בגבעת חביבה לסיכום ראשון של הבחירות לכנסת ה־12 ותוצאותיהן וכן לאשר את הצעת מזכירות הקיבוץ הארצי בדבר הצמצום בתקציב, פעילים וכלי רכב לקראת שנת 1989.

בפתיחת הדיון סקר המזכיר הארגוני של מפ"ם - חנן ארז את מהלכי ההתארגנות של המפלגה לקראת הבחירות ואמר כי מפ"ם יכולה להתברך בהישגיה וכי שלושת המנדטים שקיבלה, הם אישור לקיומה הפוליטי וצעד חשוב להתחדשותה. חנן ארז הגיב על הצהרות שנשמעו בימים האחרונים מחוגים שונים בשמאל ואמר כי אינו מציע להכנס למצב רוח אפוקליפטי ולקבוע כי הגענו לקץ הציונות. "אסור לאבד תקווה, מפ"ם והקיבוץ הארצי חייבים לשאת את דגל המאבק". הוא קרא להקים אופוזיציה לוחמת ורחבה של השמאל במאבק על נפש העם.

בהתייחסו לאפשרות של קואליציה עם הדתיים, כי מפ"ם לא תתן פתחון פה לטענות כי הכשילה הקמתה של ממשלה בראשות שמעון פרס.

חיים אורון (ג'ומס) התייחס להצבעה בקיבוצים והדגיש כי במערכת הבחירות הוכח למעשה שהקיבוץ הארצי עמד במבחן ההצבעה בכבוד. "להצבעה זו יהיו השלכות מעבר לגודלה האלקטורלי של מפ"ם" אמר ג'ומס. הוא מסר נתונים על מהלכי ההצבעה בקיבוץ הארצי ואמר כי 20 אלף חברים וחיילים מתוך כ־25 אלף חברי הקיבוץ הארצי, הצביעו עבור מפ"ם וזה הישג.

"העיוותים בתוצאות נובעים מהצבעתם של אלה שאינם חברים בקלפיות הקיבוצים." המסקנות המתבקשות מכך הן, כי רוב רובם של החברים רואה בקיבוץ הארצי תנועה שמתקיימת בה שותפות פוליטית במסגרת מפ"ם. "הויכוח בעניין זה, הוכרע" הדגיש אורון.

במהלך הדיון נשמעו קולות כנגד הסתגרות פוליטית ואווירת הנכאים כתוצאה של התחזקות הימין והדתיים. "אנחנו לא מהגרים ולא מסתגרים, אסור לקחת מונופול על נבואות חורבן" כדברי דני זמיר ממשמר העמק.

הצעתו של אברהם פרנק מגן שמואל עוררה תגובות נרגשות בקהל כאשר אמר כי על מפ"ם לפנות לפרס ולשמיר ולתבוע מהם הקמת ממשלת אחדות לאומית "למען מדינה דמוקרטית, נאורה, החותרת לשלום" כדבריו, שהדוברים השונים ממהרים להגיב על דברים אלה.

אלעזר גרנות ביקש להבהיר כי מדיניותה של מפ"ם מותרת לתמיכה בקואליציה צרה בראשות שמעון פרס וביקש להרגיש, כי מפ"ם נותנת עדיפות למהלך כזה. "אנחנו לא צריכים לתת לגיטימציה לכך שלכל אדם דתי יש מקום רק בימין" אמר גרנות וציין כי מפ"ם הציגה דרך שונה משל ר"צ בנושאים אלה. גרנות אמר שמפ"ם תבעה ממפלגת העבודה לומר בקול ברור כי לא תלך לממשלת אחדות לאומית. "אם ימוצו האפשרויות לממשלה צרה, יש ללכת לאופוזיציה" אמר גרנות.

גם יאיר צבן התייחס להצעתו של פרנק ואמר כי בנושא זה "החיפזון מן השטן". לדעתו של צבן המהלכים כאשר להרכבת הממשלה טרם הוכרעו וכל עוד לא אפסו הסיכויים להקים ממשלה על בסיס של שלום, מפ"ם תהיה מוכנה לויתורים. "ש"ס בממשלת מערך זוהי ש"ס אחרת מאשר בממשלת ליכוד" אמר צבן.

בסיום הדיון קיבל הוועד הפועל את הצעות מזכירות הקיבוץ הארצי. ההחלטות מתייחסות להישגי מפ"ם בקיבוץ הארצי ולהתלכדות התנועה סביב השותפות הרעיונית ומדברות גם על המאבק הפוליטי כלכלי בשיתוף עם מגזרים אחרים למען המשק והחברה בישראל.

בתגובה להצעות כלליות אלה תבע יעקב חזן התמקדות בדברים ברורים: "יש לומר לעם במפורש על מה מפ"ם מתכוונת להלחם, עם מי ואיך" אמר חזן. סוכם שהמזכירות תביא הצעות כאלה בעתיד.

הועד הפועל דן גם בהמלצות המזכירות לקצץ בשליש ממכסת הפעילים והרכב של מוסדות התנועה כדרך להתייעלות והסכון בתקציב. נשמעו דעות התובעות צמצומים חריפים יותר, ואחרות המבקשות שלא לפגוע במסגרת הקיימת. בין השאר הועלתה בקשה לבדוק אפשרות של העברת מרכז הפעילות של הקיבוץ הארצי מתל־אביב לגבעת חביבה. הועד הפועל קיבל את המלצת המזכירות ונמסר כי הקיצוצים השונים יובאו לדיון מפורט, נוסף, בועד הפועל בחודש דצמבר. תכנית ההתייעלות החדשה תחל להתבצע מראשית 1989.

מכללת עמק יזרעאל
ע"ש מ. שטרן בע"מ
51-062368-9

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה הכללית שלא מן המנין של החברה שהתקיימה ביום 6.11.88 נתקבלה החלטה מיוחדת לתקן את תזכיר התאגדות של החברה בהתאם לנוסח שניתן לעיין בו במשרד עו"ד י. לאופר ברח' קפלן 17 תל־אביב.

כל הרוצה להתנגד לשינוי מטרות החברה הנ"ל והמוסמך לכך עפ"י כל חוק חייב להגיש את התנגדותו לבית המשפט תוך 21 יום מיום קבלת ההחלטה.

יוסף לאופר, עו"ד

ללאה ואברהם אלון
לדליה ואילן זיסמן
מיטב הברכות
להולדת
הנכד (הבן)
בית "על המשמר"

ציקי תעשיות מתכת בע"מ

לתעשיות ציקי העוסקות בייצור נגררים והרכבת ווי גרירה, ניסיון של 15 שנות פעילות בענף.
ווי הגרירה המיוצרים בתעשיות ציקי, מיועדים לכל מכוניות ומשאית, ומבוצעים לפי דרישת מכון התקנים.
הנגררים המיוצרים במקום מתאימים לכלי שיט לציוד, לתעשיה, לסירות, לחקלאות, לקמפינג.
ייצור הנגררים מבוצע ע"י חלקים חדשים המובאים מחו"ל, כגון: תמוכים, ומתלים, בעוד התכנון והרכבת העבודה נעשים ע"י ציקי תעשיות מתכת בע"מ. ציקי תעשיות משווק מוצריו למפעלים רבים בארץ, לקיבוצים, עיריות וחברות הובלה.
בין רשימת לקוחות ציקי, ניתן למצוא מפעלים מן השורה הראשונה, להם קניינים מנוסים, ומחלקות הנדסה צמודות. קניינים אלה בודקים היטב כל מוצר טרם רכישתו. הצלחת המכירות של ציקי במפעלים אלה היא הערובה לאיכות ולטיב התוצרת.
למעוניינים בפרטים נוספים, מפעלנו נמצא באזור התעשיה
ספק מוכר למשרד הבטחון מספר 83325099
הרצליה רחוב משכית 7, טל' 052-555928, 052-547686

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית חלקה 668 בגוש 8267 רח' בורוכוב מס' 13 ת.ב. 3785, כחריגות הקלה: אין ק.ע.ע. 7.7% אחוזי בניה את התכנית מס' 376/88 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

יד טבנקין

1938—1988 50 שנה לפרעות נובמבר 1938
מבחן ליהודי גרמניה

נציין תאריך זה בכנס שיתקיים ביום חמישי, א' בכסלו תשמ"ט, 10 בנובמבר 1988, ב"בית בראנד", סמינר אפעל, רמת אפעל

סדר היום
08.30–09.00 התכנסות ורישום (כיבוד קל במקום).
09.00–09.15 "יזכור" - ברכות.

מושב הבוקר: הרקע והפרעות.
יו"ר: פרופ' י. כץ, מכון לואו בק והאוניברסיטה העברית, ירושלים.
09.20–09.50 פרופ' ח. שמיר, אוניברסיטת תל־אביב: מדיניות החוץ והפנים של השלטון הנאצי לפני הפרעות ולאחריהן.
10.00–10.30 ד"ר ח. רוזנקרנץ, "יד ושם": פרעות נובמבר 1938 באוסטריה.
10.40–11.20 מר מ. כהן, ירושלים: עדות.
11.30–11.45 הפסקה*

מושב הצהריים: נסיונות תגובה מצד מגזרים יהודיים בגרמניה הנאצית.
יו"ר: ד"ר ד. טכמן, אוניברסיטת בר־אילן
12.20–12.50 ד"ר י. כוכבי, בית לוחמי הגיטאות: המוסדות היהודיים.
13.00–13.30 ד"ר ע. הילדסהיימר, האוניברסיטה העברית: תנועת שומר הנוער.
13.40–14.10 ד"ר י. בן אבנר, אוניברסיטת בר־אילן: מערכת החינוך היהודי.
14.10–14.30 הפסקה (כיבוד קל במקום).

מושב אחה"צ: תנועות הנוער הציוניות בגרמניה הנאצית - במבחן העיתים.
יו"ר: ח. זלינגמן, יד טבנקין.
14.30–16.30 רב שיח בהשתתפות העדים:
י. בן אהרון - גבעת חיים מאוחד,
ח. ברעם - נתניה, ס. גינזבורג - תל־אביב,
מ. צימלס - כפר סאלד.
והתקורות: ד"ר ר. זריז - בית לוחמי הגיטאות ויד טבנקין, ח. וינר - יד טבנקין.
16.30–17.00 סיכום החלק הראשון:
ד"ר א. ברקאי, מכון לואו בק: כעבור 50 שנה, פרעות נובמבר 1938 במבט לאחור.
17.00–17.30 ארוחת ערב.
בשעה 17.30 הסעה מאורגנת לבית התפוצות, שם ינעל הכנס.

מושב הערב: יהדות גרמניה בשקיעתה.
אודיטוריום "בני ציון", בית התפוצות.
יו"ר: הרב י. אנסבכר, בית הכנסת "איחוד שיבת ציון", תל־אביב.
18.10–18.40 ד"ר ע. מאייר, אוניברסיטת תל־אביב: בתי כנסת בגרמניה (בלווי שקופיות).
19.00–19.30 פרופ' א. קולקה, האוניברסיטה העברית: החורבן האחרון בתולדותיה של יהדות גרמניה, 1942–1938.

תחבורה ציבורית לרמת אפעל:
קווי "דן" מס' 35 (מהתחנה המרכזית, תל־אביב), מס' 65 (מרמת גן), מס' 52 (מרמת אליהו, תל־אביב), קווי "אגד" מס' 164/5 (מרחובות ופתח־תקוה), קו מס' 400 מירושלים ("אגד־דן").

* ארוחת הצהריים בתשלום.

במשך הכנס תערך תצוגת ספרים בהוצאת "יד טבנקין" בית לוחמי הגיטאות, "מורשת" ומכון ליאו בק ירושלים.

הכניסה חופשית
הציבור מוזמן

שוורדנדזה: בריה"מ עשויה לפנות בקרוב את כוחותיה מהגוש המזרחי

גורבאצ'וב: בריה"מ תחתור לעולם בלתי אלים, חופשי מנשק גרעיני — זהו עידן חדש

רויטר

בודפשט. — שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנדזה הודיע בסוף השבוע שעבר, כי ברית־המועצות עשויה להקדים סיגוי כוחותיה ממדינות ברית ורשה, לרבות הונגריה, ולהתחיל בכך כבר בתחילת השנה הבאה.

בראיון לעיתון הונגרי, שראה אור בשבת, אמר שווארדנדזה: "נוכחות הכוחות הסובייטיים בכמה מדינות החברות בברית וארשה תלויה אך ורק בערובות ביטחון. אין שום סיבה אחרת."

עוד אמר, כי הושג הסכם יעיל בוועידת וינה לביטחון ולשיתוף־פעולה באירופה על עתיד השיחות לצמצום הכוחות המזוינים באירופה ולהקטנת מלאי הנשק השגרתי, ו"שיחות מפורטות על נושא זה עשויות להיפתח עוד השנה. אם כל הצדדים יגלו רצון טוב, יוממשו התוצאות הראשונות בתוך זמן קצר יחסית, והשלב הראשון יהיה צמצום כוחות בתוך שנה־שנתיים," אמר שווארדנדזה, והוסיף, כי צמצום הכוחות עשוי להתפשט על פני כל אירופה, מן האוקיינוס האטלנטי ועד הרי אוראל.

"מספר החילות הזרים במדינות המשתייכות לבריתות וארשה ונאט"ו עשוי להצטמצם אף־הוא באורח הדדי. זה כולל גם יחידות של הצבא הסובייטי המוצבות בהונגריה," אמר שר החוץ הסובייטי.

מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבצ'וב אמר אתמול, כי ארצו תחתור בהתמדה לעולם בלתי־אלים וחופשי מנשק גרעיני, "עולם של שיתוף־פעולה בין שונים". בפגישה עם שגרירים בקרמלין, לקראת חגיגות יום המהפכה הבולשוויקית, אמר גורבצ'וב כי בשנה האחרונה התחוללו שינויים חשובים, רבים מהם חסרי־תקדים, ביחסי בריה"מ עם העולם החיצון. "החל עידן של התקדמות לקראת יחסים בינלאומיים בעלי אופי חדש," הכריז.

הגדרה עצמית ...לקלדונים

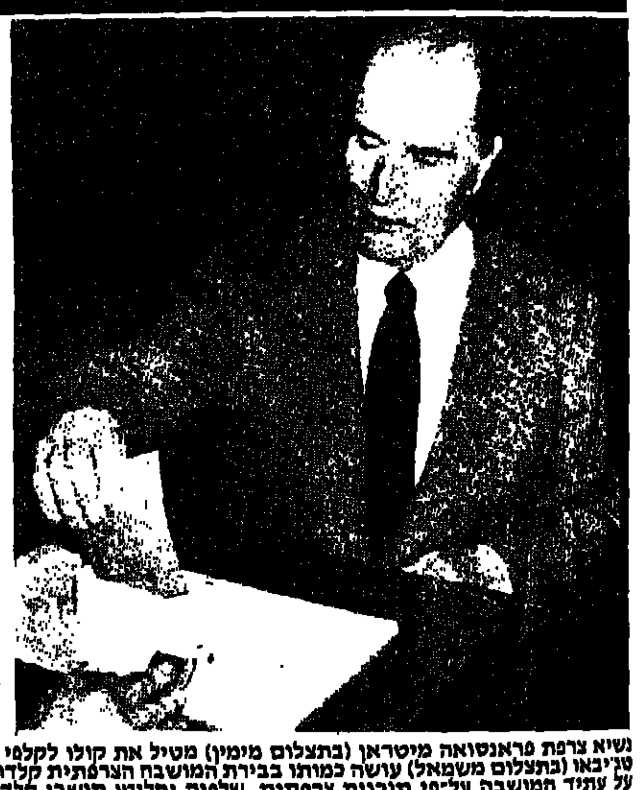

נשיא צרפת פרנסואה מיטראן (בתצלום מימין) מטיל את קולו לקלפי בפאריס ומנהיג "חזית השחרור הסוציאליסטית קאנאק" ז'אן־מארי טג'יבאו (בתצלום משמאל) עושה כמותו בבירת המושבה הצרפתית קלדוניה החדשה, בדרום האוקיאנוס השקט, במשאל־העם שנערך אתמול על עתיד המושבה על־פי תוכנית צרפתית, שלפיה יחליטו תושבי קלדוניה על הגדרתם העצמית בשנת 1998. 80 אחוז מהמצביעים תמכו בתוכנית הממשלה הצרפתית, אך יותר משני שלישים מבעלי זכות־ההצבעה לא טרחו לבוא לקלפיות. (תצלום: איי.פי)

תחזית

הדמוקרטים ימשיכו לשלוט בקונגרס

רויטר, סי"צ

וושינגטון. — הסקרים האחרונים והערכותיהם של מומחים בשתי המפלגות בארה"ב מעידים, כי גם בשנה הבאה ישלטו הדמוקרטים בקונגרס, תהיה אשר תהיה המפלגה שתזכה בבחירות לנשיאות.

הדמוקרטים משוכנעים, כי ישמרו על הרוב שלהם בסנאט, בשיעור של 46־54, ואולי אף יגדילו אותו, וכן על רוב של 177־255 בבית־הנבחרים. הרפובליקנים מודים, כי אין להם סיכוי לנצח בבית־הנבחרים ורק סיכויים קלושים לכבוש את הסנאט.

כל 435 המושבים בבית־הנבחרים ו־33 מבין 100 המושבים בסנאט עומדים להצבעה בבחירות שייערכו מחר בארה"ב. הסנאטורים נבחרים לתקופות של שש שנים ואילו חברי בית־הנבחרים לשנתיים. בידי הדמוקרטים כיום 18 מבין 33 המושבים בסנאט העומדים לבחירה מחר. בידי הרפובליקנים 15 מבין המושבים האלה. אם יכבשו הרפובליקנים ארבעה מושבים נוספים, יוכלו לשלוט בסנאט, בתנאי שג'ורג' בוש ייבחר לנשיאות. סגן הנשיא שלו, דן קוויל, יוכל אז להכריע לטובת הרפובליקנים, שכן סגן הנשיא משמש גם יו"ר הסנאט.

מספר מירוצים יהיו צמודים מאוד ונראה, כי לבוש ולדוקאקיס אין השפעה משמעותית על המירוצים לסנאט.

אשר לבחירות לנשיאות, ממשיכים הסקרים להעניק לבוש יתרון בלתי־מבוטל, אך דוקאקיס ממשיך לצמצם את הפער. בסקר של "ניו־יורק טיימס", שפורסם בשבת, צימצם דוקאקיס את יתרונו של בוש לכדי שמונה אחוזים, לעומת 13 אחוזים בשבוע שעבר. סקר זה העלה, כי כרבע מהמצביעים לא החליטו עדיין, ואלה שהחליטו בימים האחרונים מעדיפים את דוקאקיס על בוש, בשיעור של 44־56.

בסקר של רשת הטלוויזיה סי.בי.אס, שפורסם ביום שישי, צימצם דוקאקיס את יתרונו של בוש לכדי שבעה אחוזים.

דוקאקיס מחריף בהדרגה את התקפותיו על בוש ומאשים אותו בימים האחרונים בניהול מערכה של סילופים וכזבים ובניסיון להפחיד אזרחים ממוצא ספרדי בטקסאס על־ידי שידור תשדירים ברדיו המזהירים מפני עונשי מאסר על זיופים בהצבעה. דוקאקיס תלוי מאוד בקולותיהם של האזרחים ממוצא ספרדי כדי לכבוש את טקסאס.

ואלנסה מאיים: שביתה ארצית אם תיסגר המספנה

רויטר, סי"צ

וארשה. — מנהיג "סולידריות" לך ואלנסה איים אתמול להכריז על מגננות־שביתה ארצית, אם לא תבטל ממשלת פולין את תוכניתה לסגור את מספנת "לנין" בגדאנסק, שבה נוסד האיגוד המקצועי החופשי — מסרו אתמול מקורות של האיגוד.

ואלנסה אמר בעצרת של כ־2,000 איש בגדאנסק, כי יבקש מחר אישור למגננות־שביתה, אם לא תבטל הממשלה את החלטתה לסגור ב־1 בדצמבר את מספנת "לנין" בנמל. הוא הוסיף, כי הוא עשוי להורות על שביתות כבר ביום שלישי בעוד שבוע.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 4.11.1988

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7075	1.7288	1.7184
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.5941	1.6139	1.6016
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8939	0.9051	0.9037
לירה סטרלינג	1	2.78	2.92	2.8341	2.8695	2.8512
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2623	0.2656	0.2647
ין יפאני	100	1.26	1.32	1.2824	1.2984	1.2869
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7932	0.8031	0.8013
פרנק שווייצרי	1	1.05	1.10	1.0702	1.0835	1.0762
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2581	0.2613	0.2604
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2401	0.2430	0.2428
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2320	0.2349	0.2344
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3790	0.3837	0.3821
דולר קנדי	1	1.28	1.34	1.3044	1.3207	1.3082
דולר אוסטרלי	1	1.27	1.37	1.3209	1.3374	1.3259
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.54	0.6504	0.6585	0.6557
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4274	0.4327	0.4313
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2727	1.2885	1.2856
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.25	1.2044	1.2194	1.2153

נשיא אלג'יריה מינה ראש ממשלה חדש

רויטר, סי"צ

אלג'יר. — נשיא אלג'יריה, שאדלי בנג'דיד, מינה בשבת את שר הבריאות בממשלתו, קאסדי מרבה, לראש ממשלה והטיל עליו את ביצוע הרפורמות הכלכליות שהבטיח, בעקבות נצחונו במשאל־העם על שינוי החוקה.

מרבה, בן 57, מילא תפקידים בכירים במשרד ההגנה האלג'ירי, ובשנים האחרונות נודע בתמיכתו ברפורמה כלכלית. לאחר מינויו, אמר לכתבים, כי בכוונתו לבחור צוות של "אנשי־כבוד", מוכשרים ויעילים, שיחליטו על תוכנית הרפורמה ויגישו אותה לאישור האסיפה הלאומית.

מרבה מחליף את עבד אל־חאמיד בראהימי, עליו הוטלה האחריות למחדלים הכלכליים, שגרמו לתסיסה החברתית בחודש שעבר. פרשנים אמרו, כי מינויו של מרבה התקבל בברכה על־ידי מרבית האלג'ירים, כאות לרצינות כוונותיו של הנשיא.

הסכם לסיום הלוחמה בין המליציות השיעיות היריבות בלבנון

רויטר, אהרון ניר (איטליה)

ביירות. — המיליציות היריבות של השיעים בלבנון החליפו ביניהם 20 שבויים, בעקבות הסכם לסיום פעולות האיבה, שהושג בתיווך סורי - מסרו אתמול מקורות המקורבים למליציה השיעית.

ההסכם, שנחתם בין המליציה השיעית הפרו־סורית "אמל" לבין ארגון ה"חיזבאללה" הנתמך בידי איראן, קורא לסיום הקרבות בין שני הארגונים ולהפסקת ההשמצות ההדדיות.

מרומא נמסר, כי ואליד ג'ונבלט, מנהיג המפלגה הסוציאליסטית של הדרוזים בלבנון, ביקש משר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדריאוטי, לפעול במסגרת מועצת הביטחון של האו"ם למען פתרון המשבר הפוליטי בלבנון.

היומון הביירותי "אלנהר" כותב, שג'ונבלט מבקש מאיטליה "ומכל אלה הרוצים בשלום" להתערב למען "תמיכה בכוחות הלאומיים" בלבנון ולמען הוקעת "הכיבוש הישראלי בדרום־לבנון" ו"תפיסת השלטון" על־ידי גנרל מישל אאון.

שר החוץ האיטלקי ממלא כעת את תפקיד יו"ר מועצת הביטחון.

מאסר על תנאי לאיכר לבן שהרג פועל שחור בדר"אפ

סי"צ

יוהאנסבורג. — חקלאי לבן נידון בדרום־אפריקה לחמש שנות מאסר־על־תנאי ולקנס של 1,200 דולר על שהרג במלקות פועל חקלאי שחור שהרג שניים מכלביו. כן חויב הנאשם לשלם 52 דולר לחודש, במשך חמש שנים, לאלמנתו של השחור — מסר אתמול העיתון "סאנדיי סטאר" ביוהאנסבורג.

יעקובוס פורסטר, בן 23, חקלאי בצפון טרנסוואל, הודה, כי קשר לעץ את אריק סמבו והילקה אותו במשך יומיים והורה לפועלים חקלאיים אחרים להלקותו. פשעו של הפועל השחור היה, כי התניע טרקטור, שמתחתיו שכבו שני כלבים של החקלאי הלבן, וגרם למותם.

השופט נימק את המאסר־על־תנאי באומרו, כי 44 הפועלים השחורים האחרים של פורסטר עלולים לאבד את עבודתם, אם יישלח מעבידם לכלא.

פיצוץ גרעיני צרפתי שני — בתוך שבועיים

סי"צ

וולינגטון. — צרפת פוצצה אתמול מתקן גרעיני בעוצמה של כ־50 קילוטונות באתר מורורואה, בדרום האוקינוס השקט. היה זה הפיצוץ הגרעיני הצרפתי השני בתוך שבועיים — מסרו מדענים בניו־זילנד. זה המתקן ה־51 במספר שפוצצה צרפת מאז החלה בניסויים גרעיניים באוויר וזה, ב־1975. לפני שבועיים ביצעה פיצוץ בעוצמה של שני קילוטונות.

הודעה על רישום הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים תשי"ט־1959

בהתאם לסעיף 23 לחוק ההגבלים העסקיים תשי"ט־1959[1], אני מודיע כי נרשם הסדר כובל במגזר החקלאי המאורגן — קיבוצים ומושבים — בענין הסדרי סיוע הנוגעים למערכת הפיננסית והאשראי של הענף.

הצדדים להסדר הם:
- ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל באמצעות החשב הכללי והמנהל הכללי של משרד החקלאות.
- הסוכנות היהודית לא"י.
- ההסתדרות הציונית העולמית.
- בנק הפועלים בע"מ.
- בנק לאומי לישראל בע"מ.
- בנק החקלאות לישראל בע"מ.
- בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

מהות הכבילה:
על־פי ההסכם כל מושב שיצטרף להסדר הסיוע יהיה צמוד לבנק אחד בלבד.

31.10.88
זאב גלמזר
הממונה על ההגבלים עסקיים

1. ס"ח תשי"ט, עמ' 152, תשל"ג, עמ' 148.

מוסקבה. חצי נסיגה

החלטת בריה"מ להשהות את נסיגת כוחותיה מאפגניסטן, בשל אכזבתה מהמתרחש שם ובשל ההפוגה בתהליך ההתקרבות לארה"ב — אינה מבשרת שיבה אל האגרוף. מוסקבה עדיין מאמינה בהמשך הדו־שיח

על היום
7.11.88

צבי גורן

כמעט חצי שנה חלפה מאז החלה ברית המועצות את תהליך נסיגתה מאפגניסטן. במשך החודשים שעברו התברר, שהסכם הנסיגה שהושג בז'נבה, הסף להיות מחווה סובייטית חד צדדית, וכבזאת, הינה מחיר יקר בעבור סחורה לקויה. מה שסיפק את התביעות האמריקניות והפקיסטניות לא ענה על ציפיות המורדים. המוג'אהידין האפגאנים לא הסתפקו בהסתלקות הדרגתית של חיילי הצבא האדום — שלא לומר במסירת המדינה לידיהם. במידה מסוימת, המורדים אף ראו בנסיגה הזדמנות להשיג מטרות פוליטיות ואסטרטגיות, ולהשלים את מה שהחסירו לאורך כל תקופת הלוחמה המאורשכת, שבמהלכה נהרגו 13 אלף חיילים של הצבא האדום — ויוגבו בסובייטים הנסוגים בלי רחם.

איש לא התפלא כאשר הסבלנות של הקרמלין החלה פוקעת, והצבא הנסוג השיב מלחמה שערה ואף שינה את הכיוון, החזיר פני לעבר המורדים, וכמקום להתגונן מפני איסם, החל תוקף אותם. יתר על כן, ועל מנת למנוע אי־הבנה, הוזרמו לאפגניסטן מטוסי סוחוי־25, מיג־27, וטילי סקאד, בנוסף על ציוד צבאי רב שהועמד לרשות הצבא האפגאני. טילי הסטינגר שברשות המורדים לא סייעו עוד לכפרים ולערים שבשליטתם; רק ההפוגה, שנמשכה עשרה ימים, הצליחה להציל את היכולים, לפני שיושמדו בגשם או בהפגזות ההדדיות.

אלא שברית המועצות לא יכלה להסתפק בכך. מבחינתה, הצלחותיהם של המורדים יכולת עמידתם במערכה, בגיבויה של פקיסטאן והוכחה לתמיכה ישירה וגלויה של ארצות הברית, סיכנו את המשטר הקומוניסטי הנהנה מחסותה. העובדה שמוסקבה נאלצה לחפש שליט חדש, שיהיה מקובל על המוג'הידין, די בה כדי להציג בבהירות את המבוי הסתום שאליו הכניסה עצמה. יתר על כן, גם המחלוקות בתוך הצמרת האפגאנית הקומוניסטית, שידרו למוסקבה איתותים אדומים. יותר ויותר נתחזקה ההכרה שאפגניסטאן עתידה להתנתק מחסות הסובייטית, ולעבור — למעשה, אם לא להלכה — לחסות האמריקנית. למרבה צערה של ברית המועצות, נראתה לה התפתחות זאת ודאית, בעיקר משום שוושינגטון סירבה להתנער מהמתרחש, ואפילו ההיפך מזה.

על רקע זה באה ביקורתו של שגריר ברית המועצות באפגניסטאן, יולי וורונצוב, שהאשים את משלוחי הנשק האמריקניים והפקיסטניים בהרס הסכם ז'נבה. הדברים נאמרו בשבת, בפרלמנט האפגאני בקאבול, יום אחד אחרי שסגן שר החוץ הסובייטי, אלכסנדר בייזמרטני, הודיע על השהיית הנסיגה. ברית המועצות תובעת עתה לפתוח מחדש את הדיון על עתיד אפגניסטאן, והיא מצפה כי מזכיר האו"ם, פרז דה־קווייאר, ירים את הכפפה.

מאז החלה הנסיגה, ב־15 במאי, בהתאם להסכם שנחתם חודש אחד לפני כן, כבר הוציאה ברית המועצות כחמישים אלף מחייליה, מחצית מהכוח שצברה באפגניסטאן בשמונה השנים הקודמות. את נסיגת 50 אלף חייליה הנותרים היא אמורה להשלים עד ה־15 בפברואר 1989. סגן שר החוץ הסובייטי הבהיר ביום שישי, כי הנסיגה תושלם במועד, רק אם ארצות הברית, פקיסטאן והמורדים יקיימו את התחייבויותיהם. הסובייטים גם מעוניינים להקדים את העתיד להתרחש בקאבול, לאחר שנסיגתם תושלם, ולהבטיח כבר עתה כינונה של ממשלת קואליציה. האמריקנים מצדם אינם ממהרים להיבהל מהצעדים הסובייטיים. וושינגטון מבינה כי מוסקבה משתמשת בקלף האפגאני כדי לקדם שני נושאים חיוניים לה, שאינם קשורים במישרין למתרחש באפגניסטאן, ואשר גורמים אכזבה למיכאיל גורבצ'וב. הנושא הראשון הוא ועידת זכויות האדם, שהציע לכנס במוסקבה בעתיד הקרוב. אירופה נענתה לרעיון, אלא ששתי מוזמנות עיקריות מסרבות עדיין — וושינגטון ולונדון. הן מציבות לקרמלין תנאים שאין הוא יכול לקבל, וכל עוד נמשך הדבר, לא תאצ'ר ולא רייגן (או בוש, אם ייבחר מחרתיים), אינם מוכנים לתת לגורבצ'וב את הכבוד והלגיטימציה בנושא זכויות האדם, שהוא מבקש להשיג כמארח הוועידה הבינלאומית בנושא זה. הוא מצידו לוחץ עליהם לבוא, גם באמצעות ההודעה שוועידת בטחון אירופה לא תוכל להגיע אל סיכומה המוחלט בלי שהוועידה "שלו" תתכנס במוסקבה. את הלחץ הזה הוא מתגבר עתה באמצעות השהיית הנסיגה מאפגניסטאן.

צער זה משרת אותו כאמצעי לחץ גם בנושא האחר המעיק עליו עתה, והוא ההסכם המבוקש על צמצום הנשק האסטרטגי הגרעיני במחצית, וההסכם החיוני, אולי אף יותר, ביחס לנשק החלל. בסוף השבוע שעבר שוב הגיעו לקיצן השיחות בין נציגי ארצות הברית וברית המועצות בז'נבה, בלי שיוסכם דבר. המשלחת הסובייטית עזבה את העיר חמוצת־סבר, ואף האשימה את ארצות הברית בהקשחת עמדותיה. למחרת הודיע הקרמלין על השהיית הנסיגה מאפגניסטאן. נראה כי ביטול הפיסגה האחרונה בין רייגן לגורבצ'וב, כדי שהנשיא האמריקני לא יואשם בגיוס כוחות זרים על־מנת לסייע לבוש במערכת הבחירות, הרחיקה עוד יותר את הסיכוי שסדרת ההסכמים בין המעצמות תימשך גם הלאה. הסובייטים חוששים מאוד, כי העמדות האמריקניות הנוכחיות יאלצו את הנשיא הבא של ארצות הברית לקבל עמדות ההופכות על פיו את ההסכם מ־1972, על הטילים־נגד־טילים, והן נוגדות את ההתחייבויות המשותפות של רייגן וגורבצ'וב בפיסגת וושינגטון. ואם לאו, חוששת ברית המועצות שהנשיא הבא ייאלץ לשנות את ההצעות, תוך סכנה שיואשם בוושינגטון בריכוך העמדה האמריקנית בענייני הגנה. הסובייטים מעוניינים איפוא ליצור מערכת משולבת של נתונים, שהממשל היוצא, והנכנס, ייאלצו להתמודד עמם כמיקשה אחת.

אפגניסטאן, ככל שהיא חשובה לאסטרטגיה הסובייטית, רחוקה מלבם של אזרחי ברית המועצות, והמעורבות של צבאם במתרחש שם איננה מקובלת עליהם, ומטעמים מובנים, אם נזכור את מספר הקורבנות, לפחות. שמחתם היתה גלויה כשהתבשרו על הסכם הנסיגה משם. אולי משום כך לא שודרה אצלם ההודעה על השהיית הנסיגה, ורק בשידורי הרדיו באנגלית אושר הדבר. בפראבדה, בבטאון משרד ההגנה "הכוכב האדום" ובעיתון האיגודים המקצועיים, טרוד, דווח אומנם על מסיבת העיתונאים של סגן שר החוץ הסובייטי, אך רק פרט אחד לא צויין בדיווח — ההחלטה להשהות את הנסיגה.

אין להטיל ספק בכך, שהצער הסובייטי מעיד על הקשחת הקו של הקרמלין ביחס למתרחש באפגניסטאן עצמה, ועל חרדה כנה לגורלה, ולאינטרס של ברית המועצות, אחרי שתושלם הנסיגה. אולם ההחלטה לעצור את הנסיגה מאפגניסטאן היא, בעיקר, איתות לאמריקנים: אם אלה ימשיכו בקו הקשוח, המקובל על אנשי הפנטגון ועל ראשי נאט"ו, הם ייתקלו בעמדה תקיפה של ברית המועצות, ובמקום לחיצות יד והבנה בין הגושים, תתחדש ההתגוששות ביניהם, ולאו דווקא באסיה הרחוקה.

לפי התבטאויותיה עד כה, מוסקבה אינה מעוניינת עוד באגרוף והיא מעדיפה את הדו־שיח, כדי שתוכל להתפנות לבעיות הפנימיות שלה, לקדם את הגלאסנוסט ולהמשיך את תהליך ההיפתחות. וכך, כבמקרים רבים בעבר, הוכיחה מוסקבה את כשרונה לבחור במועד הנכון כדי לשדר את המסר שלה, בעיקר לאזרחי ארצות הברית היוצאים מחר לבחור את נשיאם הבא.

נקודה, אבל לא סוף פסוק

ללא קשר עם ההתפתחויות המדיניות בישראל החילונית בעקבות הבחירות — מתחוללת בתוך גוש אמונים תפנית חשובה ביותר לעתיד היחסים בין עמי ארץ ישראל.בטאון המתנחלים "נקודה". אשר ערב הבחירות הפתיע בפתיחות הפוליטית שלו.מעלה את השאלה מה בדיוק קורה שם?

פנחס ענברי

אין שום סיבה לשמוח מתוצאות הבחירות בישראל, אשר בגללן אנחנו נכנסים לתקופה חמורה הצופנת סכנות גדולות. אבל לא רק בשמאל מתבוננים בחרדה בממשלה המתגבשת בין הימין השובניסטי לבין היהדות החרדית — אף בימין המתון — גם בתוך ההתנחלויות עצמן, יש חוגים חשובים בגרעין הקשה של מייסדי התנועה, החרדים מפני הבאות ומבקשים למנוע את הגרוע מכל.

בטאון המתנחלים "נקודה" ערב הבחירות היה מפתיע מבחינת הפתיחות הפוליטית שלו. קו המאמרים לא תמך במפלגה מסויימת או בגוש מסויים של מפלגות. במאמרו של איש עופרה, אורי אליצור, מאמר שלא נכתב ב"דבר" היתה הכותרת: "המפתח בידי שמעון פרס". לדעתו של אליצור, מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, עומד לעשות בקרוב לישראל את "תרגיל סאדאת": והיחיד שיוכל לומר לו לא הוא שמעון פרס...מכל מקום האופציה של משא ומתן עם אש"ף נראית אקטואלית,ומאמרים קודמים ב"נקודה" קראו לדבר עם אש"ף.

עתיד תיידם בתוך אוכלוסיה פלשתינית צפופה מטריד מאוד את המתנחלים,והם פתוחים לבחינת מגוון כמעט אינסופי של אפשרויות.דוגמה לכך יכול לשמש מפגש של רבני גוש אמונים בשישה באוקטובר בישיבת עטרת כוהנים,בעיר העתיקה בירושלים.מי יודע אולי דיון זה פתח תפנית רבת משמעות בגוש אמונים.

הרבנים התכנסו במסגרת "דרך אמונה", שאולי אפשר להשוות אותה במידה מסויימת למעין "מועצת חכמי התורה (או גדולי התורה) של ההתנחלויות.

מן האופן שבו ניסחו הרבנים את נושאי הדיונים, אי־אפשר היה ללמוד על מה שהיה צפוי בהמשך: "ההתפרעויות ברחבי ארץ ישראל ודרכי מיגורן על פי ההלכה". היה צפוי, כי רבני גוש אמונים יתנו נימוק דתי, מדוע יש להפעיל כוח נגד הפלשתינים, ומדוע יש להחמיר את היד הקשה וכו', ברוח הדרישות הידועות של המתנחלים. אבל התברר כי לא כך חושבים רבניהם, וכי רוח חדשה מתחילה לנשוב בתוכם.

הדובר הראשון ידוע כאחד הקיצונים ברבני גוש אמונים — הרב דב ליאור מקרית ארבע. הוא הגדיר את "ההתפרעויות" כמלחמה של עם בעם, ולפיכך על הממשלה לנהוג על פי דיני המלחמה הנהוגים ביהדות. הרב ליאור הצביע על שורה ארוכה של תופעות כמו שריפת יערות, אשר כדי להילחם בהן חייב היהודי לחלל את השבת. מכאן שהיהדות מכירה על התופעות האלה, המלוות את האינתיפאדה, בשמירה רבה עד כדי התייחסות אליהן כאל מלחמה.

אבל נקודת המוצא הזאת איננה חד־משמעית לתמורה: הרב גדעון פרל, הרב של התנחלות אלון־שבות שבגוש עציון, מסביר כי דווקא משום שהרב דב ליאור הגדיר את המצב בשטחים כמצב מלחמה, הרי דיני היהדות במצב מלחמה מחייבים את הממשלה לפנות קודם כל בקריאת שלום אל האויב. על דעת רבנים רבים, על פי דיני היהדות, כינון אוטונומיה אישית לפלשתינים, עשוי להיות הצעת שלום על פי ההלכה היהודית, בתנאי שהערבים מקבלים עליהם את הריבונות הישראלית. (בהסכם עמירב־חוסייני הסכימו הפלשתינים, שמקור הסמכות בשטחים תהיה הכנסת הישראלית, שתאציל על הפרלמנט הפלשתיני, והריבונות הפלשתינית הממשית תהיה ממזרח לירדן — פ.ע.).

אחת השאלות הקשות שדנו בהן הרבנים היתה: האם מצוות כיבוש הארץ היא אקטואלית. על פי רבנו משה בן נחמן, הרמב"ן, הרי יש מצווה לכבוש את הארץ ברגע שהיהודים יוכלו מבחינה מעשית לעשות זאת. לדעת הרב דב ליאור, המצב כיום הוא שהיהודים יכולים לכבוש את הארץ, ולפיכך חלה על הדור הזה מצווה זו.

כל ההנחות של הרב דב ליאור נדחו על־ידי הדובר השני, הרב יעקב אריאל מגוש קטיף שברצועת עזה. האחרון אמר, כי אין סימנים מובהקים הנדרשים על־ידי ההלכה היהודית כדי לקבוע שיש מצב מלחמה בין ישראל לפלשתינים, וכי המצב הנוכחי הוא התפרעויות של יחידים, ולפיכך אסור להעניש את הערבים עונשים קולקטיביים. רק מי שמשתתף ממש בהתפרעויות ייענש — גרס הרב אריאל, ולא האוכלוסיה כולה — אפילו תימשך האינתיפאדה הרבה זמן. משפט זה הוא משפט מפתח, כי הרב אריאל יצא בחריפות בעצם נגד כל הרעיונות והקריאות של החוגים הקיצוניים בימין הישראלי, "לחסל את האינתיפאדה בארבעה ימים", קריאה שפירושה ברור.

חילוקי הדעות בנקודות המוצא של שני הרבנים היו ברורות. שניהם ייצגו שתי גישות שונות כלפי האינתיפאדה. אבל המפתיע הוא כי הסיכום המתבקש מדברי שניהם היה דומה. למעשה, כל הרבנים בדיון החליטו, כי יש לנסות דרכי שלום — כל אחד לפי גישתו הוא. מדברי הרב ליאור השתמע, כי כך מחייבים דיני מצוות כיבוש הארץ על פי דיני המלחמה של היהדות, והרב אריאל מן הסיבה ההפוכה. פתרון של אוטונומיה יכול להתקבל במשכן מבחינת הדת היהודית.

תפנית חשובה

אבל זה איננו כל הסיפור: דווקא אצל רבני גוש אמונים התעורר ויכוח אם אכן הגיעה השעה למלחמה על כיבוש הארץ. היו רבנים, והם שיקפו את עמדת הרבנים של המפלגה הדתית החדשה מימ"ד, כי המחיר שישראל נתבעת לשלם עבור כיבוש הארץ — גם בחיי אדם, וגם בפרוץ מחלוקות פנימיות בישראל — מעמיד את השאלה אם כבר בדור הזה יש כוח לישראל לקיים את המצווה. השאלה תהיה חדה עוד יותר אם יתחזק התהליך המדיני, ועמדת שתי המעצמות תהיה נחרצת בעד נסיגה ישראלית מן השטחים.

אם כך, ללא קשר עם ההתפתחויות המדיניות בישראל החילונית בעקבות הבחירות — בתוך גוש אמונים מתחוללת תפנית חשובה ביותר לעתיד היחסים בין עמי ארץ ישראל.

בדיון של הרבנים איש לא דיבר על האפשרות לדבר עם אש"ף. וחייבים להבהיר, כי אש"ף הוא עדיין בבחינת מילה גסה, אבל גם בעניין זה יש התפתחויות. יש לשים לב לגליון האחרון של "נקודה", בטאון המתנחלים, גליון 124 של חודש אוקטובר. במדור "גוונים" מובאים דבריו של איש התנחלות ענתות, שמעון נעמת. נעמת מציג עצמו כמתנחל, איש מפלגת העבודה (!) . הוא מרגיש קשר נפשי עמוק לנופי יהודה ושומרון, אבל הוא מציין כי זוהי עובדה שהאזורים האלה מיושבים בצפיפות על־ידי ערבים. "כל מחשבות על טרנספר כזה או אחר לא יועילו. כולנו יודעים, שזה לא מעשי ולא מציאותי — בלי להתייחס לצד המוסרי שבעניין. הסכסוך ייפתר רק במשא ומתן ובפשרה. ממשלת ישראל תצטרך לשבת עם כל גורם פלשתיני שיכיר במדינת ישראל ובזכותה לגבולות ביטחון, ואני מניח שזה יהיה אש"ף, מפני שהיום הוא הגורם הדומיננטי אצל הפלשתינים. אינני מזדעזע למחשבה הזאת. השארת המצב כפי שהוא או אוטונומיה כפי שמציע הליכוד, לא יובילו אותנו לשום פתרון מעשי".דברי נעמת.

יש לציין, כי דווקא בימין הישראלי מתחוללת כעת תסיסה פנימית שעדיין אין אנו רואים את קציה. המזרח התיכון מלא בהפתעות — האם תבוא ההפתעה הבאה מצד גוש אמונים?

ראש דסק לענייני היום: לוי טורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אשר בחופשה

ללכת עם קולה של היהדות השפויה

יש מקום רב לשיתוף פעולה בין מפ"ם למימ"ד — לתועלת הדדית

יורם בר

דווקא על רקע ההתחזקות ש... עלינו בבחירות האחרונות, ... היה להיווכח שמימ"ד לא עבר ... אחוז החסימה. מימ"ד ... חדש של יהדות, מול אחר של יהד... מול אלו שהילקו ברבות ... נדרים. דתיים שיש איתם ... המשותף מאשר המפריד.

הכוונה איננה רק לעמדה... המדיניות המתונות, אלא בעיקר ל... הנוגע לגישתם למקומה של ההלכה ולמקומו של האדם בכלל והאדם ה... בפרט בחברתנו.

במערכת הבחירות לא היה אדם ... איתו שוחחתי, שלא הביע תקווה כי מימ"ד אכן תצליח לעבור את אחוז החסימה. ... היא נכשלה. ובדיוק כמו במקרה של ... אליאב ב־1984, למחנה השפוי הלך ... שלם לאיבוד. סביר להניח, ש... 14,000 קולות שניתנו למימ"ד, לא ... מגיעים למחנה הימין. אפשר, לכן, ... פעמיים חבל.

היו שתי רשימות בבחירות האחרונות ... שהמסר שלהן היה יותר ערכי. ... ומפ"ם. למרות, שלכאורה, אין ... משותף בין רשימה דתית ... חילונית במוצהר, להערכתי אין ... היחס לאדם שווה בשתי התנועות. ... העניינים, היחס לפתרון הסכס... המדיני — שווה, גם אם הניסוחים ... גם היחס למפלגות הדתיות ... הדתית שווה. בעצם, מדובר ... רשימות שבניגוד לכל האחרות, ... הומאניים.

על רקע זה, יש מקום רב לשיתוף פעולה בין מפ"ם למימ"ד. כיוון שמ... נכשלה בנסיונה להיכנס לכנסת, יש ... לשקול מהלך לא שיגרתי, שבמסגרתו ... תציע מפ"ם למימ"ד לשמש לה ... בכנסת. הצעתי היא להזמין אח... או לשלושה שבועות את נציג מימ"ד ... לישיבות סיעת מפ"ם בכנסת, לשתף ... בדיונים ולהעלות בשמם ... פרלמנטריות.

גם מפ"ם וגם מימ"ד ייהנו מכך. ... תקבל אפשרות לביטוי עמדותיה ... ומפ"ם שתהווה הכלי באמצעותו ... קולה של היהדות השפויה בכנסת ... סוף־סוף לשבור את הדימוי ... שלה. שהרי מפ"ם איננה ולא היתה ... אנטידתית. מפ"ם נאבקה תמיד ... להאבק, כך אני מקווה, בכפיה ה... ובסחטנות המפלגות הדתיות ... אלו. מפ"ם ומימ"ד בחזית אחת — ... על רקע התגברות כוחם של החרדים ... כן, יש מקום לשיתוף פעולה כזה. ... אולי בעתיד תצמח מזה אפילו ... משותפת, שתהווה אלטרנטיבה לכל ... הרשימות: אלטרנטיבה ערכית ... טית, שלהערכתי תהיה מאוד אטר... ותוכל להפתיע בבחירות עתידיות. ... רק חלום. בינתיים, חייבת מפ"ם ... מסילות לעבר מימ"ד, ולשתף ... עימה היכן שרק ניתן.

משחקי מוקדמות

דורית גפן

המו"מ הקואליציוני ימשך עוד ימים רבים. השיחות, שהתחילו במוצאי יום הבחירות לכנסת הי"ב ונמשכות בצורה אינטנסיבית בימים אלה, הן בבחינת מו"מ פרלימינרי או אם להשתמש במונחים מעולם הספורט — משחקי המוקדמות. גם הליכוד וגם המערך משקיעים עתה את עיקר מאמציהן למטרה אחת ועיקרית והיא, שכאשר יזמין הנשיא את נציגי הסיעות השונות להתייעצויות ימליצו הללו על שמיר או על פרס (תלוי באיזו מפלגה מדובר) להרכיב את הממשלה הבאה.

אם עד יום שישי לפני הצהריים היה נדמה, כי לליכוד היה מובטח כמעט רוב ברור של ממליצים על יצחק שמיר, לאחר שבכיסם כבר היו מונחות הבטחותיהם של המפד"ל וגערי, הרי סיומה של הפגישה עם ש"ס הותירה את צוות המו"מ של הליכוד בידיים ריקות. הרב פרץ וחבריו, הרב פנחסי והרב עוזרן, לא הבטיחו להם דבר, אלא שיביאו את הדברים למועצת חכמי התורה, אשר היא זו שתחליט. ספק אם בליכוד ידעו באותה שעה על התפנית שחלה בש"ס, בין היתר בהתערבותו של הרב שך, אשר אמר כי יש לנהל מו"מ עם המערך, ואין לסגור לחלוטין את האופציה של ממשלה בראשות המערך ובהשתתפות ש"ס ודגל התורה.

ההצעות שקיבלו ביום שישי ראשי ש"ס ודגל התורה מהמערך היו מפתות ביותר. שפע של תיקים, וגם נטייה להיענות לכמה מן התביעות הדתיות. הבקשה היחידה שהעמידו מנהלי המו"מ מטעם המערך ובראשם השר משה שחל, היתה בלתי־מחייבת מבחינת המפלגות הדתיות: ש"ס ודגל התורה, אך רבת משמעות מבחינת המערך. הם ביקשו, כי ש"ס ודגל התורה לא ימליצו על שמיר בפני הנשיא, כעל מי שעליו להרכיב את הממשלה הבאה. אינכם

ש"ס ודגל תורה כנראה יכריעו מי ירכיב את הממשלה. בינתיים, הן לא בכיס של אף אחד

צריכים להמליץ על שמעון פרס, פשוט תימנעו מנקיטת עמדה בשאלה מי לדעתכם צריך להרכיב את הממשלה — נתבקשו ראשי ש"ס ודגל התורה.

אמש עמדה מועצת חכמי התורה להכריע בשאלה זו, אשר תקבע למעשה האם ש"ס משאירה את כל האופציות פתוחות או שהיא נותנת בידי שמיר את המפתחות להקמת הממשלה הבאה.

החשבון במערך היה כי ללא התמיכה של ש"ס ודגל התורה ואולי גם בהימנעותה של צומת מהבעת עמדה לכאן ולכאן, עשוי הנשיא להטיל את הרכבת הממשלה על פרס. אין זה אומר כמובן, שככך היתה מובטחת למערך הדרך להקמת קואליציה, אך הדבר היה נותן לה קודם כל יתרון של מי שהיוזמה בידיו ובעיקר פרק זמן (42 יום) לנהל מו"מ להקמת קואליציה בראשות פרס.

ברכות לחסות

רבים מיחסים את התפנית של סוף השבוע בעמדות ש"ס ודגל התורה, לעמדתו של הרב שך. אכן, הרב הישיש הוא סמכות רבת משקל בעיקר בדגל התורה, שהיא מפלגה שהקים בעצמו, אך גם בש"ס, שלה נתן את ברכתו וחסותו עוד במערכת הבחירות הקודמת. את הרב שך מדריך היום כבעבר, עניין אחד: מלחמתו הבלתי־מתפשרת בחב"ד, שנואי נפשו, וברבי מלובביץ', האדמו"ר של חב"ד. הרב שך אינו יכול למחול לאגודת ישראל אשר העדיפה את חב"ד עליו. כאשר העמיד להם תנאי, כי לא יצרפו את חב"ד, העדיפו ראשי אגו"י לוותר עליו, אוי לבושה ולחרפה. עתה מנסה הרב שך לתת מכה לאגו"י על־ידי מהלך של מו"מ עם המערך שיותיר את אגודת ישראל מחוץ לקואליציה. על כך אפשר לומר, כי לא מאהבת מרדכי (פרס) הוא ינחה את אנשיו לשנות כיוון, אלא משנאת המן (אגו"י ובעיקר חב"ד). אך הרב שך אינו הסמכות היחידה, ודאי לא לגבי ש"ס. הרב עובדיה יוסף, אשר השתתף בצורה פעילה ביותר במערכת הבחירות של ש"ס, מתחשב אמנם בדעתו של הרב שך, אך גם לו יש דעה.

ראוי להזכיר עכשיו, כי זמן קצר לפני הבחירות התנהל מו"מ חשאי בין המערך לש"ס על אפשרות של שיתוף פעולה ביניהן לאחר הבחירות. מטעם ש"ס ניהל את המגעים הרב דרעי, מנכ"ל משרד הפנים ותלמידו של הרב עובדיה יוסף. יש להניח, כי לא עשה זאת על דעתו הפרטית. יתרה מזו, באותן שיחות אפשר היה להבין, כי ש"ס העדיף הפעם ללכת עם המערך. הרב פרץ כבר הבהיר אתמול, כי במפלגתו יש נטייה ללכת עם המערך, אם כי מיהר לאזן זאת, באומרו כי יש גם נטייה ללכת עם הליכוד. הוא ציין כי הליכוד הבטיח רבות לש"ס, אך לא עמד בהתחייבויותיו.

בנו במבוכה ניכרת, הניבינה את ועדת הקהה, דתפרסמה אתמול מודעה גדולה בעיתונים, שבה קריאה וחופה לראשי תנועת ש"ס כאת ראשי הממות, רכוזים ופעילי ש"ס. הללו קוראים לתת ביטוי חד משמעי לעצמאותה ואי־תלותה של תנועת ש"ס. "אין אנו בכיסה של אף מפלגה פוליטית, ואנו כפופים אך ורק להוראות של מועצת חכמי התורה, שבראשה מורנו ורבינו הראשון לציון הרב עובדיה יוסף שליט"א". באותה מודעה בוטעת נתאה על כך שהליכוד מתייחס לש"ס כגרורה שלו המונחת בכיסו, בטענה שמצביעי ש"ס הם כביכול אוהדי הליכוד.

עד כמה משמעותית היא העמדה החדשה של ש"ס ודגל התורה, ובעיקר האם יש בה כדי לאפשר לשמעון פרס לזכות ביתרון אצל נשיא המדינה — זאת יהיה אפשר לדעת כבר בימים הקרובים. כפי שכבר נאמר זהו שלב המוקדמות בלבד. אחריו יתחיל השלב האמיתי של המיקוח הקשה והסבוך להרכיב קואליציה. האם יהיה זה שמיר או פרס — על כך יחליטו ויאשרו חכמי התורה וגדוליה.

תוצאות הבחירות

המפלגה	קולות	אחוזים	מנדטים
מערך (אמת)	685,363	30.0	39
מפד"ל (ב)	89,720	3.9	5
אגו"י (ג)	102,714	4.5	5
שינוי (הן)	39,538	1.7	2
חדש (ו)	84,032	3.7	4
מולדת (ט)	44,174	1.9	2
ליכוד (מחל)	709,305	31.1	40
מפ"ם (מפם)	56,345	2.5	3
דראושה (ע)	27,012	1.2	1
דגל תורה (עץ)	34,279	1.5	2
מתקדמת (פ)	33,695	1.5	1
צומת (ץ)	45,489	2.0	2
רצ (רצ)	97,513	4.3	5
ש"ס (שס)	107,709	4.7	6
התחיה (ת)	70,730	3.1	3

החלוקה על־פי צ'הונט

כיצד מחלקים את המנדטים? החלוקה הקובעת מתבצעת רק לאחר שנמנו כל הקולות, כולל קולות החיילים, השוטרים והימאים. כל הדיווחים על חלוקת מנדטים שהתפרסמו לפני כן, אין להם תוקף.

אלו הם השלבים השונים בתהליך חלוקת המנדטים:

א. מונים את סך כל הקולות הכשרים. מספרם יקבע את אחוז החסימה שיהיה אחוז אחד מסך כל הקולות הכשרים.

ב. משנקבע אחוז החסימה, מנפים את כל הרשימות שלא עברו אותו. מניין כל הקולות הכשרים שניתנו לכל הרשימות שעברו את אחוז החסימה יקבע את המודד למנדט בודד. סכום הקולות הללו חלקי מאה ועשרים יהיה המודד למנדט.

ג. בעת מחלקים את כל המנדטים המלאים שיש לכל רשימה. אם למשל, המודד הוא 18,000 קולות, רשימה שקיבלה 42,000 קולות תקבל בשלב זה 2 מנדטים ויוזקף לזכותה בנפרד עודף של 6000 קולות. בדרך כלל בשלב זה ניתן לחלק בין הרשימות 116־112 מנדטים, תלוי בעודפי הקולות שלרשות המפלגות.

ד. הרשימות שחתמו על הסכמי עודפים, מעבירות את העודף הקטן לרשימה בעלת העודף הגדול יותר מבין השתיים. אם לא, עדיין ייזקף עודף זה לזכותה בשלב הבא.

ה. חלוקת העודפים הנותרים מתבצעת לפי חוק באדר־עופר משנת 1973. עד אז חילקו את העודפים לפי שיטת "העודף הגבוה". רשימה שהיה לה את העודף הגדול ביותר, זכתה במנדט הראשון מ"הקופה". בעלת העודף השני בגודלו זכתה במנדט השני, וכך הלאה עד שנגמרו המנדטים ב"קופה".

מ־1973 שיטת החלוקה שונה. השיטה הנוכחית היא שיטת "הממוצע הגבוה", שפותחה על־ידי המתמטיקאי ההולנדי צ'הונט. לפי שיטה זו, כדי לקבוע את הרשימות הזכאיות לקבל את המנדטים שבקופת העודפים, מוסיפים מנדט נוסף לכל הרשימות על הנייר. מחלקים את מספר הקולות שקיבלה הרשימה במספר המנדטים (n+1), זו שממוצע הקולות שלה למנדט הוא הגבוה ביותר — זוכה במנדט הראשון מ"הקופה". בשלב זה, רשימות שחתמו על הסכם עודפים מעבירות את העודף הקטן לבעלת העודף הגדול — זו זוכה בשל כך ביתרון יחסי בזמן חלוקת העודפים.

כיוון שהקובע בשיטה זו הוא הממוצע הגבוה ולא העודף הגבוה, יש לרשימות הגדולות יתרון ובדרך כלל הן זוכות במרבית המנדטים מקופת העודפים. חוזרים שוב ושוב על החישוב, כאשר בכל סיבוב מוסיפים לרשימה שזכתה בסיבוב הקודם במנדט, מנדט נוסף לצורך החישוב (ועל הנייר). משום שמדובר בממוצע, עדיין נשמר היתרון של הגדולות, שלכל אחת מהן יש סיכוי עד פי שישה לזכות בקולות יותר מהרשימה השלישית בגודלה. רק רשימות בעלות עודף גדול מאוד יכולות ליהנות גם כן מהמנדטים שבקופה.

יורם בר

הדרוזים הצביעו מחל

הליכוד הצליח לסייע לדרוזים בצורה שלא נעשתה במשך 30 שנות שלטון המערך ● למפ"ם לא היתה שם עדנה

יהודה צור

ההפתעה הגדולה ביותר בבחירות במגזר המיעוטים בארץ התרחשה דווקא בקרב בני העדה הדרוזית, שהיא המאגר הקטן ביותר של הקולות — 22 אלף מצביעים. בקרב עדה זו התגלו כמה סימנים שהפתיעו גם את המשקיפים המנוסים.

מתוך 30 אלף בעלי זכות בחירה, התייצבו בקלפיות 22 אלף, כאשר כמעט כל מפלגה הציבה במקום ריאלי, פחות או יותר, מועמד דרוזי. ההפתעה הראשונה היתה אי־בחירתו של המועמד הדרוזי סאלח טריף, ראש מועצת ג'וליס, ובן משפחת המנהיג הרוחני של העדה, השייח' אמין טריף. סאלח טריף בן ה־33, הוצב במקום ה־40 ברשימת המערך לאחר מאבק שלא היה כמותו מזה שנים בין רמוויות דרוזיות חברי מפלגת העבודה. המקום, שנחשב ריאלי בעת שהתמודדו עליו המועמדים הדרוזים, התגלה כרחוק מלהוות כרטיס כניסה לכנסת.

בבחירות לכנסת ה־11 הצביעו עבור מפלגת העבודה כ־6,500 דרוזים. הפעם, בלחצו של השייח' אמין טריף, אשר בעקיפין הטיל את כל כובד משקלו המוסרי למען בחירת בן־משפחתו, קיבל המערך 8,000 קולות. ברור לכל הצדדים, שאילולא יוקרתו האישית של השייח', המערך היה זוכה להצלחה פחותה בהרבה.

הליכוד היתה המפלגה אשר זכתה במירב קולות הדרוזים, מחל הצליח להוכיח שבאמת רק הוא יכול להכפיל את כוחו. בבחירות לכנסת ה־11 פחות מ־3,000 דרוזים הצביעו ליכוד, כאשר מועמד המפלגה, נאסר אדיין, דרוזי מדלית אל־כרמל, הוצב במקום ריאלי ברשימת הליכוד במשך ארבע קדנציות.

הפעם, ללא מועמד דרוזי כלשהו ברשימתה, הצליח הליכוד להשיג 6,200 קולות. ניצחון מוחץ.

"אין כאן שום נסים", אומר ג'מאל כנעל, סגן ראש ראש מועצת ירכא ואחד מראשי מפ"ם במגזר הדרוזי, "הליכוד הצליח לעשות דברים בזמן קצר, דברים שלא עשה שלטון המערך במשך למעלה משלושים שנה. חוק שוויון זכויות לדרוזים שאושר באפריל '88 על־ידי הממשלה ומומש מיד ללא דיחוי, העניק לדרוזים זכויות שלא היו להם קודם. בירכא נפתחו 10 גני טרום־חובה, המעניקים חינוך חינם על חשבון המדינה. בחמש השנים הקרובות יקבלו המועצות הדרוזיות כ־20 אחוזי תקציב נוסף, כך שבסוף התקופה יבוטל הפער במגזר המוניציפלי בין דרוזים ליהודים. הישובים הדרוזים זכו להנחות במס הכנסה בדומה לאזורי הפיתוח, כמו כרמיאל למשל, ועוד דברים רבים אחרים".

למפ"ם לא היתה עדנה בבחירות האלה. ראשיה ציפו לפחות ל־1,700־2,000 קולות, כאשר מדובר היה בהערכה זעירה ולא אופטימית במיוחד. והנה, רק 1,000 דרוזים נתנו קולם למפ"ם. בכפרים כמו ירכא ובית־ג'אן, בהם מתגוררים שני מנהיגי מפ"ם במגזר הדרוזי, ג'מאל כנעל ומפרוג פללחה, אשר הוצב במקום העשירי ברשימת מפ"ם לכנסת, הצביעו מעטים בעד מפ"ם. 110 קולות בירכא ו־219 בבית ג'אן. ג'מאל כנעל מודה, שהיקף ההצבעה לא משקף את המאמצים הרבים שהשקיעו פעילי מפ"ם וגם לא את ההבטחות האישיות שנתנו רבים — להצביע מפ"ם.

חד"ש הצליחה לעלות ב־9 אחוזים בין המצביעים הדרוזים וזה הישג ניכר, אם לוקחים בחשבון שמדובר במפלגה הנחשבת לחילונית לכל דבר, ומותרמת על־ידי הממסד הדרוזי. 2,200 איש הצביעו חד"ש. והסיבות לכך הן מורכבות. מדובר בשילוב של מחאה נגד מעמדה של העדה הדרוזית יחד עם עניין האישי שיש למאות צעירים דרוזים לקבל השכלה גבוהה חינם במוסדות האוניברסיטאים בגוש המזרחי.

נויניה נכבדה

יש עשרות רופאים דרוזים אשר רכשו את השכלתם באוניברסיטאות בחו"ל. הם מתגוררים בכפרים הדרוזים. "אם יש בירכא ארבעה רופאים, זה רק אודות לתמיכת חד"ש. וכך מהנדסים, אלקטרונאים, רופאי־שיניים ועוד. לצד למעלה מ־100 דרוזים שלמדו בארצות הגוש הקומוניסטי, ישנם רבים אחרים הלומדים שם עתה ואחרים הממתינים בתור", אומרים לנו ראשי מועצות דרוזיות בגליל, הרחוקים מלתמוך בחד"ש, אך

(סוף בעמוד 8)

על הפרק

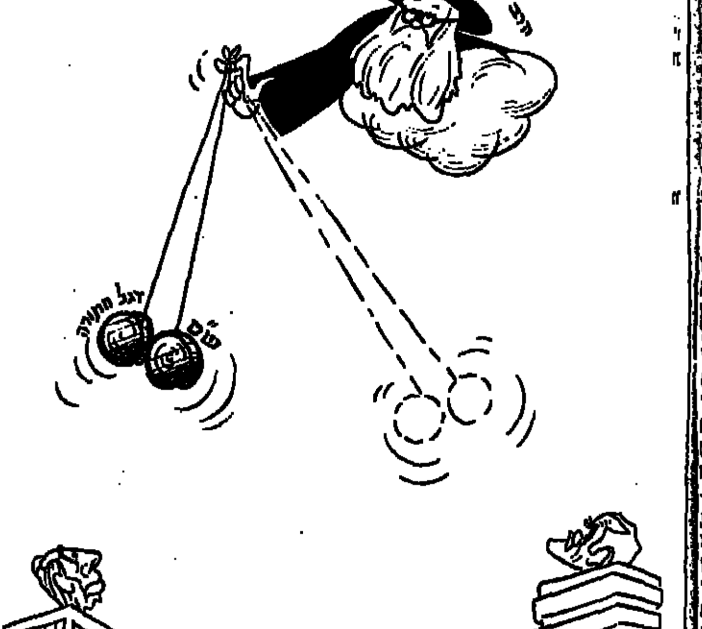

לחזור למקורות

יש לגייס את כל הכוחות הכלכליים־יצרניים במשק העובדים על כל שלוחותיו, תוך ייעול מכאיב — כדי לתת סנוקרת אדירה לכל החולמים על חורבן המשק הזה

דב בר־ניר

איני מתכוון לנתח את תוצאות הבחירות; רבים בינינו עושים זאת עכשיו, ובכישרון. לעומת זאת אני חוזר למסקנות ראשונות הנראות לי נובעות ממצב הענינים, וקודם כל — כלפי פנים.

באחת מישיבות ריכוז מפ"ם, בטרם הוכרעה בקלפי, טענתי כי הקיבוץ הארצי, הוא „קרן הברזל" של התנועה והמפלגה כולה. כאן הבסיס השורשי ביותר שלנו, הן הרעיוני והן המיליטאנטי.

והנה, לאחר הבחירות התברר, כי כרבע מקיבוצי הקבה"א לא הצביעו — ויהא זה מטעמים אציליים ביותר — למען תנועתם ומפלגתם זה עשרות בשנים. כשלעצמי לא השלמתי עם תוצאה זו, עוד בטרם הכרעה, להיפך: טענתי לא אחת על הזנחה אידיאית בקיבוצי הקבה"א במרוצת השנים, על כי החזית הפנימית הזאת לא רק הוזנחה — היא אף פרוצה. לא קיבלתי את הטענה שמרצה מטעם המפלגה מוצא לפניו, בכל קיבוץ, קהל שומעים דליל, בין היתר בשל שפעת אמצעי התקשורת העושים את מלאכתו כמעט למיותרת. הזכרתי לשומעי שבעבר, הנראה עתה רחוק, נהגנו לקיים מחזורי הרצאות מדי כמה שבועות, ובכך שמרנו על קשר קבוע עם הבסיס. וגם עתה, אפילו יהיה תחילה קהל מצומצם, הוא עשוי להתרחב בהדרגה — אם נתייצב לעתים מזומנות בפני שמונים וכמה קיבוצי הקבה"א על כל סולם הגילים שלהם. והרי בינתיים צמחו בהם לא מעט גידולי־פרא מבחינה אידיאית, לצד הספק הלגיטימי המכרסם בלב ביחס לתקפות הפירושים המסורתיים שנתנו למושגים, שהיו פעם מקודשים והיום נראים מעורערים, כגון הסוציאליזם, ואף הציונות, בעידן של בצורת עלייה מרכאה.

נראה, כי המסקנה הראשונה שיש להסיק היא, כי אוזן כרויה לכל רחש־לחש במוחות החברים, טיפוח תודעה פוליטית שעתה מתברר עד כמה היא חיונית, לא רק להגנה כללית על עצם תנועת העבודה אלא אפילו על התנועה הקיבוצית עצמה, על פאר מפעליה, לצד הצורך לברר היטב־היטב סוגיות ציוניות וסוציאליסטיות התובעות מאתנו התחדשות והתאמתן לזמנים המודרניים. אני מציע, איפוא, לנגד את הברזל כל עוד הוא חם, לפנות פנימה, לחזור אל הבסיס — ואין הדבר עומד בשום סתירה אלא להיפך, יגביר ויאדיר את הפטריוטיזם המפלגתי שלנו כלפי חוץ, כחברה הישראלית כולה.

תנועת־נגד חילונית

הציבור, שהעניק 18 מנדטים למפלגות הדתיות, ובראש וראשונה לחרדיות, הוא עצמו איננו חרדי ברובו, אלא, מה שנקרא „מסורתי". עם זאת, ניתנו עתה אמצעי סחיטה אדירים בידי מפלגות חרדיות אגרסיביות, גם אם הרב פרץ נשבע בנקיטת חפץ שאין הוא מתכוון כלל למה שהוא עצמו קורא ה„חרדיזאציה" של מדינת ישראל. על פרץ כבר בוער הכובע, והוא מנסה לזרות לנו חול בעיניים. והנה, לעומת המתקפה הקלריקאלית העולה, מחנה החילונים הוא בלתי מאורגן לחלוטין, מפוצל, כמעט אבק אדם. עתה הוא נראה נחרד כולו, אך איננו יוצא עדיין מגדרו. ביוזמת מפ"ם קמה בשעתה „אגודה ישראלית למען יהדות הומאניסטית חילונית", בהנהגת פרופ' יהודה באואר, שעשתה מלאכה ראויה לשבח, קודם כל כדי להוכיח כי יש ותיתכן יהדות בלתי דתית המכבדת את מורשת היהדות, תוך שילובה במורשת ההומניסטית המתקדמת בעולם. הוועדה ארגנה כמה סניפים והגיעה לכמה מאות חברים ואוהדים. אולם, עת צרה עתה בישראל. חייבת לקום תנועה חילונית לישראל, על בסיס על־מפלגתי ואל־מפלגתי, תנועה עממית ואינטלקטואלית כאחד, כדוגמת „שלום עכשיו", שלא תיתן רק סיפוק לצרכיהם הרוחניים, ואף הטקסיים של חבריה, בעיתות חג ומועד, אלא תהיה גם בעלת שיניים ארוכות מאוד להגנה ולמיתקפת־נגד כנגד הרוצים לדחוק את החילונים לאותה מטת סדום שהם קוראים לה „רשות הפרט", בעוד שהפרהסיה הדתית, הכפויה על הבריות, תשתולל בראש חוצות. אין כל סיבה מדוע תנועה מעין זו לא תכה גלים ברחוב הישראלי, ואין כל סיבה מדוע לא יענה לה הד רחב גם בתפוצות. כבר היו קיים מעין אינטרנציונאל חילוני הומאניסטי בהיקף יהודי בינלאומי, והרי גם תנועת הרפורמה והקונסרבטיבים בארה"ב עומדים על בסיס חופש הפולחן וחופש המצפון גם יחד, בהתאם לעקרונות המקובלים בחברה האמריקנית כולה. לסיכך, עת לעשות להקמת חזית חילונית רחבה בישראל, שלא תניח לכוחות השחור להשתלט עלינו ברחוב, באמצעי התקשורת ובמערכת החינוך.

ואע"ש — משק העובדים

מתקרבים אנו לבחירות בהסתדרות העובדים. היה זה חיזיון משפיל כאשר תעמולת מפלגת העבודה טיאטאה הפעם ממש אל מתחת לשטיח לא רק את התנועה הקיבוצית, אלא את הסתדרות העובדים כולה, לרבות המזכ"ל ישראל קיסר, שלא הראה את קצה אפו בתשדירי המערך. מלה לא נאמרה להגנת קופת חולים, המגישה שירותי בריאות, תוך יד קמוצה עד אימה מצד האוצר, לרוב העצום של אוכלוסיית הארץ. מלה לא נאמרה להגנת החקלאות, המאכילה כשפע את הישוב כולו. מלה לא נאמרה להגנת חברת העובדים, המקיפה כרבע מיליון עובדים במיגזר הציבורי והשיתופי. מלה לא נאמרה להגנת „כור", שכ־30 אלף עובדים מכל צבעי הקשת הפוליטית מצאו בו במשך דור שלם את פרנסתם בכבוד. כל אלה הוצגו על־ידי הימין כמפעלים „מפלגתיים", כאשר „גוש אמונים", כידוע, הוא על טהרת הבלתי מפלגתיות הצרופה ביותר בכל מעשי ידיו.

עמוס עוז, במאמר קצר, לוהט ומצויין ב„דבר", הגיש הפעם ממש עצת אחיתופל. לא יאמן — להיפטר מחברת העובדים! לדעתו, עם קום המדינה „נצמדה לתנועת העבודה בעקשנות על מנופי הכוח הכלכליים־שלטוניים („כור", „סולל בונה", „שיכון עובדים", קופ"ח). מכשירים אלה היו לתנועת העבודה לרועץ, ובסופו של דבר · החלישו אותה והשניאו אותה". ומכאן מסקנתו — „ראוי לתנועת העבודה להיפטר במהירות האפשרית מכל הכלים המסורתיים שלה ולהשקיע את כל כוחות היצירה שלה, את כל משאביה, את כל האנרגיה שלה, בתחום החינוך".

אשר לי, אינני חותם אפילו על הברה אחת בפסק־דין קטלני זה. כלום הוא נעשה פתאום עמוס עוז לחסיד, מקרוב בא, למשק הפרטי? כלום יימחק כל ייחודנו היצרני־שיתופי מאז ימי העלייה השנייה? כלום שכח את התפקיד החלוצי ההיסטורי שמשק העובדים, על שלוחותיו, מילא ומוסיף למלא בבניין הארץ ובהפרחת שממותיה? אני מסיק דווקא מסקנה הפוכה, שנאמרה כבר על־ידי חברנו צבי טימור, שקבע, כי „כאשר יש הסתאבות, חוזרים למקורות". כלום עמוס עוז, איש חולדה, לשעבר, אינו מבין שכל ייחודנו הכלכלי, החברתי, הרוחני, התרבותי, כתנועת עבודה היה נמחק כלא היה, אילו עלינו על הדרך המותווית על־ידו בפליטת קולמוס מוזרה? לעומת זאת, אני מצטרף לכל אלה שב„דבר" וב„על המשמר" הטוענים עתה ובצדק כי עת מצור לישראל, כי יש לגייס את כל הכוחות הכלכליים־יצרניים הקיימים במשק העובדים על כל שלוחותיו, תוך ייעול מכאיב, תוך הידוק החגורה, תוך התאמה לציווי השוק, תוך מסירת משק זה למנהלים חדשים, ובשיתוף חדש ומרבי של העובדים — כדי לעמוד בפרץ, ולתת סנוקרת אדירה לכל החולמים בליכוד הפראדיסי על חורבן המשק הזה, תפארת המדינה.

הדרוזים הצביעו

(המשך מעמוד 7)

יודעים היטב שקשה להתחרות עם המילגות שמעניקה המפלגה. בנוסף לכך, השכילה המפלגה להציב במקום השישי ברשימת חד"ש, הנחשב לריאלי עם התפטרות טובי, את הסופר מבית ג'אן, מוחמד נפאע.

שינוי, שהיתה „בעבר סיפור הצלחה, נחלה הפעם כישלון. כאשר קמה ד"ש הצביעו אלפים בעד שני המועמדים הדרוזים שאפיק אסד וזיידן עטשי. גם כאשר נעלמה המפלגה הצליח זיידן עטשי להביא גרעיניה נכברה לשינוי. בבחירות האחרונות למעלה מ־7,000 איש הצביעו שינוי. הפעם, כאשר זיידן עטשי הוצב במקום הרביעי ברשימת שינוי לכנסת, הוא הצליח לגייס כ־2,500 קולות אשר התרכזו כמעט כולם בשני הכפרים, דלית אל־כרמל — קרוב ל־1,700, ובעוספיה. אין ספק שמדובר כאן בהצבעה אישית יותר מאשר תמיכה בשינוי.

זאת הפעם הראשונה מזה 20 שנה שאין לדרוזים אף חבר כנסת מטעמם. תקוותם של כמה מן המועמדים הדרוזים היא שיתחוללו שינויים פנימיים בתוך הרשימות, בעיקר התפטרויות, אשר יאפשרו להם להגיע למקום הכנסת, לשבת במליאת הכנסת.

הקטנת דמי האבטלה לא תצמצם מספר המובטלים

הקטנת דמי האבטלה, או החמרות אחרות בחוק ביטוח האבטלה, המכוונות להגדלת התמריץ לעבודה של אוכלוסיית מקבלי דמי האבטלה, לא צפויות להקטין באורח משמעותי את היקף האבטלה, והשפעת דמי האבטלה על מאמצי הפרט לשוב למעגל העבודה נתגלתה כשולית ביותר — זוהי המסקנה העולה ממחקרו של שמואל דניאל, שנעשה במסגרת המרכז ללימודים סוציאליסטיים בגבעת חביבה.

דניאל מציין, כי העלייה בשיעור האבטלה עוררה מחדש את הטענה כי דמי האבטלה, המוענקים כביכול בליברליות מופרזת, יוצרים דיסמוטיבציה להיענות להצעות עבודה. מחקרו בחן את השפעתם של מספר גורמים, וביכללם ביטוח אבטלה, על עוצמת חיפוש עבודה בקרב מובטלים בישראל. המחקר נערך על־פי תשובות של 119 איש, הנמנים עם אוכלוסיית המובטלים הבלתי מקצועיים בגוש דן — מחציתם מקבלי דמי אבטלה ומחציתם הגישו תביעה לקבלת דמי אבטלה ולא נמצאו זכאים. התברר, כי אי־הזכאות לדמי אבטלה לא הגדיל באורח משמעותי את הנכונות לצאת לעבודה, וזו הושפעה יותר על־ידי גורמים אישיים.

במסקנות המחקר מציין דניאל, כי הטענה בדבר גידול בהיקף האבטלה בגין תשלומי הביטוח זכתה לבדיקה יסודית בדו"ח בנק ישראל ל־1981, ומימצאי הדו"ח אינם נוטים חסד להשערה זו. לדבריו, מעצבי התוכנית לביטוח אבטלה דאגו למתן את התמריצים השליליים לעבודה בתוכנית על־ידי דרישת תקופות הכשרה והמתנה, הגבלת תקופת הזכאות וקביעת שיעורי פיצוי נמוכים יחסית.

מימצאי מחקרו מגלים, כי פגיעה נוספת במערכת הביטוח אין פירושה האוטומטי מאמצי יתר לחיפוש עבודה, אלא החמרת מצוקת המובטלים. מניתוח מאפייני האבטלה בישראל בשנים האחרונות עולה, כי בעוד שבשנים 1979־1969 היתה כל האבטלה מכנית וחיכוכית, הרי בשנים 1983־1980 נבעו כשלושה רבעים מהאבטלה מהעדר ביקושים.

„מעניין לציין, כי תשלום דמי אבטלה עצמו אין בו כדי לעודד הצטרפות אנשים חדשים לכוח העבודה ופרט לחיילים משוחררים, הזוכים בדמי אבטלה גם ללא תקופת הכשרה קודמת, ומכאן הקיצור תקופת הזכאות, או העלאת תעריפי הביטוח לא יעלו את שיעור ההשתתפות בכוח העבודה", כותב דניאל.

אודי נחמן

סגירת „יובל גד" — סופית

לאחר חילופי דברים קשים שהיו בסוף השבוע בין ראשי „כור" לראשי חברת העובדים על הסיבות שהובילו לסגירת מפעל „יובל גד", סוכם אתמול בישיבה משותפת של ראשי הקונצרן, מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ונציגי העובדים במפעל, כי המפעל אכן ייסגר סופית וכי הודעות הפיטורים שנשלחו לעובדיו תקיפות.

לאחר הודעת „כור" על סגירת המפעל אמר רוזוליו בשבוע שעבר, כי פעולה זו לא נעשתה בתיאום עם חברת העובדים. אולם בדיונים שהתקיימו אתמול לא עלה בידו לשנות את החלטתו של מנכ"ל „כור", בני גאון.

בסיכום הדיונים אתמול נמסר, כי סגירת המפעל ופיטורי העובדים לא יפגעו בהתחייבויות החברה, והיא תפעל להשלמת הבנייה. כתום השלמת כל הדירות תצא „כור" לחלוטין מתחום הבנייה ואין בדעתה להפעיל מחדש את המפעל.

עוד הוחלט אתמול, כי פסיקת האיזון המקצועי לגבי הפיצויים לעובדי החברה, כפי שנקבע בהסכם שלא מומש עם „ידיד עובדים", תחול על כל העובדים שיפוטרו עתה. היום יתבקשו העובדים לחתום על הסכם זה בפגישה עם ראשי „כור פלדה".

א.ג.

„אלסינט" תפטר כ־250 עובדים

חברת „אלסינט" מצמצמת בימים אלה את מערך כוח האדם שלה בארץ ובחו"ל ב־200 עד 250 עובדים. הקיצוצים מבוצעים בכל יחידות החברה וראשי החברה אומרים, כי הם נועדו לשפר את תוצאותיה העסקיות ואת המשאבים הכספיים שעומדים לרשותה.

הנשיא החדש של „אלסינט", שמואל פרג, מסר כי לאחר השלמת תוכנית ההבראה שעברה „אלסינט" בשנתיים האחרונות, מופעלת בימים אלה תוכנית ייעול שמגמתה להגביר את רווחיות החברה ולשפר את היקף המכירות שלה, שהגיעו לרמה של 150 מיליון דולר בשנה. לדבריו, „אלסינט" העסיקה לפני ארבע שנים כ־3,000 עובדים במחזור מכירות של כ־135 מיליון דולר לשנה, והצליחה להגדיל את מחזור המכירות עם 1,900 עובדים בלבד. לאחר שהחברה חזרה לרווחיות, הייעול הנוכחית נועדה להפיק את הרווח המקסימלי מהיקף המכירות הנוכחי שאליו הגיעה.

א.ג.

הגישו תביעות־שווא בעקבות גילוי המעילה בבנק איגוד

לקוחות של בנק איגוד בירושלים ניסו לנצל את המצב שנוצר בעקבות גילוי מעילת הענק בבנק, והגישו לבנק תביעות־שווא — כך נמסר אתמול מצוות הבדיקה הבוחן את החשדות למעילה בבנק. מבנק איגוד נמסר, כי במקרים שיתברר כי הוגשו תלונות־שווא על־ידי לקוחות, יוגשו נגדם תלונות במשטרה, ואילו ללקוחות שתלונותיהם יימצאו מוצדקות לא ייגרם כל נזק.

על־פי החשד, פקידה בסניף הבנק ברחוב יפו בירושלים מעלה בכספי לקוחותיה בסכום של כ־900 אלף ש"ח. בהנהלת בנק איגוד אומרים, כי הנושא נמצא בחקירה מיום חמישי שעבר, לאחר תלונה שהוגשה על־ידי מחלקת הביקורת של הבנק למשטרה. אתמול המשיך צוות הבדיקה של הבנק לבחון את תלונות הלקוחות ואת ספרי הבנק, במטרה למנוע נזק ללקוחות. הפקידה נעצרה ביום שישי שעבר והובאה אתמול להארכת מעצר.

החשד הוא, כי הפקידה, שעבדה במחלקת ניירות ערך, הציעה לנהל ללקוחות את תיקי ההשקעות שלהם והבטיחה להם תשואה גבוהה. לקוחות רבים חתמו, על־פי החשד, על הרשאה לניהול חשבונות הבנק שלהם ובימים האחרונים גילו כמה לקוחות כי מחשבונותיהם נעלמו כספים שהושקעו בניירות ערך שונים. בעקבות הגילויים התברר, כי בידי הפקידה הופקדו הרשאות לניהול חשבונות של עשרות לקוחות בסניף הבנק.

בינתיים — חצי מיליון

הפקידה, רות עמר, בת 32, נעצרה ביום ... ל־6 ימים, בחשד למירמה והפרת אמונים בנסיבות מחמירות וכן בזיוף וגניבה מלקוחותיה בבנק. לטענת המשטרה, השתמשה עמר בפנקסי המחאות שהפקידו בידיה הלקוחות לביצוע קנייה ומכירה של ניירות ערך ומניות ועסקות אחרות. עמר השתמשה בפנקסי ההמחאות להעברת הכספים לחשבונות פיקטיביים שפתחה לזכותה, ופתחה חשבונות סגורים של לקוחות, תוך זיוף חתימותיהם, והעבירה כספים לחשבונותיה. עד כה ידוע על עבירות בסכומים של חצי מיליון ש"ח, אולם לטענת המשטרה זהו רק קצה הקרחון.

א.א

החלום הסיני

בינתיים רק איזנברג יכול

מבזקים כלכליים

הנהלה חדשה

■ באסיפה כללית של לשכת המסחר ישראל־אסיה נבחר אברהם בלס מחדש לתפקיד יו"ר הלשכה. כן נבחרו יוסי מרקס סגן יו"ר, גזבר כבוד ויו"ר ועדת האירועים; בצלאל בליי, סגן יו"ר, ויו"ר ועדת המערכת; רפי יוגב, יו"ר הוועדה הכלכלית, וצבי פלדה, יו"ר הוועדה לקשרי חוץ. לוועדת הביקורת נבחרו אלון בן־יוסף ואריה פולק. לועד המנהל של הלשכה נבחרו 18 נציגים של החברות העיקריות העוסקות בסחר עם המזרח הרחוק. כן משתתפים בוועד המנהל נציגים קבועים של המינהל לסחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר, המחלקה הכלכלית במשרד החוץ, התאחדות התעשיינים, מכון היצוא ואיגוד לשכות המסחר.

תנודות בהכנסות ממסים

■ בחודש אוקטובר 88 הסתכמו הכנסות המדינה ממסים בכ־2 מיליארד ש"ח, עלייה ראלית של כ־1% לעומת אוקטובר 87. בשבעת החודשים הראשונים של שנת התקציב 1988/89 (אפריל־אוקטובר) ירדו ריאלית ההכנסות ממסים בכ־1.5%. הכנסות אגף מס הכנסה בחודש אוקטובר 88 הסתכמו ב־1,010 מיליון ש"ח, עלייה ריאלית של כ־1% לעומת אוקטובר 1987. החודש, בעקבות מתן תוספת היוקר, עודכנו מדרגות מס הכנסה ב־8.7% לעומת מדרגות חודשי מארס־ספטמבר 88. כן בוצע העדכון הרבעוני של מדרגות מס רכישה בשיעור של 4.5% לעומת מדרגות חודשי יולי־ספטמבר.

ההכנסות ממכס וממס קנייה על היבוא בחודש אוקטובר 88 עלו ריאלית ב־8% לעומת החודש המקביל אשתקד.

הדולר נחלש באוקטובר

■ השער היציג של הדולר לסוף אוקטובר 1988 היה 1.5990 ש"ח והוא נמוך ב־2.7 אחוזים לעומת סוף ספטמבר השנה. במשך חודש אוקטובר עלו שערי המטבעות של השוק המשותף בין 2.5 (הלישט) ל־3.6 אחוזים (לירטה איטלקית). מחירו של הפרנק השווייצי עלה בחודש שעבר ב־3.8 אחוזים ושל היין היפני ב־4.7 אחוזים — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על סמך השערים היציגים שמפרסם בנק ישראל.

בסוף אוקטובר בהשוואה לסוף ספטמבר השנה התחזקו רוב המטבעות הנסחרים בישראל ביחס לדולר

העורך הכלכלי: צבי טימור

תרופות מוזרות לספקולציה במט"ח

על־פי תוצאות הבחירות, ולפני סיום המו"מ הקואליציוני, נראה כי הליכוד ירכיב את הממשלה הבאה בקואליציה עם המפלגות הדתיות. קרוב לוודאי שמשה נסים ישאר בתפקיד שר האוצר. מכל מקום, הוא עדיף על המועמדים האלטרנטיביים, מודעי או שרון. בהשוואה למודעי, הסובל מליקויים שונים באישיותו, אין בכך כל ספק. רבים מחוגי התעשייה והחקלאות עשויים אומנם באופן ענייני להעדיף את שרון לתפקיד זה. שרון זכה לאהדת חוגי התעשייה בכהונתו כשר התמ"ס, והוא ניצל תפקיד זה לשיקומו הפוליטי. אולם הפקדת תיק האוצר בידי אריאל שרון איננה נושא כלכלי אלא בעיקרו נושא פוליטי.

אם יופקד ברז התקציב בידי שרון, הוא יוכל לקבוע את סדר העדיפות הלאומית על־פי השקפותיו. הוא עשוי לכפות מדיניות על כל ממשלה, כפי שעשה לגבי לבנון. שמיר יוכל לחשוש ובצדק ממצב בו שרון ירכז בידו עוצמה כה גדולה, שתקנה לו אפשרות, תוך זמן קצר, לקבוע מי יהיה גם בראש הממשלה.

אולם ללא כל קשר לאישיותו של שר האוצר, השר הנוכחי, העשוי לשמש גם כשר האוצר הבא, יעמוד בפני תפקידים מיידיים.

הציפיות לפיחות גרמו כבר לבריחת מאות מיליוני דולרים מהמערכת. הבריחה אל הדולר הקטינה את נזילות המערכת הבנקאית, והגדילה את צרכי המפעלים והעסקים לאשראי. הקטנת נזילות הבנקים גרמה להם לגייס שקלים במחיר יקר יותר, מה שגרם, כפועל יוצא, להתייקרות האשראי. מה עשה בנק ישראל? הגדיל את נזילות מערכת הבנקאות, תוך העלאת שיעורי הריבית.

מבנק ישראל נמסר, כי העלייה בריבית במיכרז משקפת את ההתייקרות בעלות המקורות השוליים העומדים לרשות מערכת הבנקאות. התייקרות זו מבטאת את הביקוש למטבע חוץ, בעיקר מצד חברות המעדיפות לשנות את מבנה תיק האשראי שלהן ולהישען יותר על אשראי בשקלים. עד כאן הודעת בנק ישראל. אולם התרופות של בנק ישראל מוזרות. בנק ישראל יכול להחליט על אחת משתי דרכים האפשריות: לא לספק אשראי שקלי להקטנת החובות במטבע חוץ מחשש לפיחות קרוב, או לספק את האשראי על מנת למנוע את העלייה בשערי הריבית. אולם בנק ישראל, מצד אחד, מספק את הנזילות, ומצד שני מייקר את האשראי לגבי כלל הצרכנים. כלומר, את מחיר הספקולציה נגד השקל יישלמו גם אלה שאינם עוסקים בספקולציה, אך הנזקקים למימון הפעילות התעשייתית והחקלאות שלהם.

מה שבורח היום יחזור מחר

הבנקים נאלצים לנצל בימים אלה גם את ההלוואה המוניטרית הרגילה בסכום של 800 מיליון ש"ח, שהריבית עליה היא 17.25 אחוז. כלומר, הבנקים נאלצים לשלם מחיר יקר ולייקר את האשראי לכלל המשק, וזה בתקופה שהמשק גולש למיתון. לכן על בנק ישראל היה לספק לבנקים את הנזילות שנעלמה כתוצאה מהספקולציה בריבית הרגילה. במקרה זה העסקים היו יורדים באשראי הדולרי שלהם, או מעכבים העברת תמורות יצוא.

ספקולציה זו היתה נפסקת לאחר הפיחות והדולרים היו חוזרים למערכת השקלית.

אם בנק ישראל היה נמנע מלספק את הנזילות הדרושה לספקולציה, יתכן שהריבית לצורך זה היתה קופצת עוד יותר. אולם ככל הנראה הריבית אינה מרתיעה את הספקולציה, כי הפיחות בעיני העוסקים בה נראה כוודאי ולכן הם מקווים להרוויח על כך. דחיית הפיחות לינואר עושה את הספקולציה לספק כדאית, כי ריבית שקלית של 2־3 חודשים מגיעה לשיעור הפיחות הצפוי. קיימת גם בעיה מה יעשה בנק ישראל אם ספקולציה זו תתגבר לקראת דצמבר — האם ייקר עוד יותר את הריבית ויהפוך את מגמת המיתון לשפל כלכלי חריף.

אין למעשה סכנה גדולה בספקולציה על המט"ח. מט"ח שבורח כיום יחזור לאחר הפיחות. בידי בנק ישראל רזרבות גבוהות מהרגיל, הוא מסוגל לעמוד בהקטנה זמנית של הרזרבות מבלי לזעזע את המצב. בשנה האחרונה היו לא פעם ספקולציות על הפיחות, והן נרגעו לאחר זמן קצר ומטבע החוץ חזר למשק. גם הפעם זה יתרחש באותה צורה, אם בנק ישראל לא יתעצבן ולא ינקוט פעילות חריגה.

נוחות אדמיניסטרטיבית

אם בנק ישראל יוביל את המשק למיתון כתוצאה מהספקולציה נגד השקל, יהיו לכך תוצאות חמורות יותר במימון דמי אבטלה ובמימון התמוטטות מפעלים. המחיר של התמוטטות מפעלים, בכל מקרה מגיע לקופה הציבורית. מחיקת הפסדים ע"י הבנקים או על־ידי ספקים או נותני אשראי האחרים, מקטין את ההכנסות ממס הכנסה. לכן אין שום סיבה למוטט מפעלים רק בגלל עצבנות בשוק הכספים. אין גם סיבה מיוחדת למנוע ממפעלי יצוא את רווחי הפיחות, השווים לכל היותר להקדמת הפיחות בניכוי הריבית שמשלמים על מימון דחיית ההמרה. אולם בבנק ישראל חוששים תמיד מצילו של האיום מה יקרה אם הדולרים לא יחזרו. בסופו של דבר הם מאמינים בחוקים כלכליים רק בכיוון אחד. בכיוון השני הם אוהבים להפעיל אמצעים אדמיניסטרטיביים. האמצעי לא הופך להיות פחות אדמיניסטרטיבי אם ההתערבות האדמיניסטרטיבית מתבצעת באמצעות העלאת הריבית.

בין הסיכון הכלכלי המחושב של ירידה זמנית ביתרות מטבע חוץ לבין הסיכון של אבטלה גוברת, מיתון והתמוטטות מפעלים, בוחר בנק ישראל תמיד באפשרות השנייה. כישלון כזה לא ייראה ככשלון בנק ישראל. השפל הכלכלי הוא כישלון של האוצר, של הממשלה, בא משמיים או מגורמים נעלמים. לכן בנק ישראל מעדיף תמיד את הנוחות האדמיניסטרטיבית, ותמיד חושש ממה יגידו, במקום להפעיל שיקול רב־צדדי עם קצת סיכון בנושא התדמית.

צבי טימור

למרות הגברת פריון העבודה

התפוקה לעובד בתחתית הסולם

התפוקה השנתית הממוצעת לעובד בישראל היא הנמוכה ביותר בין המדינות אליהן רוצים להשתוות — אמר אתמול יוסף דוריאל, מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור, בפגישה עם כתבים כלכליים לרגל הופעת חוברת הסיכום השנתית, „פריון העבודה והייצור בישראל בפרספקטיבה בינלאומית".

התפוקה הממוצעת לעובד בישראל נעה סביב 23 אלף דולר בשנה לעומת כ־42 אלף דולר בצרפת, כ־40 אלף דולר בארה"ב, כ־37 אלף דולר ו־27,300 דולר בשנה בבריטניה. ההשוואה בין המדינות השונות נערכה על־ידי המכון כהשוואה במונחי כוח הקנייה, תוך התחשבות בהבדלים בין סלי הצריכה במדינות השונות.

דוריאל ציין, כי בשנת 1987 הסתמן מיפנה לטובה בהגברת הפריון. תפוקת הסקטור העיסקי גדלה ב־7 אחוזים, תוך גידול פריון העבודה ב־3.5 אחוזים. כן ציין את ירידת מספר המועסקים בסקטור הציבורי, לראשונה לאחר חמש שנים. דוריאל הדגיש, כי פריון העבודה בתעשייה עלה בכ־4.5 אחוזים, לאחר קיפאון שלדבריו נמשך מ־1973. היצוא התעשייתי והחקלאי גדל אשתקד, למרות הירידה ברווחיותו בגלל הקפאת שער החליפין של הדולר, ונתוני 1988 מראים כי הגדול נמשך. שיפור זה נמצא בסכנה, אם הממשלה לא תמשיך בתכנית החירום להבראת המשק שהחלה ביולי 85 ומטרתה חידוש הצמיחה, אמר דוריאל.

עוד אמר, כי עליית השכר בישראל אינה מלווה בהגדלת התפוקה והפריון, בעוד שבמדינות המערב העלייה בשכר מלווה לא רק בהגדלת הפריון — חשובה יותר העובדה שהעלייה בפריון מביאה לירידה בהוצאות העבודה ליחידת תוצר.

דוריאל מסר, כי העביר לחברי הממשלה ולח"כים בכנסת ה־11 הצעה להגברת פריון העבודה, שעיקרה תמריצים על־ידי הנחות ממס הכנסה על פרמיות בגין פריון עבודה גבוה. הוא הטעים, כי תוספת הפריון שתימדד בשיטה מקצועית תבוטא בשעות עבודה שוות־ערך לתפוקה הנוספת שתתקבל במשך משמרת עבודה. את השעות האלה יכפילו בשכר הרגיל לשעת עבודה, פחות מחצית המס השולי החל עליו. הסכום שיתקבל ישולם לעובד ולא יחולו עליו מיסים ותשלומי חובה אחרים. תמריץ כזה יביא, לדעת דוריאל, להגברת פריון העבודה והתפוקה לעובד, וכשאלה יגדלו יהיה מקום לדיונים על העלאת דרגות השכר לעובד.

הוא הזכיר את „ארבעת הנמרים", כפי שמכונות כיום בעולם דרום־קוריאה, טייוואן, סינגפור והונג־קונג, הכובשות את שוקי העולם ובכך טמונה סכנה ליצוא הישראלי.

חיים מרגלית

מדדי פריון העבודה בענפי המשק
ישראל - 1987 - 1982

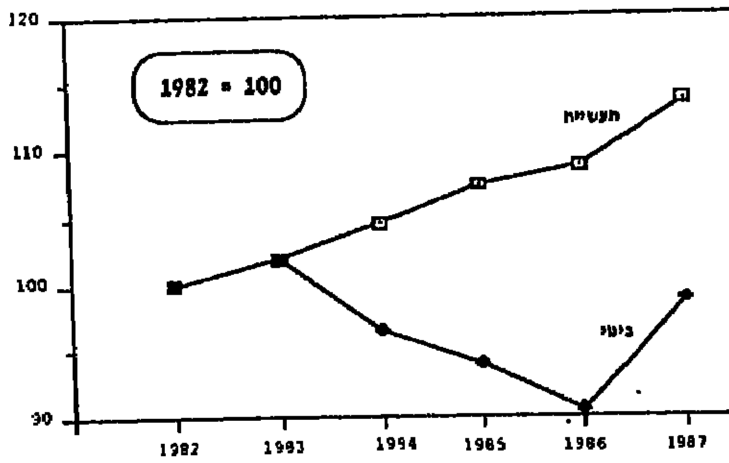

תוצר מקומי גולמי לנפש בשנת 1987 - השוואה בינלאומית
ישראל = 100

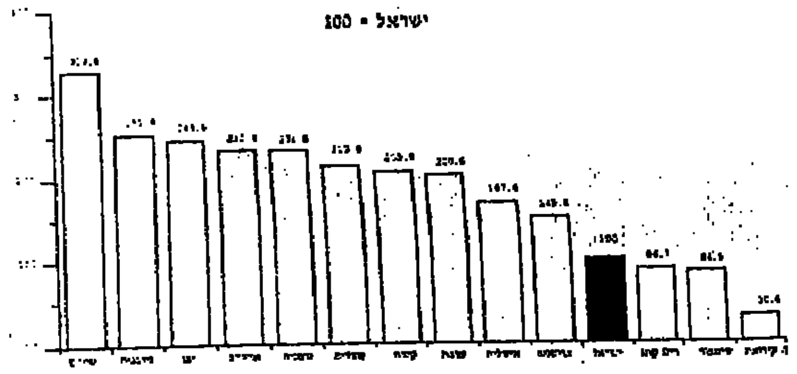

מקור: המכון לפריון העבודה והייצור

ירידה ברווחי לאומי ושות'

■ הרווח הנקי של לאומי ושות', בנק להשקעות מקבוצת בל"ל, הסתכם בתשעת החודשים של 88 ב־1.2 מיליון ש"ח, לעומת 2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יתרת ההון העצמי של הבנק הגיעה בסוף ספטמבר 88 לכ־5.9 מיליון ש"ח, לעומת 4.5 מיליון ש"ח בסוף 87. סעיפי ההכנסה העיקריים של החברה נבעו מניהול וחיתום הנפקות, שירותי ייעוץ למשקיעים ישראליים וזרים, עריכת סקרים כלכליים וניתוחים פיננסיים וארגון הסדרי מימון לעסקות יבוא ויצוא. (א.ג.)

בוש מול דוקאקיס

מועמדים בלי תוכנית כלכלית

בסיומה של מערכת בחירות סוערת, אין עדיין לבוחרים מושג ברור כיצד בכוונתם של בוש ושל דוקאקיס לעמוד באתגרים הכלכליים שבפניהם עומדת ארה"ב. שני המועמדים לנשיאות מציעים שורה של שינויים במיסוי ותוכניות בתחומי החינוך, הכשרת העובדים, הדיור ועניינים רווחה אחרים, אך הם הולכים סחור סחור סביב השאלה המכרעת — כיצד להקטין את הגרעונות שהסבו את ארה"ב, מאז עליית רייגן לשלטון בינואר 1981, מגדולת המדינות הנושות בעולם לבעלת החוב הגדול ביותר.

„המדינה איבדה את הכיוון. עידן רייגן חלף, אך נראה שלא בוש ואף לא דוקאקיס מסוגלים להתוות את חזון העתיד שאנו זקוקים לו", אומר וויליאם האלאלי, פרופסור למינהל באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון.

בימי כהונתו של רייגן היו שש שנות צמיחה, הצמיחה הממושכת ביותר בתולדות ארה"ב בימי שלום, אך המחיר הוא גרעון תקציבי בסך 150 מיליארד דולר, גרעון מסחרי בסך 140 מיליארד דולר, ושילוש החוב הלאומי ל־2.06 טריליון דולר ב־1988.

אף כי נראה שהבוחרים משלימים עם שתיקת המועמדים בנושאי כלכלה, כלכלנים רבים חוששים כי בלי עידוד ליותר השקעות ופחות הוצאות עלולה ארה"ב לרדת עוד יותר מבחינה כלכלית לעומת יפאן ומתחרות חזקות אחרות.

„אם ארה"ב תנסה להמשיך עוד עשר שנים בצריכה ברמת שמונה השנים האחרונות, שמומנה באמצעות חובות, אורבת לה סכנה ליהפך למעצמה כלכלית ממדרגה שנייה, כבריטניה, ספרד וצרפת" — הכריז בדו"ח „החזיון שלו תוצר לעתיד אמריקה", קבוצה של כלכלנים בראשותו של חתן פרס נובל רוברט סולו.

לדברי דוקאקיס יש לקבל „החלטות קשות" בנושא התקציב, אך בזוכרו את תבוסתו המוחצת של וולטר מונדייל, מידי רונאלד רייגן ב־1984, כאשר התחייב להעלות את המיסים, מכריז דוקאקיס שיזדקק להעלאות מסים רק כאמצעי אחרון.

אלן לסלי, כלכלן ראשי בחברה לניירות ערך „דיסקאונט קורפוריישן" בניו־יורק, סבור כי דוקאקיס „מפזר ערפל על מה שבכוונתו לעשות בשאלות ספציפיות". בוול סטריט, לעומת זאת, יודעים לדבריו מה ניתן לצפות מבוש — להמשך מדיניות רייגן, מדיניות של מסים נמוכים ושוק חופשי. אולם קריאתו של סגן הנשיא ל„הקפאה גמישה", לפיה תישמר הרמה הנוכחית של סך ההוצאות בעוד תוכניות חדשות יוכנו ואחרות יוגברו, אינה זוכה דווקא לתגובות נלהבות מצידם של רוב המומחים. „אינני רואה באף לא אחת מן ה'תוכניות' הללו דרך אמינה לטפל בבעיות התקציב העומדות לפנינו", אומר מייקל אייהו, המנהל ללימודי כלכלה במועצה ליחסי חוץ בניו־יורק.

שני המועמדים, שלדעת הכלכלנים רק רואים מהרהורי ליבם, סומכים על ירידה בשערי הריבית שתקל על שירות החובות של וושינגטון ותסייע להקטין את הגרעון התקציבי. לדברי דייוויד הייל, כלכלן ראשי בחברה לשירותים פיננסיים בשיקאגו, נודף מכל זה ריח תחזיותיו האופטימיות של רייגן בדבר הקטנת המיסים, הגדלת הוצאות ההגנה ותקציב מאוזן. במערכה שלו נגד רייגן על מועמדות המפלגה הרפובליקנית לנשיאות, כינה בוש את התחזית המשולשת הזאת „כלכלת וודו".

הדולר עשוי לרדת

הייל ואחרים חוששים שמלווים זרים, מתוך ספיקות אשר למדיניותו של הנשיא הבא, יגרמו למשבר על־ידי תביעת שערי ריבית גבוהים יותר על כ־140 מיליארד הדולר שהם מלווים לארה"ב מדי שנה כדי לגשר על פער המימון שלה. לפי דעה זו, תסוייג סמכות הנשיא לא רק על־ידי הקונגרס והבנק המרכזי אלא אף על־ידי הציפיות של שוק הכספים. „על הנשיא להתייצב לפני הבוחרים רק אחת לארבע שנים, אך לפני משפט השווקים הוא ניצב בכל יום־עסקים", מדגיש אייהו.

ג'רי ג'אסינובסקי, כלכלן ראשי בהתאחדות התעשיינים הארצית, סבור כי לנשיא צפוי כישלון חמור, אם לא ינצל את ההזדמנות להגיע לידי הסכמה עם הקונגרס בדבר קיצוץ 25 מיליארד דולר בתקציב בראשית 1989. „יהיה בכך כדי להחמיר את מה שאני רואה כלחץ לירידת הדולר ב־1989", אמר.

שאלה חשובה נוספת, שאין לה עדיין תשובה, היא אם בוש ודוקאקיס יעודדו ירידה של הדולר, עם סכנת האינפלציה והעלייה בשערי הריבית המשתמעות מכך.

„אין לנו כל מושג מה דעתו של דוקאקיס על הסכם הלובר", אומר המנהל בפועל של „כמיקל בנק", ג'פרי לירס. כוונתו לחוזה שנחתם בפברואר 1987, בפאריס, בין המדינות המתועשות הלא־קומוניסטיות הגדולות, לשם חיזוק הדולר. לדברי לירס ואחרים, נאומיו הפרוטקציוניסטיים של דוקאקיס בשבועות האחרונים הוציאו מכליהם משקיעים זרים, שבוודאי יעשו להורדת ערך הדולר אם הוא ייבחר.

יועצו של בוש, מארטין פלדשטיין, גורס שהדולר חייב לרדת בעוד 20 אחוז כדי להוזיל את היצוא האמריקני ולחסל את הגרעון המסחרי. אולם שר האוצר ניקולאס בריידי, שקרוב לוודאי ימשיך בתפקידו גם בממשל של בוש, ומנהל מערכת הבחירות של בוש, ג'יימס בייקר, קודמו של בריידי באוצר, הצפוי למלא תפקיד רב־השפעה אם בוש ינצח — מתבטאים לטובת יציבותו של הדולר.

יהיו אשר יהיו השינויים שייעשו, רבים סבורים כי יקשה על האיש במשרד הסגלגל להימנע מהורדת רמת חייהם של האמריקנים. בספר חדש, בשם „יום החשבון", כותב פרופ' בנג'מין פרידמן מאוניברסיטת הרווארד: „שום שינוי במדיניות, בתחום הכלכלה או בתחום אחר, לא יהיה בו כדי לתקן כליל את הנזק שכבר נגרם על־ידי המדיניות שניהלו בשנות ה־80'. הנכסים שפיזרנו אבדו לבלי שוב. החובות שצברנו הם ממשיים".

אלן ויטלי, רויטר

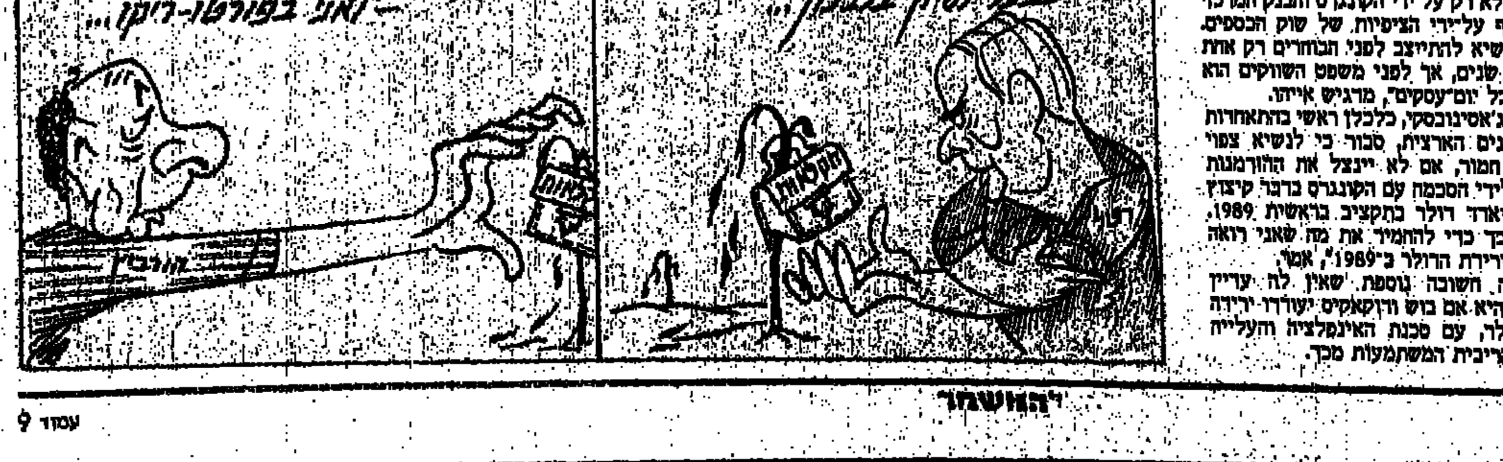

תיאטרון | זכות הלילה הראשון

"נישואי פיגארו", בימוי גדליה בסר בתיאטרון חיפה

חנה רוזנטל

נישואי פיגארו (יצחק חזקיה) — לא עוד הספר מסביליה אלא ידידו של הרוזן אלמביבה (יוסף אבידורה) ובמעט שגריר — עומד לשאת לאשה את סוזאן (ענת הרסזי) החדרנית הראשית ואשת סודה של הרוזנת רוזינה אלמביבה (עדי לב). אלא שהרוזן, הרוצה לחרוש את זכות הלילה הראשון אצל בתולות ארמונו ובעצם את זכות רוב הלילות והימים, מנסה לפתות את סוזאן. הדבר אינו לרוחם של סוזאן, פיגארו והרוזנת - אפילו שהיא במעט כמוצאת ניחומים אצל הנער כרובינו (דינה בליי). כך עוזרים השלושה לרוזן לטמון פח שהוא עצמו יפול בו.

את פיגארו שב"נישואי פיגארו" יצר בומרשה ברמותו שלוהרפתקן ערמומי, לוחם קשות, איש סטנוני — המשרת שפועל למען עצמו בניגוד לאינטרסים של האדון, סוג חדש שלא היה מוכר עד אז בקומדיה. השינוי במבנה הדמויות של המרוה משקף את השינוי בתפיסה המעמדית שאיפיינה את המהפיכה הצרפתית, שבומרשה הוא אחד מבטוייה.

— עדי לב, מהי הרוזנת בקומדיה, דמות או תחושות בנשף מסכות?

"בהתחלה חשבתי כמו כולם שישנה כאן רוזנת קלאסית, חסרת מעש שצריכה להיראות יפה בבגדים יפים. רציתי לאמץ הליכה "רוזנית", להשתמש בלי סוף במניפה. קתלינה בוזיאנו הבמאית האירה את הפסיכולוגיה של הדמות, הפכה אותה לאדם, ניקתה מכל הקישוטים. היא הביאה ספר העוסק בשפת המניפה — לכל תנועה יש משמעות, אין נפנוף סתמי, לכן יש סצינות בהן איני משתמשת בה בכלל. כך שפת הבגד. מחד גיסא המחשוף העמוק, חסר הבושה כאילו, מאידך גיסא שפע הבד שמכסה את שאר חלקי הגוף ומגביל אותו, מעצב את תנועות הידיים.

בנושא התלבושות התעקשה הבמאית על נאמנות לתקופה. אני באמת רוזנת, יש לי גנים ומשרתים וחדרים בלי סוף. זה "שחרר" אותי מן הרצון הטבעי שלי לעשות דברים בעצמי, לעזור למלבישה, למשל. ומשום שאלה "החיים שלי", אני לא בנשף מסכות. אני משחקת דמות של אשה נבגדת, שבעלה זונח אותה רק משום שהיא שלו ומובנת מאליה. או רוזינה חסרת הביטחון מנסה למצוא פיצוי בהערצה של הנער הצעיר כרובינו, שהנעורים שלו מחמיאים לאגו הנשי שלה.

בפרשנות של קתלינה לוקחים פועלי הבמה חלק פעיל בהצגה. נכנסים ויוצאים בה. הם מקשיבים לרדיו, חדשות, אינתיפאדה ומגיבים על העלילה כ"את מי זה מעניין היום". הם בעצם משקפים את דעתן של הדמויות במחזה — חסרות ערך ומשמעות בעיני עצמן ובעיני אחרים. התפיסה הזאת של הבמאית נותנת רלוונטיות לסיפור שהוא "די בנאלי".

— אבל רוזינה לא נואפת, חלילה. האם זהו מחזה מורליסטי?

המחזה חושני מאוד. בבואה של החיים. גם בימינו כל הרצונות, כל הבעיות מתחילות ונגמרות בכמה שקורה בגוף מבחינה כימית. הכל הוא שיקוף של מצבו המיני של האדם. מבחינה זאת המאה ה־18 לא היתה שונה משלנו. היו להם המון סטיות — הומואים, לסביות. די להסתכל בתמונות האירוטיות של אותה תקופה. מרי אנטואנט נהגה לחלוב עיזים — ההיבט המיני ברור לגמרי. אבל היתה הרבה פואטיות בחושניות של אז. לבשו כל כך הרבה בגדים שעד שהגיעו לאיזה חלק של הגוף התגרו מן הדמיון בלבד. נגיעה באצבע היתה בעוצמה של ריקוד סלואו בימינו. מי מנשק היום יד של אשה, מי מתרגש מקרסול? היתה מיניות רבה בחוסר החשיפה הזאת.

בעיני התפקיד נהדר. אני מוצאת ברוזינה גוונים של "כל הנשים" — כעס ותשוקה, שעמום ורוך ועלבון..."

— והצד הקומי?

אנחנו ראשית כל מעלים קומדיה, והיא רצופה הפתעות. מה שקתלינה עשתה עולה על הטקסט עשרת מונים. בומרשה אפילו לא חלם על מה שהיא עשתה לקומדיה שלו: באקרובטיקה, מוסיקה, קטעי שירה, בסיטואציות. יש אפילו סלפסטיק, אבל לא כגג לעצמו, אלא על פי המתבקש מן המצב. יש שפע תלבושות ופאות. אני חושבת שהקהל יקבל קומדיה משעשעת ויפהפיה."

עדי לב היתה שחקנית הבימה במשך 10 שנים. משראתה, לדבריה, שאינה מתפתחת בכיוון נכון לשחק פיצויים, וכפי שצפוי מטמפרמנט של בן מזל אריה — "אם אין מתח אין שלווה" — התנתקה ממסגרת של קבוצה ויצאה אל השוק החופשי. היא רואה עצמה כ"שחקנית של תפקידים ושל הצגות" — כך היא חותמת על חוזים. את התפקיד ב"נישואי פיגארו" קיבלה משסרבה לו רדיה ישראל, שבדיוק ילדה אז. לפי התאוריה של עדי, "לא מביאה השנה מה שמביאה השעה" — פתח להרבה הפתעות.

עדי לב — כעס ותשוקה, שעמום ועלבון.

[illegible]

כוחה של מציאות

יוסי ונונו

היו להם כוונות טובות לאווים [illegible] (אמתי ורני, [illegible]) — [illegible] 1988 — [illegible] בהוויות, [illegible] מילוליות [illegible] כמוצר אחר בשוק.

[illegible] לא לקחו בחשבון [illegible] אחד. אצלנו המציאות [illegible] עצובה יותר מכל הפנינג [illegible] פאירודיה, נרצה או לא נרצה. בערב המופע ("הזמן האמיתי", 11.11) [illegible] ובאזורים נוספים בחלל הגדול [illegible] שהקרינו לפני המופע [illegible] קטעים מהעימות [illegible] וקטעים [illegible] בכלל, ובנוסף [illegible] תוצאות הבחירות [illegible] [illegible] את התוצאות [illegible] אנשים נוספים [illegible] להתרכז [illegible] [illegible] לפני שעוברים [illegible] [illegible] את הערב [illegible] לראות את [illegible] האולם בתוך [illegible] פתוח [illegible] [illegible] [illegible] לא היה [illegible] [illegible] את פרץ או שאקי.

תערוכה חו"ל | כסות שחורה עטורה פרוות

דורית קידר

בסקירה הקודמת העלינו מספר דיוקנאות מהמוזיאון לאמנויות יפות בבודפשט. אף הפעם בחרנו במספר דיוקנאות על מנת להראות את הבדלי הגישה בין האמנים השונים. (כדאי להזכיר את העקרונות אותם מעלה ולפלין בספרו הידוע ובו הוא מזכיר שההבדלים בין אמן לאמן הינם תוצר של סגנון אישי, סגנון לאומי, סגנון של תקופה כמו גם אופן טיפוסי לתקופה ומקום לייצג את המציאות).

פאולו ורונזה שונה מטיציאן וטינטורטו כמו גם מג'ורג'ונה בעקבות ההחצנה והטקסיות המלווה את הדיוקנאות. בבודפשט מוצג "דיוקן של גבר" כאשר זה לבוש בצורה עשירה מאוד — כסות שחורה עטורה בפרוות. תנוחתו מלאה בבטחה והוא נשען על קיר כהה שעץ גפן מטפס עליו והיא מכהה אותו ומעניקה נופך של מיסתורין. לכל אלו מתוסף וילון אדום וענק היוצר משולש זוויתי יורד מלמעלה למטה ומהווה נקודת מתח רבת קפלים וקישוטיות. ואם כל אלו אינם מספיקים, הרי שעל רקע כהה הנראה "מאחור" מתוארת חורבה. ורונזה בחר בפרווה, בקפלים האדומים ובחורבה הקלסית להעצים דווקא את היסוד המלאכותי התואם להפגנת שרידים זו של האיש הצעיר.

ההאדרה הזו היא אף מנת חלקו של דיוקן הקיסר שרל החמישי המצוייר על־ידי צייר החצר בבריסל — ברנר ואן אורלי. הצייר שירת את המלכים ההבסבורגיים בהולנד ובתיאור הקיסר הצעיר שאף להעביר את מה שנקרא באיטלקית הגרנדצה, לאמור הגדולה. עם זאת דווקא בגלל שצייר זה מעולם לא שהה באיטליה הוא שומר על גישה ישירה וכנה יותר. הרקע כהה וניטרלי לחלוטין, העיבור הנרחב של הכרים, התכשיטים שעל השיער הכהה המתמזג עם הרקע, שרשרת אדירה של מסדר גיזת הזהב (סמל לאוצר גדול מבחינה חומרית וסמל לאוצר גדול אף מהיבט רוחני כאשר הנפש התמימה והטהורה מצליחה בבנין אותו טוהר להשיג עוצמה רוחנית מרומי) כל אלו — אינם מונעים ואינם פוגמים באור החזק הנשקף באמצעות תווי הפנים והבעתם. מדובר כאן אכן, על אדם בעל עוצמה רוחנית. עין בוחנת, סנטר החלטי ואף מחודד ואגרוף. שרל החמישי הוא קיסר לא בגין וילון והאדרה חיצונית אלא שכל ההתרכזות מצד האמן הולך על אופיו כאשר כל הפרטים משועבדים לו ולא להיפך.

בטחה מסוג שונה מראה הדיוקן של גבר על־ידי פרנץ הלס מהמאה ה־17. כאן אין מתוארים יותר קיסרים או אנשי אצולה, אלא אנשי שכבת הביניים הבורגנית. הגישה רשמית פחות, משוחררת יותר ואף הדמות המצויירת מפגינה שחרור מה, חיוך מאופק. השחרור בדרך הצגת הנושא מקבל הד אף בצורת הנחת מכחול עבה ולא מדוקדקת. השמלה הרחבה נעשית חלל לעבור בו. עם זאת אין שחרור העשייה מונע מהדמות להיות כנה ו"אמיתית". היא אולי אפילו "מציאותית" יותר מאשר קודמותיה וזאת עקב נגישותה הפסיכולוגית של הדמות.

הבטחה המוחצנת אינה מנת חלקו של דיוקן גבר אחר והפעם זה של דירר. הצייר אינו רוצה להסיט את עין הצופה מהעיקר ועל כן הדמות לבושה בשחורים, חובשת מגבעת שחור וממוקמת על רקע ארום ומופשט לחלוטין. רוחניותו של אדם זה ניבטת היטב עקב עמעום הצבע של הפנים, הצבע השחור של המעיל והכובע משפיעים גם על צבע העור כמו גם אדמומית הרקע. אזור המצח ואזור הלחיים הגבוהות מורגש על־ידי לבן כמעט בלתי נראה. הצביעה עצמה היא שגורמת כאן לתחושת השקערוריות וגבנוניות תווי הפנים. הניואנסים אצל דירר רגישים עד מאוד ואת אלו ניתן לראות על פי פרטים כמו השיער הצהוב הפורץ משולי הכובע, כאשר בלונדיות זו היא עירוב רגיש של חומים וצהובים המורים אף את הקרקפת שמבעד.

לעומת האיש של דירר הרי שדיוקן הגברת ברמודס לפרנסיסקו גויה מתעתד להעניק תחושות שונות. הוא מקורב יותר ברוחו לזה של דיוקן ורונזה ובכירור אף בא כדי להעניק את עין המזמינה — הפעם הגברת ברמודס. ידוע שגויה צייר את דיוקנאות בני משפחתו של קרל הרביעי כמו גם את אצילי התקופה. כך בכבד היה מצייר את חבריו ומקורביו, לוחמי שוורים נודעים, שחקנים ופוליטיקאים. האשה הנדונה אינה יפהפיה. אין כאן "מאחור" עידומה או לבושה ובספרדיות השם מאחה משמעותו — יפה). הגברת הינה אשתו של סופר ותוקר אמנות של התקופה. ואומנם האינטלקטואליות ניכרת אף בנת זונתו. המופלא שבה הינו השחרור הצבעוני, ההפשטה שבהנחת המכחול ובמילים אחרות — האימפרסיוניזם. (ראה השוואה לצייר הספרדי ולסקז [illegible] לפרנץ הלס, שנוון למעלה יותר).

גויה עובד על צבעים קרובים, כאשר הפעם — הינם הירוקים של השמלה הנוטים לתכלת, האפורים של השיער הנפוח המתווים חלק מהחומים, [illegible] בהירה של קשוטי ראש על רקע כמעט [illegible] פשט לחלוטין. יש לציין נקודה פסיכולוגית חשובה נוספת — הביטחון המופגן כאן על־ידי האשה אינו נובע כל כך ממעמד כמו מעוצמה רוחנית, ובכך מקורב גויה לדמות המתוארת על־ידי דירר.

(בשבוע הבא תחלנה הסקירות הרגילות על המתרחש אצלנו).

ביקורת מוסיקה | אמירה אישית

יצחק שור

קונצרט סיום של כיתת אמן עם פרופ' סמואל ברון (חליל), מיכל טל (פסנתר) ואריאלה מרגלית (צ'לו). בתוכנית: טריו מאת עודד זהבי, "עד עולם אהבה", יצירות מאת פולנק, דביוסי, וארז, בריר, באך וקוונץ. מרכז המוסיקה, משכנות שאננים, יום ה' 27.10.

פרופ' סמואל ברון, חלילן מנצח ומורה בבית הספר הגבוה למוסיקה ג'וליארד, בניו־יורק, הדריך בשבוע שעבר, במרכז המוסיקה של משכנות שאננים בירושלים, כיתת אמן לחלילנים ולהרכבי כלי נשיפה מעץ. את סיום עבודתה של כיתת האמן ציין הפרופ' ברון בעריכת קונצרט שתוכניתו היתה הפוכה מן המקובל. התוכנית כללה יצירה עתיקה אחת, מאת באך, ואילו כל היצירות האחרות היו בנות המאה העשרים.

במרכז התוכנית עמדה נגינת בכורה של שלישיה לחליל צ'לו ופסנתר, שנתחברה בידי עודד זהבי (27) על פי הזמנת סמואל ברון. זהבי, תלמידם של המלחינים מרק קופיטמן ואנדריי היידו באקדמיה הירושלמית למוסיקה, זכה במילגת לימודים באוניברסיטת פנסילבניה בארצות־הברית. שם הוא כותב מוסיקה ולומד קומפוזיציה אצל פרופ' ג'ורג' קראמב.

הטריו "עד עולם אהבה" עוסק בחוסר קומוניקציה מכאיב בין בני האדם. החלילן, הצ'לנית והפסנתרנית מנגנים שלושה קווים מלודיים מקבילים, לא פוליפוניים, שלעולם לא ייפגשו. היצירה עוסקת בחיפוש קשר בין הנגנים, ולו גם על ידי התכתבות שני כלים מפני האחר, שעה שהוא מנגן קדנצות לחליל או שעה שהיא מנגנת קדנצה לצ'לו. אם להשתמש בביטוי שטבע המלחין אלכסנדר אוריה בוסקוביץ בשנת 1953, הרי שעודד זהבי יצר יצירה לפי "האסכולה הים־תיכונית". יסודות ים תיכוניים בטריו של זהבי: הם פעמות לא סדירות, סקסטים עקשניים, מלודיות חוזרות, סגנון קווי, ניטרליזציה של הגבולות בין מז'ור למינור ושימוש במקצבים ובמלודיות מזרחיים. בעיקרו של דבר זוהי יצירה רחושה, בוטה, המתארת מצב רגשי של כשלון אנושי מודע.

זהבי משחרר עצמו לחלוטין מן השאלה באיזו טכניקה יכתוב את יצירתו, טונאלית או אטונאלית. את היצירה כתב בהתאם למצבו הרגשי והאינטלקטואלי. האמצעים שבהם השתמש, בין היתר, הם מוסיקה אליאטורית וחצאי טונים. הללו משרתים את המסר שלו ונוגעים בעצבים חשופים. זהבי חי את הוויית סופה של המאה העשרים, את הבדידות בתוך ההמון ואת ההקשבה האינטנסיבית לחד־פעמיות ולזמניות של קיומו. אבל אין זו יצירה קוסמופוליטית, שניתן היה לכתבה בכל מקום. היא מעוגנת במסורת הכתיבה של המלחינים הישראליים, החל מבוסקוביץ דרך סתר וכלה בקופיטמן. יצירתו של זהבי רוויית אלימות כבושה, אך לעתים גם מתפרצת רצוחה, כמו בלה הגבוהה המתמשך והעיקש של סמואל ברון, כמה פעמים לאורך הנגינה. הטריו של זהבי היא יצירה מקורית, בעלת אמירה אישית, משכנעת בכנותה.

סמואל ברון הוא אמן בעל תרבות עמוקה, רבת רבדים, ומורה גדול, אשר יודע להבהיר בענווה את המסר המוסיקאלי. הפסנתרנית מיכל טל מצטיינת בתנופה ובלהט. אריאלה מרגלית היא נגנית צ'לו בשלה, עדינה, ובעלת יכולת טכנית גבוהה.

עתיד מבטיח

מודי שני

תזמורת סימפונית חיפה: קונצרט למנויים מס. 2 מנצח: סטנלי ספרבר. סולנים: לטיצה הונדה־רוזנברג, כנור; גדעון פיק, צ'לו. חיפה אודיטוריום.

בתוכנית: ברוך: "כל נדריי" לצ'לו ולתזמורת; צ'ייקובסקי: קונצ'רטו ברה מז'ור לכנור ולתזמורת, אופ. 35; שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 אופוס 47.

על שני הסולנים כתבנו בביקורות נפרדות. לטיצה הונדה־רוזנברג בת 17, כנרת, צעירה ונלבבת (וכבר הופיעה פעמיים עם התזמורת הסימפונית. הצעירה וקצרה הצלחות רבות בארץ ובחו"ל. זו הופעתה הראשונה עם תזמורת של נגנים מקצועיים. גם הפעם התרשמנו מנגינתה הבוגרת, מהטכניקה הטובה, ההבנה והרגישות. יכול להיות שהיא נמצאת בלחץ של הופעות רבות, כך שהערב נשמעה פחות רגועה, ולעיתים אפילו הצליל היה מאומץ במקצת. עם זאת, יש כאן כישרון צעיר, יוצא דופן שנכון לו עתיד מבטיח ביותר.

היצירה שפתחה את הערב, "כל נדריי" מאת המלחין הגרמני מקס ברוך — לא יהודי, כי אם בן למשפחה של כמרים שהתעניין בשירי עמים — זו מוסיקה ידועה ומלאת פאתוס. הצ'לן גדעון פיק ניגן את הטקסט בדייקנות, ידע ויכולת טכנית טובה. הצד הרגשי היה פחות.

סטנלי ספרבר ונגני התזמורת הגיעו לתוצאות טובות למדי עם ביצוע יצירתו של המלחין הרוסי המיושר שוסטקוביץ'. למרות שזו יצירה בת־זמננו, אין זו מוסיקה מודרנית, חדשנית כי אם מוסיקה שמרנית. לדברי המלחין, הסימפוניה מתארת את היווצרות האדם ואת חוויותיו. יש בה רגעים של מתח, התפרצות וגם קטעים לירים מלאי אופטימיות. הביצוע היה מהימן, מעניין ומשכנע והיווה סיום טוב לקונצרט כולו.

משך הערב היו הרבה קטעי סולו טובים, במיוחד בכינור, כלי נשיפה וכלי הקשה.

שינויים בשעורי ריבית החובה

הוזל מיום חמישי א' בכסלו תשמ"ט 10.11.88, ונועלה ריבית החובה הבסיסית ("הפריים") ב־1.2% לשנה, ושעורי הריבית יהיו כדלהלן:

- על יתרות החובה במסגרת המאושרת בח.ח.ד. החל מ־15% לשנה (מתואמת שנתית 16.1%)
- בחשבונות "סופר עו"ש" החל מ־24% לשנה (מתואמת שנתית 26.65%)
- בחשבונות "אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) 30% לשנה (מתואמת שנתית 34.07%)

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות

פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק

בנק הפועלים

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה שרונים

ת.ד. 2171 נתניה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות בית מגורים בהקלה של עד 6% גוש 8015 חלקה 92 מגרש 2168, רח' הנרקיסים אבן יהודה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת, לפי הכתובת הנקובה לעיל, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי תרות, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — עירית הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הוגשה בקשה על־ידי: שיכי כלה כתובת: רח' שמריהו לוין 9 ת"א בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: הרצליה רחוב א'. ינאי מדינת היהודים גוש 6517 חלקה 275/2 ומהווה הקלה/חריג לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה/חריג האמור, דהיינו: הקלה של עד 6% באחוזי בניה דהיינו 42% במקום 36% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ובנייה — נתניה

תאריך 30.10.88
ת.ב. 2066

ניתנת בזה הודעה, כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש על חלקה 266 בגוש 8233 רחוב אנילביץ' מס' 10 בחריגה/ות: בהקלה: 10 ס"מ בקו בנין צדדי (לפי הקיים בקומת קרקע) 1— 1 מ' מקו בנין קדמי למרפסת קיימת בקומת קרקע.

את התכנית מס' 222/88 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — עירית פתח תקוה

טלפון 913121 תיבת־דואר 1

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6325 חלקה 123 רח' גורדון מס' 37 לפי תכנית המתאר חלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א' בו מותר להקים בנין דיור בן 2 קומות 30% בניה בקומה.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 2 קומות 32.31% בניה בקומה א'.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 31 לתכנית מפורטת 104/03/3 — רובע ו'.

עיקרי הוראות השינוי:
לקבוע הנחיות בניה חדשות כדלקמן: —
א. שינוי מ־4 קומות ל־3 קומות ע"ג קומת עמודים מפולשת.
ב. קביעת 7 יח"ד (2 יח"ד בכל קומה + דירת גג אחת).
ג. קביעת אחוזי בניה וקוי בנין במגרש.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־15.5 דונם. גוש: 2076 חלקות 24 בלוקים 141, 142, 143, 137, 138, 139, 374, תחום רובע ו' (חלקי אשדוד).

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית כפר־סבא — מכרז למישרה פנויה

איש אחזקה למרכז ספורט עירוני

וסמוך לבית הספר "כצנלסון" ו"גליל"

תיאור התפקיד: אחריות לאחזקתו השוטפת של אולם הספורט, ציודו ומגרשיו.

דרישות התפקיד: ידע טכני, נסיון קודם בתחום התחזוקתי, אחריות, יכולת קיום יחסי גומלין עם המשתתפים והעובדים במרכז הספורט. רצוי ידע בסיסי בחקלאות או גינון ונכונות לעבוד בשעות אל שגרתיות. היקף המישרה 75% שכר ע"ס ותק וכישורי המועמד.

המעוניינים מתבקשים להגיש את מועמדותם בכתב למזכיר העיר, תוך ציון קורות־חיים, מקומות עבודה קודמים והמלצות — לא יאוחר מיום: 18.11.88.

על החתום,
יצחק ולד, ראש העיריה

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה — עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ד־1964

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' גורלי יצחק ושרה הקלה באחוזי בניה 2% למגורים. בגוש 38558 מגרש 111 רחוב לבנה מספר 27 בנגוד לתכנית/שנוי תכנית 28/102/03/14.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ב', ג', ד', ה' — בין השעות: 8.00—12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 19.00 — 17.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

תאריך: 30.10.88

זיק ארז, יו"ר
ועדה המקומית עומר

[illegible]

08.00 עד כאן רצף רפי הטלקטקס. 08.05 שעת כושר. 08.16 גיאוגרפיה של ארץ־ישראל: עיר קטנה גדולה וכו'. 08.40 בלי כוורת ביניים 2. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 אנגלית ו'. 10.30 רגע עם דודלי והירות מוגנת אסין וכו'. 11.00 ערכית מרוכזת אלחלם. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 חשבון פכות ו' פעולות החשבון וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.30 אנגלית ח'. 13.30 תלמוד שניים אוחזין. דיוק וכו'. 13.23 גיאוגרפיה וי' פיז אנטרקטיקה. 13.42 אנגלית (יא' יב'). Hello Israel! Have You been there? No. 1. 14.00 עד כאן רצף רפי הטלקטקס. 14.05 תיבה 2 פרק 9: ילד פרא. 14.30 בארץ הקסקסים: סוד האור הארום. 15.00 קשר משפחתי. בגיל שנה חלה רפי בפוליו והרופאים אמרו כי הוא לעולם לא יצעד על רגליו. משפחתו היתה הנחושה בדעתה לסנות פסק דין זה. היום הולך רמי בן ה־6 ככל ילד אחר, אם כי עליו לעבור ניתוח מפעם לפעם כשלבי גדילתו. על ההתמודדות המשפחתית משוחחת משפחת שחם עם נעמי מור. 15.45 זיעת השמש רמעות הירח פרק 4: מלכים ליום אחד: ברוזל והקרנבל. 16.40 שביל באמצע שביל בצד דרום הגולן. טיול השבוע: מצפה חמה. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רקף. 17.30 תכוכסף. 17.55 תוספים ראש תכנית בירוה. הפעם: קו. ומי אורנה נדרי גב. 18.25 פסוק של היום: מבט אל עסק חפר. 18.30 קיצרו החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 משפחתי חזית אורות הפרק השישי: המשפחה יוצאת למסע תחירה וכמעט מגיעה לאלבניה. גרי מתלהב מן המסע וסכקס סירה ליום הולדתו. 20.33 על גלגלים: חתרות הנהג המקצועי. בין מערכת הפליטה של המכונית לבין הכסיחות בנהיגה: מהו הצבע המתאים למכוניתך ומה לא ללבוש בעת נהיגה, ועוד. מנחה: דניאל פאר. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 שנה בשעה. 22.00 מבט שני: "בוקאסה", תכנית מיוחדת, שתוצג בשני משדרים, הערב ומחר בערב. בתכנית שתי כתבות שבמרכזן שני המועמדים והמאבק ביניהם. בתום הקרנת הכתבות יתארחו באולפן "מבט שני" פרשנים ומומחים. 23.05 ראמפול הפרק החמישי. פגישה מקרית עם איש צבא בנמלאות מובילה את ראמפול לנרכניה, שם הוא מתנקש להגן על חיל שנאשם ברצח של מפקדו. 23.55 פסוק של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט תצי סיגה.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת הגנטיקה החדשה ותורשת האדם סינוס מולקולרי מרצה: ד"ר יוסי שילה. 06.30 פוקחים עין: הדרשות הראשונות. 07.07 "בגע אסם שבע". 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אלה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "עבר" שירים עבריים. 11.05 "בכין לעכבר" עם רפי רשף. 13.05 "דרדה יומי". 14.05 "פגישה יומית" עם אורלי יניב. 15.05 "שירים לחני" עם ארז טל. 16.05 "ארבע אחר הצהריים". 16.54 "באופן מילולי". 17.00 "עדב טוב ישראל". 18.05 "ספרא וסייפא". 18.45 "משהו עולמי". 00.05 "ציפורי לילה" עם גל אוחנסקי. 02.00 "לא רוצים לישון". 05.00 "צלילי בוקר".

שידורי צה"ל 1

18.57 "עושים מדינה" עם רוחו דיין. 19.05 הודעות לחיילים. 20.05 משירי יצחק קלפטר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת הגנטיקה החדשה ותורשת האדם סינוס מולקולרי. מרצה ד"ר יוסי שילה. 22.05 "על הרבש ועל הביטאק". 23.05 "עשרים וארבע היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 "יומיום מוסיקה". 20.05 "צעד חוצה" תוכנית הבוחרל. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקה עשר" עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'ז הוה".

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" תקים וסובים. 07.07 "סיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה, כבר תשעה". 10.05 "דברים טובים". 11.05 "על הקו". 12.05 "אהבה יומיומית". 13.05 "רק בימי חול". 14.06 "לי ולך" סיר ורגה. 15.05 "רוש, חריש ומחורש". 16.05 "סוס 89". 18.06 "זה הדו". 20.05 "יש התחלה" תקליטי שורים. 21.05 "קצת אחרת". 23.05 "הלילה הוא שירים".

ערוץ 2

עקב קשיים תקציביים, נאלץ ערוץ 2 לסגות את לוח המישורים הרגיל ולשדר שירים ברצף. עם הצופים: — סליחה. 18.35 סרט הנפשה — "פוגרת המורים". 18.46 שירים מתוך "מרי פופינס", "חברי הרוזן אלוני" ו"אבא מהארס". 19.00 "החינה מפלינה" פרק תשיעי: "מערה חיה". 19.26 "רגע לפני..." על כרסיס מגנטי למסדרות רפואיות. 19.30 "הסיפור" פרק שמיני: "פרסטונגראנג". 19.55 פינת המחכונים: תבלינים. 20.10 "בקצב מזרחי". 20.30 "נקודת וינוח". 21.23 "רגע לפני..." גילויים אודות איסון, כולסטרול וסרטן השד. 21.30 "קלוזאפ": "בגלל המלהבה הזאת". 21.40 "קליפ מי יודע" 21.50 ד"ס עם קליפ. התוכנית בבקשתכם.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 (ת) תקליטור 06.01 שעון מוסיקלי. 09.00 "בהאונה ניגונה". 09.00 "שעה עם יוצר" המלחין השבדי וילהלם סטנהאמר רביעיית כלי קשת מס' 5 "סרנדה" ורביעייה קינרלג סונטה בלה מינור לכינור ופסנתר פרק אחרון אלנרו וס. סולסקי ו'. סוליסט שלושה שירים למקהלה א־קפלה ולמלים של ג'.פ. יקבסון ומקהלה רדיו שבדית. "לילות שלהי הקיץ", חמישה קטעים לפסנתר וה' ולדלנד: רומנסה סטימטלית בפה מינור לכינור ותז' וא. כלפסון/ התז' הסימפונית של רדיו שבדיה/ ס. וסטרברג: סימפוניה מס' 2 בסול מינור פרק שלישי: סקרצו (התז' הסימפ. של גטבורג/ נ. ירבי). 10.00 "קונצרט בוקר": רוסיני: סונטה מס' 6 ברה מג'ור לכלי־קשת (הסולנים האיטלקים) ותז' רוריגו: קונצ'רטו ראנחואז לגיטרה ותז' (נ'. וויליאמס/ תז' פילהרמוניה ל. פרמון). אריאגה: רביעיית כלי־קשת מס' 1 במי במול מג'ור ורביעיית פניקס דבוראק: כחוק השבע, פתיחה, תז' אלסטר ו. הנדלין ותז' כנהובן: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור לפסנתר ותז' ר. לופו/ התז' הפיל' הישראלית/ ז. מהטה ברהמס: שלישייה במי במול מג'ור לכינור, קרן ופסנתר י. פרלמן/ ב. טקול/ ו. אשכנזי. שופן: סימפוניה בסי במול מג'ור (התז' הסימפונית של באזל/ א. זוררן) ותז'. 12.57 "פינת השיר" תוך לוך: שירים. 13.00 "קלאסיקל". 14.06 "מן הרטייה". 15.00 "אנתולוגיה" מוסיקה כנסייתית בצרפת ובגרמניה: דיפאר ווקסטהודה. 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם". 18.00 "מחורי יצירות". 20.05 "בצידי הדרך" סלמן: סונטה בפה מינור לחלילית ולצ'מבלו — סונטה בפה מינור — גיגה לחליל צד. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "הקונצרט הקאמרי". 22.15 "מוסיקה ויוה". 23.00 "קלאסיקל".

רשת א'

07.30 "ישן בעיניך" שירים ישנים. 08.05 "תונה" עם גבי הגדל. 09.05 "סלודיד" סירות מידע. 10.05 "פגני נוקר" מגיש: גדעון הוד. 11.05 "ירוק זוקף" שירים עבריים. 12.05 "מקורב ימי־חכמה". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.00 "בראש צעיר" מגוון יומי. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת". 16.05 "בן הארץ" עם ד"ר רליה מסר. 17.05 "בגבי הפסח" "סירי עמים". 18.06 "מנחת ערב". 19.00 שידורים לעולים. 22.05 "לכל אדם כוכב".

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "כמו לפלוס" עם

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי	
הערב יום ב', 7.11	
הנפש הטובה מסצ'ואן:	20.30
יומנו של מטורף — הבימרתף:	20.30
פאלח שבתי — באודיטוריום חיפה:	20.30
צוותא לתרבות מתקדמת	
יום ב' 7.11 בשעה	21.00
שלמה ניצן מספר עגנון	

[illegible]

פרשה קרבה	9.15 ,4.30
[illegible]	9.15 ,6.45 ,4.30
[illegible]	9.15 ,6.45
[illegible]	9.15 ,7 ,4.30
[illegible]	9.15 ,4.30
[illegible]	9.10 ,5.30
[illegible]	9.15 ,7
רון: מרדף חצות	9.15 ,7 ,4.30
רביאיר 1: עם הבקתה	9.15 ,6.45
רביאיר 2: פרנטיק	9.15 ,6.45
רביאיר 3: בצר כלי [illegible]	
אורלי: הפה בורר	9.15 ,7.00 ,4.30
[illegible]	9.15 ,7
סרט בקזה	9.15 ,7.15 ,5
פאר: מת לחיות	9.15 ,7 ,4.30
נתניה	
שרון: ההוטר בנ'ים	9.15 ,7 ,5
אביגיל: כירור ברחובה	9.30 ,7.15
חולון	
כנורל: מת לחיות	9.40 ,7.30
ארמון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	9.10 ,7.10 ,5
בתיים	
עצמאות: כרור ברחובות	9.10 ,7.15 ,5
פתח־תקוה	
היכל 1: מרדף חצות	9.45 ,7.45
היכל 2: כרור ברחובות	9.45 ,6.45
היכל 3: פרסידיו	9.45 ,7.45
עפולה	
כלפיניון: תחיר בנוקר	9.00
ראשון־לציון	
רון 1: מרדף חצות	9.15 ,7.15
רון 2: ביג	9.10 ,7.15 ,11.00
רון 3: שם המשחק	9.15 ,7.15

תל: בוקר טוב וייטנאם	[illegible]
תורית: ההגיגה של באבט	9.15 ,7.10
ולה: ביג	9.15 ,7.10
האייב אין: כיתר	9.10 ,7.10
סקס	17.00
הוד: אקסן נובהו	9.15 ,7.10
לנער ולפוש: צבע ם	9.15 ,7.15
גיילת 1: עם המשחק	9.15 ,7.10
גיילת 2: נערת צבורה	9.15 ,7.10
גיילת 3: מגלה את אמריקה	9.15 ,7.10
פאר: צל הגוס	9.45 ,7.45
סאיים: אנה	9.30 ,7.15 ,4 ,2 ,12
ילדה גדולה + ערבים	21.10
רבתן:	
רון 1: מת לחיות	9.15 ,7.15
רון 2: פרנטיק	9.10 ,6.40
רון 3: ללא מעצורים	9.15 ,7.15
רון 4: לכנור באהבה	9.15 ,7.15
רון 5: בעל בהשאלה	9.55 ,7.45
שחק: מרדף חצות	9.15 ,5.45
תלאביב: כרור בהצות	9.45 ,7.10 ,5
תכלת: הקומיסריה	9.45 ,7.30
לב:	
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע	10.00 ,8.00
לב 2: יום קני הסוער	10 ,8 ,5 ,2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין	10 ,8 ,5 ,2
לב 4: הנסיכה הקסומה	10 ,8 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: הקיץ אצל סבא	9 ,1
רמת־גן	
אראוים: מת לחיות	9.10 ,7.10 ,5
לילי: הסעודה של באבט	9.30 ,7.30 ,5
רביקו:	
גן 1: בוקר טוב וייטנאם	9.50 ,7.25
גן 2: פרנטיק	9.50 ,7.30 ,5
גן 3: הנסיכה הקסומה	9.50 ,7.10
גן 4: שוטר נו'יוס	9.50 ,7.10
גבעתיים	
הדר: כרור ברחובות	9.30 ,7.30 ,5
באר־שבע	
רון: פולטרגייסט	9.30 ,7.15
ירושלים	
אדיסון: מת לחיות	9.00 ,6.45 ,4.30
אורגן: ביג	9.15 ,7.15
רון: ביג	9.10
כפיר: מרדף חצות	9.10 ,7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם	9.15 ,7
מיטל: אלף האורות של ניו־יורק	9 ,4
סמדר: אהבנו כל כך	9.15 ,7
הבירה: מגור לגול שיפוצים	
קין: השוטר בג'יוס	9.15 ,7.15 ,4.30
תיאטרון ירושלים:	
מאיר — האיש ההולם	21.30 ,19.00
איטמריה 1: ההגיגה של באבט	9.30 ,11.30
איטמריה 2: במעיין הירקנבר	21.10 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:	
אני והחבורה	18.30
קוקודייל דנדי 2	20.05
9 וחצי שבועות	
של קכרון הורים	22.00

קולנוע

תלאביב	9.30 ,7.15 ,4.30
אבתר: השוטר בנ'יוס	9.45 ,7.30
אלגבי: פסים וכוכבים	9.30 ,7.30
אודלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום	9.45 ,7.30
בירנהרה: פרסידיו	9.45 ,7.30

שרותים ○ עזרה ○ תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתיים — קופ"ח — עידירב 2

חולון — בדנוריון — לגוארו 16

ירושלים — קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ב 38

נתניה — גבע — שער הגיא 14

פתח־תקוה — קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן — הרצל — הרצל 52

תל־אביב — לב העיר — אחד העם 69; קופ"ח כללית — אסטמורדם 7

חיפה — ינבה — אבן סינא 7

רעננה—כ"ס — שואף — אחוזה 78 — רעננה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

- בית החולים ע"ש סורסקי תל־אביב — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
- בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
- בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

- בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק — עיניים, פנימית
בקור חולים — ילדים, משגב לדך — נשים
הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'־ה' בי' 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00
טלפונים: 03־435500, 03־435500

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243538
ת"א — 241 226027 שעות
חיפה — 04־229188 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־932222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732

"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א —ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 13.00—24.00. בשבתות ובימי חג בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברזיבובא 49. טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג'. טל' 521166.
פתוחה בימי חול מ־20.00 עד 23.00. בערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי הצהרים בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 1 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 03־285822, 03־298869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לירושלים והאיזור: כל השנה — טל' 02־245554 בימים א'־ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־958410
ער"ן נתניה — טל' 053־335316
ער"ן כפר־סבא — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

סילוק מיטורים

מוקד קוח"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. רמלה — 101. טל' 08־211022. עפולה טלפון 065־93314. טבריה — 101. טלפון 04־951401. נהריה — 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. קהיל בגוש דן, טל' 03־530848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.31, 18.36.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הם מנפצים גם את האויבים

לפני 2,000 שנה נופצו ארבעה פסלים לפי הנוהג הרומי כדי למחוק את זכרם של נירון קיסר, דרוזוס ה־ווו אגריפינה וליוויה

כמה פסלים בגודל טבעי, שלפי הסברה נופצו לפני קרוב ל־2,000 שנה כדי למחוק אחת ולתמיד את זכר משפחתו של הקיסר קליגולה, שוחזרו, והם מוצגים כיום בעיר פירנצה.

לאחר שארבעת הפסלים נתגלו באקראי באדמה חקלאית ממזרח לעיר, הם שרדו גם אחרי שיטפון, רעידת אדמה וניסיון שחזור גס. ההוצאה, בסך 133 מיליוני לירטות (93,000 דולרים), על שיחזור הפסלים — שתי נשים ושני פרשים על־גבי סוסים — עוררה ויכוח הן על גורלם בימי קדם והן על ערכם האמנותי.

אחד מפסלי הנשים הינו שלם, השני נטול ראש, ומן הפרשים וסוסיהם חסרים חלקים רבים. בשנת 1960 זיהה ההיסטוריון האיטלקי סאנדרו סטוקי את הפסלים החבולים כנרון קיסר ודרוזוס ה־ג, אחיו של קליגולה, אגריפינה וליוויה ואמו של הקיסר טיבריוס וקודמו של קליגולה. לדברי ההיסטוריון הרומי סואטוניוס רק ליוויה מתה מוות טבעי. מכל הארבעה. היתר הוכרזו כ„אויבי הציבור" ונרצחו או התאבדו. לפי הנחתו של סטוקי נופצו הפסלים באותה עת. ההיסטוריון האיטלקי סבור כי ניפוץ הפסלים וקבורתם נעשה לפי הנוהג הרומי שנקרא „דאמנאטיו ממוריה" — מחיקת זכרם של יריבים פוליטיים על־ידי הריסת דיוקניהם.

ואילו לדעת היסטוריון אחר, פדריקו זרי, נתפסה קבוצת הפסלים בימי שקיעתה של הקיסרות על־ידי ברברים פולשים, שביקשו להשתמש במתכת וקברו את הפסלים עד שישובו. זרי מטיל ספק אם השחזור היה כדאי. „הם אינם דומים כלל ליצירות המופת מימי קדם שהכול מדברים עליהן. אין זו אלא קבוצה של אורחים מכובדים מעיר קטנה, שהפסל הקבוצתי שלהם הוכן באיזו הזדמנות חגיגית — אמנות פרובינציאלית ותו־לא"...

לאחר שפסלי הברונזה החבולים נתגלו ב־1946 בכפר פרגולה — הרוצה עתה שפסלים אלו יוחזרו לו — הם הועברו לפירנצה לשם שחזור. החלקים הגדולים ביותר חוברו יחד והיתר אוחסן במרתף מוזיאון. ב־1959 הובאו הפסל של „ליוויה", ראשי הסוסים והפרוטומה של „נרון קיסר" למוזיאון באנקונה, שאותה פקדה רעידת אדמה. הקבוצה לא נפגעה — אף כי המוזיאון היה פחות בר־מזל — והוחזרה לשמירה בפירנצה, מקום שם הצטרפו לשברים

השחזור הסופי הוחל ב־1975 על־ידי פראנצ'סקו ניקוסיה והוא נמשך 45,000 שעות. בעזרת מחשב נקבע המראה המקורי

מוצגים במוזיאון ● המדונה עם הילד

בלתי־מטופלים עדיין במשקל של 600 ק"ג, שבנס ניצלו שש שנים קודם־לכן מן השיטפון, אשר גרם נזק כבד למוזיאונים של העיר ומילא את המרתף, בו אוחסנו השברים, אך הם כוסו בשכבה של בוץ ולכן לא ניזוקו. ואולם נסיונות שחזור מוקדמים שנעשו בשיטות של שנות החמישים אכן גרמו נזק.

של הפסלים ואפשר היה לחפש את החלקים החסרים. אך הללו מעולם לא נחשפו, חלקית בשל העובדה שבשל אמונות תפלות לא נערכו חפירות מכוונות: איכרים מפרגולה מצאו, למשל, פרסה מוזהבת של סוס, אך החזירוה לאדמה מתוך אמונה, שכל מי שנוגע בזהב שנקבר, ימות...

3,400 שנים בשן

במרחק רב מערש התרבות הסינית העתיקה, לאורך החלק הצפוני של הנהר הצהוב, חשפו ארכיאולוגים מטמון של ברונזה, זהב, יאדה ושנהב, אשר לפי הסברה שייך לתרבות אשר שגשגה בדרומה של סין לפני 3,400 שנים; „היינו כה משולהבים עד שחפרנו ארבעה ימים וארבעה לילות בלא שינה", אמר צ'ן דיאן, מנהל החפירה.

מימצא הבולט ביותר היה פסל ברונזה בגודל טבעי, עטור כתר ועומד על בן יצוק בדמות ארבעת ראשי פילים מסוגננים. האיש, הנראה ככוהן, מחייך והוא לבוש בגד עם קישוטים נהדרים. זרועותיו מורמות ואצבעותיו נראות כמתירות משהו. הפסל, שגובהו כולו מגיע ל־2.62 מטרים נמצא שבור לשני חלקים — אולי כתוצאה משבירה טקסית. מסתורית באותה מידה, וללא תקדים בין המימצאים בסין עד כה, היא מסיכת ארד ענקית עם גיחוך רחב, עיניים ארוכות ובולטות, ואוזניים דמויות כנפיים, שמשוות למסיכה רוחב של מטר שלם.

שרביט, נמר קטן ומסיכות מזהב, ניבי פילים ופגיונות פולחן מיאדה הינם בין 700 החפצים, שנמצאו בשני בורות גדולים. הבורות הללו נחפרו מחוץ לחומותיה של עיר, שלפי סברת הארכיאולוגית שימשה מרכז לתרבות דרום־סינית בשם שו. שתמה וגוועה לפני כ־3,000 שנה לאחר ששלטה בסביבה כאלף שנים. כיום מצוי כאן הכפר „שלושה כוכבים", השוכן במרחק של כ־40 ק"מ מצ'נגדו, בירת החבל הדרום־מערבי סצ'ואן.

החפירות בעיר התחילו ב־1931, ובוצעו אז על־ידי ארכיאולוג אמריקני, שעבד באוניברסיטת הואשי בצ'נגדו. אך הבורות נמצאו רק בקיץ 1986. מומחים מערביים, שקראו את הדו"חות על הגילוי בעיתונות המקצועית הסינית, אומרים כי אלה המימצאים הארכיאולוגיים המרתקים ביותר בסין מאז חשפו איכרים, שוב — במקרה, את פסלי הטראקוטה, המפורסמים של לוחמי שיאן, שנקברו יחד עם קיסרה הראשון של סין לפני 2,200 שנה. הפסלים של שו עשויים ברונזה דקה ומעידים על טכניקה מתקדמת. תכונות מסוימות של המימצאים רומזות לאלו של פסלים של תרבות השושלת שאנג במעלה הנהר הצהוב, אך הפסל והמסיכה הגדולים עם האף הגדול והעיניים הבולטות הם יחידים במינם ומצביעים על תרבות מתקדמת נפרדת. הדעה הרווחת בין המומחים בסין היא, שמדובר בקבורת חפצי אמנות, לשם קורבן. ואולם מרעננים במערב נוטים להנחה, שמדובר במטמון של חפצים שנשדדו על־ידי כובשים ונקברו „עד שיחזרו למקום"...

פולחן נשי בקפריסין

פסלון של אשה יולדת מוכיח הימצאות דת ממוסדת בקפריסין לפני 5,000 שנה, דת שהתפתחה אחר־כך לפולחן אפרודיטי

פסלון של אשה יולדת, שנחשף לא־מכבר בקפריסין, ואשר בו רואים הארכיאולוגים את המימצא החשוב ביותר באי בעשור הנוכחי, מוכיח כי לפני 5,000 שנים היתה כאן דת ממוסדת. הוא עשוי גם להסביר את התהוות פולחן אפרודיטי, שרווח בקפריסין בעבור אלפיים שנה.

הפסלון בן 5,000 השנים נמצא יחד עם 18 פסלונים אחרים בתוך או ליד דגם של בניין, שנחשף לפני זמן לא רב על־ידי ארכיאולוגים סקוטיים. גובהו 15 ס"מ והוא מתאר אשה יושבת על כיסא־לידה, כאשר ראשו וידיו הצבועים של תינוק יוצאים מבין רגליה.

„לדעתי דגם הבית, שנמצא, הוא של בניין מיוחד מוקדש לפולחן לידה, סימן לדת ממוסדת בהתהוותה", אמר מנהל החפירות, אדגאר פלטנברג.

החפירות, המתבצעות בתוך מטע בננות באיזור התוף, ממומנות על־ידי „ניישנל ג'יאוגרפיק מגזין" והאקדמיה הבריטית.

דגם הבית העשוי חרס והוא בעל שער, את וחלוקה פנימית, בדיוק כמו בניין ממש שנמצא לא הרחק משם.

הארכיאולוגים אינם יודעים מדוע ננטש הישוב המשגשג, שבאותה תקופה היה במקום, אך הם סבורים כי ריכוז החפצים במקום נוצר בטקס נטישה, שכמסגרתו הטמינו התושבים היוצאים את חפצי הפולחן והקודש. „חלק מן הדברים היו שבורים ומרוחים, עד שלא יכולנו לראות את הקישוטים עליהם... עצם העובדה המריחה מצביעה על כך, שלחפצים היה ערך מיוחד, שסימלו כוחות על־טבעיים, ושצריך היה לבטל את כוחם המאגי לפני העזיבה", אמר פלטנברג.

„אך לעתים רחוקות מוצאים אנו שרידים לאירוע מסויים, אך פה מדובר בעליל בטקס בו בוטלה קדושתם של חפצים, הם כאילו „הוצאו מן המחזור" — ונקברו. אם־כן — מעין גניזה טרום־היסטורית...

לדברי פלטנברג מצביע המימצא על התחלות של ארגון דתי ממש, אף שנים לפני הזמן המשוער של הולדת הדת הממוסדת. כן הוא מוכיח על פעילות פולחנית שבמרכזה עמדה האשה — לאור העובדה שכל הפסלונים פרט לאחד הם של נשים. חשוב לדעת זאת לגבי תקופה (התקופה הכלכוליתית בקפריסין), שבין שרידיה לא נמצא נשק. הנשק מופיע רק בתקופת הברונזה, בה שלט הגבר.

ייתכן כי מעמדה המרכזי של האשה והפולחן הנשי בתקופה המוקדמת הזאת, מסבירים את הולדת פולחן אפרודיטי בקפריסין בתקופה מאוחרת יותר.

פסיקת משרד־המשפטים—דיגיטל

משרד המשפטים חתם חוזה עם חברת דיגיטל למחשב את פעולות פרקליטות המדינה ושבע פרקליטויות המחוז.

החוזה נחתם לאחר שחברת דיגיטל זכתה כתום מאבק קשה במכרז. דיגיטל תספק לפרקליטות מחשבים ממשפחת הוואקס ותוכנות הפעלה. את התוכנה לניהול המחשבים תספק חברת 2001 והיא אף תדריך את המשתמשים בהפעלתה. 2001 הוא בית תוכנה מוכר העובד יחד עם חברת דיגיטל ומפתח תוכנות על מחשביה.

המיחשוב יהיה בשני רבדים. האחד מערכת הניהול המשרדית של הפרקליטויות, והשני מערכת איחזור מידע רבת קטגוריות כמו: מאגר תיקי פרקליטויות, מאגר פסיקה, ואינדקס תיקים למסמכים.

המיחשוב יופעל בתחילה רק בפרקליטויות בתל־אביב, וזמן קצר אחר כך ימוחשבו יתר הפרקליטויות בארץ.

המיחשוב במשרד המשפטים — שלב שני

בימים אלה הוחל ביישום השלב השני של המערכות הממוחשבות במשרד המשפטים. מערכות הדור החדש מתבססות על מידע גדול שנאסף במחלקות השונות של המשרד בשנים האחרונות.

בקרוב יופעלו מערכות ראשונות הכוללות את מערכת החנינות במשרד הראשי ואת המערכת לרישום סימני מסחר. יתר התחומים המקצועיים של המשרד יופעלו תוך שלוש שנים.

כינוס מרשים, תערוכה מצומקת

כינוס איל"א השנה התאפיין בכמה חידושים. הראשון שבהם הוא טקס הפתיחה. טקס זה נערך השנה בתיאטרון ירושלים והתערוכה הועברה לתל־אביב לאחר לחץ מאסיבי של המציגים והמבקרים. טענתם המוצדקת היתה שרוב עסקי המחשבים נמצאים באזור גוש דן וכך גם הלקוחות הפוטנציאליים. עובדה זו חייבת להדליק אור אדום אצל קברניטי הבורה באשר לאופייה התע־שייתי.

טקס הפתיחה היה מרשים בהחלט והנחתה אותו בחן בלתי מבוטל עליזה רוטברד, מי שניהלה את בית התוכנה „איכות מחשבים" המצוי בקשיים רבים.

ראשי איל"א נאמו את נאומיהם המייגעים מן הכתב. דווקא אליהו הכהן, הזכור לטוב מהטלוויזיה הישראלית ומתוכניתו „זמר עברי", הרשים בדבריו.

איל"א העניקה השנה פרס חדש, „יקיר איל"א", והוא ניתן לשלושה חלוצים במיחשוב במדינת ישראל. באולם התרשמו מאוד מן התואר החדש, אך לא כל מקבליו. בתום הטקס הוצג החיזיון האורקולי שהכין אליהו הכהן. חיזיון זה, מרשים ככל שיהיה, כבר הוצג בכינוס לפני שנה, והצגתו החוזרת היתה מיותרת.

בכינוס גם נשא האורח פרופ' ישעיהו לייבוביץ' נאום על העתיד הצפון לנו בתחום המיחשוב. לייבוביץ' התחבט בשאלה האם יוכל המחשב בעתיד הנראה לעין להחליף את מוח האדם. מסקנתו היא חד־משמעית - לא. מסקנה שאינה מפתיעה איש. הדרך שבה הגיע אליה היתה כרגיל מקורית. איך יוכל מחשב להעריך מי מבין עשר נשים היא הסקסית ביותר. את הערך אילו הם הפורמטים שחייבים להשוות בין הנשים. אך מסקנתו הסופית היא שלנה המחשב ישגה. הדרך היחידה להעריך מי הסקסית מכולן היא לחוות זאת בעצמך.

תערוכת איל"א השנה היתה המצומקת ביותר מבין אלו שכבר היו. רק 35 חברות השתתפו בתערוכה ולא כולן חברות מחשבים. היו הרבה חברות דפוס. בלטו בהעדרן חברת דיגיטל, כלל מערכות ועוד חברות מן המובילות בענף. מתברר יותר ויותר שתערוכת איל"א מאבדת מעמדה כמובילה בתחום תצוגות המחשבים מאירוע השנה בשטח המחשבים.

חברת דיגיטל תקיים גם השנה תערוכה עצמאית כמו לפני שנתיים. כזכור, זכתה תערוכה זו לביקורות טובות ביותר והביאה מימד חדש לנושא התערוכות בארץ.

כמה חידושים

בכל זאת כמה דברים חיוביים על תערוכת איל"א השנה. שלא כמו בשנים קודמות היו בתערוכה השנה כמה חידושים. לראשונה הוצגו בארץ מחשבי נובל, ומחשב חדש לפי.אס 2 דגם 30 של חברת מיטק. מחשב זה התפרסם לפני כשלושה חודשים. משווק התוכנה סיפר, שאנשי יבמ שבאו „לבדוק" את המחשב התרשמו ממנו מאוד. מחירו נמוך והוא נמכר במחיר זהה לדגם 25 של יבמ בעוד שעוצמת החישוב שלו גדולה יותר.

המחאה על־סך 25,000 דולר העניקה חברת יבם בארה"ב לשחקן פול ניומן, על תמיכה במחנה קיץ לילדים החולים במחלות כרוניות, שחוקם ביוזמתו. ההמחאה הוענקה בטכס חניכת המחנה במדינת קונטיקט שבארה"ב.

פול ניומן הקדיש את מרבית הכנסותיו ממכירת מוצרי מזון הנושאים את שמו להקמת המחנה. תורמים פרטיים וארגונים שונים הגישו אף הם תמיכה כספית, ביניהם כאמור, חברת יבמ.

המחנה בקונטיקט כונה בשם „קוו וקסידי", על שמו של הסרט המפורסם בהשתתפות פול ניומן.

בתמונה: ארלין אכלסנדר, מנהלת קשרי חוץ בחברת יבמ, מעניקה את ההמחאה לשחקן.

הגליל בכושר לפני המשחק עם ההונגרים מחר

הצגה של פרימן בחיפה

כוכב הגליל קלע 41 נקודות והצעיד את קבוצתו לנצחון 91:97 על מכבי חיפה ברוממה

יוסף גלזר

תצוגת כדורסל נדירה של הרכז שחום־העור וין פרימן, שקלע 41 נקודות,מהם 5 סלי־3 (29 במחצית הראשונה), היתה אמש הגורם העיקרי לנצחון־החוץ של הפועל הגליל־העליון על מכבי חיפה — 91:97 לאחר יתרון ענק במחצית — 43:62. היה זה משחק־ליגה שהוקדם בגלל מיפגש־הגומלין של הגליל נגד בניאש ההונגרית בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, מחר במסר־בלום.

חניכיו של המאמן מולי קצורין היטיבו לשחק, בעיקר במחצית ראשונה, בה מחצו את יריביהם.

נרד ליף "חיסל" בשמירה אישית את ארי רוזנברג; פרימן חגג מול שמירתו הרפוייה של ערי גורדון וטרי מרטין צלף בדייקנות מחצי־מרחק. באותן דקות ממש דרסו שחקני הגליל את מארחיהם שנראו אובדי־עצות.

במחצית השנייה השתפר משחקה

כדורסל

של מכבי חיפה, בעיקר בזכות כניסתו של הרכז הצעיר אייל לייב והסטתו של גורדון לעמדת הקלעי. לייב ניווט היטב: גורדון החל לצלוף והגליל, שכבר הוליכה — 47:71, בדקה ה־23 החלה לחשוש כאשר לייב צימק בדקה ה־36 בשני סלים רצופים ל־81:87.

מכבי חיפה הוליכה רק פעם אחת — 0:2 מסל של גורדון בטרם החלו מרטין, מלוביק ופרימן לצלוף — 4:7, 7:20 ו־9:26 בדקה ה־8. גורדון צימק ל־18:28 בדקה ה־11 וכאן ביצע החיפני רנדי אוונס עבירה רביעית והגליל ניצל את היעדרו כדי להגדיל את יתרונו — 18:34 ו־27:47. עד לדקה זו קלע פרימן 29 נקודות לעומת 27 נקודות שקלעה כל הקבוצה החיפנית... עד ההפסקה נשמר היתרון — 43:62.

הגליל פתח בתנופה את המחצית השני־ה ויצר הפרש־שיא — 47:71 בדקה ה־23 אולם כניסתו של לייב והפיכתו של גורדון מרכז גרוע לקלעי יעיל (27 נקודות, בהם 5 סלי־3) איפשרו למכבי חיפה לצמצם — 71:81 ו־81:87 בדקה ה־36.

גם כניסתו של ארי רוזנברג שהוקפא בדקות הטובות של מכבי חיפה על הספסל לא מנעה נצחון צודק משחקני הגליל — 91:97.

שפטו מצויין דוד רנן ומשה ביטון, לעיני 1000 צופים, בהיכל הספורט ברוממה.

★ קלעו לגליל: פרימן 41; מרטין 23; ליף 16; מלוביק 10; פליישר 5 ומזרחי 2.

★ קלעו למכבי חיפה: גורדון 27; אוונס 20; ואלאס 15; ברנע 11; רוזנברג 11; לייב 5 ואופיר 2.

● נבחרת הכדורגל של כוויית סיימה במגרשה בתיקו אפס עם פינלנד, במסגרת ידידותית.

הטבלה

.1	מכבי ת"א	7	14	599־693
.2	הגליל־העליון	8	14	626־687
.3	הפועל ת"א	7	13	576־672
.4	מכבי חיפה	8	12	671־668
.5	מכבי רמת־גן	7	11	618־646
.6	מכבי ראשל"צ	7	10	619־635
.7	הפועל חיפה	7	10	588־643
.8	הפועל י־ם	7	10	613־573
.9	הפועל חולון	7	9	592־595
.10	אליצור נתניה	7	9	674־617
.11	אליצור רמלה	7	8	716־617
.12	הפועל גבת	7	7	767־613

חמישה משחקים מעניינים – הערב בלאומית

מיקי נגד מכבי ת"א

יצחק ויסהוף

מיקי ברקוביץ, מול מכבי תל־אביב.יהיה זה במוקד משחקי המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורסל שייערכו הערב. ברקוביץ, עם מכבי ראשל"צ ינסו למוטט את האלופה מכבי ת"א, באולם בראשל"צ.

האולם בקיבוץ חצור יארח הערב משחק לאומי. אליצור נוה דוד רמלה בחיפושיה אחר אולם הנמצא 35 ק"מ מרמלה (בעקבות עונש הראדיוס) תפגוש בחצור את הפועל חיפה.

כל משחקי המחזור ה־8, לבד מהמשחק שבו תארח מכבי רמת־גן את אליצור נתניה (8.30), יחלו בשעה 8.

במשחק שהוקדם, ובו אירחה מכבי חיפה את הפועל הגליל העליון, נערך כבר אמש (ראה ידיעה נפרדת).

★ מכבי ראשל"צ — מכבי ת"א: לראשונה בקריירה שלו יתמודד הערב מיקי ברקוביץ נגד חבריו ממכבי ת"א, במסגרת רשמית. ברקוביץ, במדי העולה החדשה, מכבי ראשון־לציון, ינסה לדרדר את קבוצת־האם שלו, שהנהיג אותה לזכייה ב־19 אליפויות. מכבי ת"א תוכה בנצחון נוסף.

★ מכבי רמת־גן — אליצור נתניה: מכבי רמת־גן תפגוש באולם בקרית־אונו, את הקבוצה המאוששת של אליצור נתניה. חניכיו של המאמן יהושע רוזין מנתניה התארגנו לאחרונה ומסוגלים להוות יריב שקול לתלכיד הרמת־גני, בראשות הרולד קילינג וסטן מאיו.משחק צמוד ומעניין.

★ הפועל ת"א — הפועל ירושלים: 48 שעות לפני מיפגש־הגומלין של הפועל ת"א עם סלובונאפט הצ'כית בגביע־קוראץ', צפוי לה משחק ליגה קשה נגד הפועל ירושלים. נראה כי שתי קבוצות, בעלות סגנון משחק דומה, המבססות את משחקן על שחקני־החוץ, יציגו כדורסל נאה ומשוחרר.הביתיות מעניקה עדיפות להפועל ת"א.

★ הפועל איתן גבת — הפועל חולון: לאחר חמישה הפסדים רצופים במשחקי הליגה תנסה הפועל חולון להתאושש על חשבון הפועל־איתן גבת, שעדיין לא השיגה את נצחון־הבכורה שלה בלאומית. חולון, ללא בנג'מין מקדונלד, לא יכולה להרשות לעצמה הפסד נוסף. הפועל איתן גבת מודעת לעובדה שהפסד נוסף לא יותיר לה סיכוי הישרדות בלאומית.

★ אליצור נוה־דוד רמלה — הפועל חיפה: לאחר שספגה עונש־ראדיוס תגרור אליצור רמלה לאולם בקיבוץ חצור. אליצור רמלה עם מאמן חדש (אלי פרידמן), וללא קהל, תנסה להותיר לעצמה סיכוי להישאר בליגה. קרוב לוודאי שהפועל חיפה לא תאפשר לה זאת.

שלוש עדיין לא נוצחו

יצחק ויסהוף

א.ס. רמת־השרון במחוז הדרומי ומכבי קרית־מוצקין והפועל נהריה, במחוז הצפוני, נותרו שלוש הקבוצות היחידות גם בתום משחקי אמש שעדיין לא נוצחו במשחקי הליגה הארצית בכדורסל.

ארצית

רמת־השרון ניצחה באולמה את אליצור פתח־תקוה — 55:60 (24:40), לאחר מאבק עיקש בדקות הסיום.

בגבעתיים היה משחק שקול וצמוד, ובו ניצחה הפועל גבעתיים את הפועל אילת — 68:75, לאחר הארכה. בתום המועד החוקי היתה התוצאה — 63:63. פיני אורדי (22 נקודות) הירבה לקלוע לגבעתיים, ודני שיטרית (גם הוא עם 22) היה הקלעי הבולט באילת.

יתר התוצאות בדרום: מכבי דרום ת"א — הפועל באר־שבע 62:107 (28:50); בית"ר ת"א — מ.מ. גבעת־שמואל 56:60 (32:30); אליצור קרית־אונו — הפועל קרית־גת 69:83 (33:31); מכבי פ"ת — מכבי רחובות 64:75.

בצפון ניצחה מכבי קרית־מוצקין את הפועל בקעת בית־שאן — 67:80 (30:33); הפועל נהריה גברה על הפועל עין־דור — 65:88.

יתר התוצאות בצפון: מכבי הוד־השרון — מכבי יוקנ"א נצרת 66:86 (35:42); הפועל קרית־שמונה — הפועל יזרעאל/עפולה 58:68 (20:37); מכבי בת־גלים — הפועל עמק־הירדן 65:68; מכבי חדרה — מכבי נתניה 80:89.

נשים

מכבי ת"א – הפועל גלבוע 49:58

יוסף חכם

במשחק־יחיד במחזור ה־7 בליגה הלאומית בכדורסל, שהיה אמש באולם בגן־השלושה, גברה קבוצת מכבי תל־אביב על הפועל גלבוע — 49:58 (26:23).

הירבו לקלוע למכבי ת"א: קסטן 23 וגיוסטר 21. להפועל גלבוע: רואק 17 (4 סלי 3) וליפניק 14. שפטו: עלימי ועמר.

יתר משחקי המחזור יחוו הערב: אליצור ת"א — מכבי קרית־מוצקין (אולם ביה"ס ישורון בפ"ת, 8); מכבי רמת־חן — בני־יהודה ת"א (האולם בכפר־המכביה, 6.45); אליצור חולון — הפועל ת"א (האולם בקרית־שרת, 8) הפועל נהריה — הפועל חיפה (אולם ביה"ס עמל, 8).

קבוצת אליצור קרית־אונו תהיה חופשית.

כדורעף

התורכיות ניצחו בבאר־שבע – 0:3

קבוצת הכדורעף התורכית, בניקסי מאנקרה, הכניעה אמש את אס"א באר־שבע — 0:3, במשחק הראשון בסיבוב הראשון בגביע ההתאחדות האירופית לנשים בכדורעף.

התורכיות, בשורותיהן כדורעפנית מפולין, בגובה 1.94 מטר, שלטו במשחק וניצחו בקלות בכל שלוש המערכות — 4:15, 4:15, 4:15. המשחק נמשך פחות משעה.

המשחק נערך באולם אוניברסיטת באר־שבע. הגומלין יהיה בשבוע הבא באנקרה.

טניס

מקנרו זכה בטורניר אנטוורפן

הטניסאי האמריקני ג'ון מקנרו זכה אתמול בטורניר ה„שוק ה־אירופי המשותף" באנטוורפן, ל־אחר שניצח במשחק־הגמר את ה־סובייטי אנדריי צ'סנוקוב — 1:6, 5:7, 2:6, ונטל פרס כספי בסך 200 אלף דולאר, לעומת 150 אלף דולאר שהוענק לסובייטי, המדורג 15 ב־עולם.

15 אלף צופים ראו את המשחק. סכום הפרסים בטורניר זה היה מיליון דולאר.

זו היתה זכייתו השלישית של מקנרו בטורניר־אנטוורפן מאז 1982.

● בטורניר שטוקהולם בטניס זכה הגרמני בוריס בקר, שגבר במשחק־הגמר על השבדי פטר לונדגרן — 4:6, 1:6, 1:6.

גם מכבי ראשל"צ בחוץ — נוצחה באוסטריה 25:17

כדוריד

שרות „על־המשמר"

מחזיקת גביע־המדינה בכדוריד, קבוצת מכבי ראשון־לציון, הלכה בעקבות יריבתה העירונית, הפועל ראשל"צ, והודחה אתמול ממעגל משחקי גביע־אירופה למחזיקות־גביע, לאחר שנוצחה במשחק־הגומלין באוסטריה ע"י קבוצת סוסמקי־סוגל — 25:17 (10:13).

שחקני מכבי ראשל"צ גילו משחק רשלני, ואיפשרו למארחיהם לעשות במגרש ככל שעלה על רוחם. בשורות מכבי ראשל"צ הצ־טיין רק תמיר אילדיס.

שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנ־דר 6: אילדיס 5: בלדר 2: עמר 2: כנען 1 ודרוקר 1.

אמנון רז, מאמן נבחרת הנערים, חושש מהולנד

נבחרת הנערים של ישראל ב־כדורגל, עד גיל 16, תתמודד מחרתיים באיצטדיון העירוני ב־הרצליה, עם נבחרת הנערים של הולנד, במשחק הראשון מבין שניים שיקבעו מי תהיה הנבחרת שתיטול חלק במשחקי־הגמר ב־אליפות אירופה, שייערכו בדנמרק, בחודש מאי 1989.

אתמול נערכה בת"א מסיבת עתונאים עם מאמן נבחרת הנערים, אמנון רז, עוזרו ישראל סטוצ'ינסקי, וגדעון בריקמן, יו"ר ועדת הנוער ב־התאחדות לכדורגל.

אמנון רז סיפר כי חזה בנבחרת הנערים של הולנד: „זו נבחרת ה־משחקת בדיוק כמו שמשחקת ה־נבחרת הלאומית של הולנד. הנערים ההולנדים תוקפים עם 6־7 שחקנים ונראה לי כי תהיה לנו בעייה להת־מודד מולם. יש לנו בעיות בהגנה. אם ננצח, ולא משנה הפרש השערים, זה יהיה הישג עצום לנערים ה־ישראלים".

הכניסה למשחק בהרצליה תהיה חופשית וישפטו במשחק: פרו סגשו מספרד, יחד עם הקוונים הישראלים, אריה פרוסט וכני כהן.

הפתעות במחזור השני בליגת האן.בי.איי.

הלייקרס נוצחה ע"י סן־אנטוניו ובוסטון הפסידה בפילדלפיה

בריקובסקי מושבת – תבע 1.2 מיליון דולאר לעונה

שלמה מלחי, מיוחד ל„על המשמר"

שתי הפתעות נרשמו אור לאתמול במחזור השני בליגת האן.בי.איי. בכדורסל: האלופה, הלוס־אנג'לס לייקרס, נוצחה ע"י סן־אנטוניו — 122:107, ובוסטון הפסידה בפילדלפיה — 128:115.

בתום שני מחזורים ישנן שמונה קבוצות עם שני נצחונות בעוד שתשע קבוצות עדיין לא ניצחו. שתי המפתיעות הן: פילדלפיה וקליבלנד.

שאר התוצאות במחזור השני: דטרויט — שארלוט 85:94; קליבלנד — אינדיאנה 99:105; ניו־ג'רסי — ניו־יורק ניקס 102:112; שיקאגו — ואשינגטון 98:111; לוס־אנג'לס קליפרס — מיאמי 93:111; דאלאס — יוסטון 113:114; אטלנטה — מילווקי 94:107; סיאטל — דנבר 141:142 (לאחר הארכה); גולדן־סטייט — פיניקס 104:117; פורטלנד — סקרמנטו 103:121.

פתיחת הליגה המקצוענית ה־43 קבעה כמה עובדות מעניינות:

★ למרות ששני שחקנים זרים הוחתמו (היוגוסלבי וורנקוביץ' בבוסטון והברזילאי מאורי סוזה בגולדן־סטייט) לא יצטרף כנראה איש מהזרים לליגה המקצוענית. ההתאחדויות השונות מצפות לקונגרס פיב"א שייערך באפריל 89 ובו יוחלט לגבי שיתוף מקצוענים בנבחרות הלאומיות. עד אז כנראה שימנעו מזרים לשחק בליגה זו.

★ לפורטלנד שלושה פצועים ולכן החתימה לעונה נוספת ברגע האחרון את הוותיק קלדוול ג'ונס (38). ג'ונס יהיה המוותיקני האחרון ששיחק בליגה המקצוענית איי.בי.איי. שהתפרקה ב־1976. הוא יהיה השחקן המבוגר השני בליגה אחרי עבדול ג'אבר, בן ה־41.

★ קבוצות יוסטון וניו־ג'רסי היו מעורבות בעיסקה הקשורה לשישה שחקנים: יוסטון העבירה לניו־ג'רסי שני שחקנים, ביניהם את ג'ון ברי קרול וקיבלה בתמורה ארבעה, ביניהם הוותיק פרנק ג'ונסון, שהצטרף לניו־ג'רסי מוואשינגטון רק לפני חודשיים. בעקבות הצטרפות קרול תוכל ניו־ג'רסי להיאבק על העלייה לפלייאוף אולם לאחר העיסקה נותרו בשתי הקבוצות רק חמישה שחקנים מאשתקד.

★ סן־אנטוניו, למרות נצחונה על הלייקרס, ספגה מכה משולשת: אחרי שהצי האמריקני סירב לאפשר לרובינסון להשתחרר ולשחק העונה לא הגיעה הקבוצה להסכם עם אחד מכוכביה, מיצ'ל, שנב לאחר פציעה. מיצ'ל העדיף לשחק באיטליה. פרנק בריקובסקי, לשעבר במכבי ת"א, שבלט אשתקד בשורות הקבוצה ניצל עובדה זו ותבע 1.2 מיליון דולאר לעונה. הקבוצה סירבה בתוקף וניתקה מגע עם בריקובסקי שכיום הוא מושבת.

★ העונה ינהלו את המשחקים שלושה שופטים, דבר שנוסה בהצלחה בעבר.

בבורסת ההימורים חמש המועמדות לזכייה באליפות בפתיחת העונה הן: לוס־אנג'לס לייקרס (5—1); דטרויט ואטלנטה (6—1); בוסטון (8—1) ודאלאס (10—1).

הכוכב הספרדי ויקטור מ. נוז במדי סמפדוריה, מנסה לבלום את הגרמני של אינטר, לותר מתאוס, שכבש אתמול את שער הנצחון בדקה הראשונה (תצלום איי־פי)

אינטר ניצחה סמפדוריה 0:1 כבר בדקה הראשונה

ליגה איטלקית

שער שהבקיע לותר מאתאוס, הקיצר המערב־גרמני של אינטר מילאנו, כבר בדקה הראשונה, הביא לקבוצתו נצחון 0:1, במאבק הסיבוב במחזור ה־5 בליגה האיטלקית בכדורגל, על סמפדוריה.

למעלה מ־80 אלף צופים חזו במאבק המרתק במילאנו. אינטר צועדת בראש הטבלה עם 9 נקודות מחמישה מחזורים.

האלופה, מילאן, עלתה למקום השני עם 8 נקודות, לאחר שהשיגה נצחון־חוץ על ורונה — 1:2, מסעריהם של שני ההולנדים, רוד חוליט ומארקו ואן־בסטן.

אחרי שתי הקבוצות ממילאנו צועדות סמפדוריה, נאפולי, פיורנטינה ויובנטוס עם 7 נקודות כל־אחת.

נאפולי סיימה באיצטדיונה בתיקו 1:1 עם לאציו רומא, לאחר שקרנבלה היקנה יתרון לנאפולי.

במשחק המכפר ניצחה יובנטוס טורינו בחוץ את בולוניה — 3:4 — ליובנטוס כבשו: הפורטוגלי רואי בארוס, הדני מיכאל לאודרופ והלוץ האיטלקי הוותיק אלסנדרו אלטובלי.

תוצאות נוספות: רומא — פיזה 1:2; טורינו — צ'סנה 0:2; פיורנטינה — אטאלנטה 1:1; פסקארה — אסקולי 0:1; קומו — לצ'ה 1:2.

ליגה אנגלית

ארסנל – נוטינגהאם 1:4

קבוצת ארסנל הסגינה אתמול יכולת מרשימה בנוטינגהאם, כשהכניעה את הקבוצה המארחת — 1:4, במשחק רחוי בליגה האנגלית.

הנצחון החזיר את „התותחנים" למקום השני עם 20 נקודות, ב־6 נקודות פחות מאשר לנוריץ', שלה משחק עודף.

ליגות באירופה

איינדהובן הגדילה יתרונה

האלופה ההולנדית והאירופית, פיליפס איינדהובן, ניצחה אתמול במשחק־חוץ בליגה ההולנדית בכדורגל את רוודה — 0:1, והגדילה את יתרונה ל־21 נקודות מ־13 משחקים, לפני טוונטה — 16 מ־12 משחקים. טוונטה סיימה בתיקו אפס עם הארלם.

פיינורד הסינה נצחון־חוץ על ווילנדאם — 1:2, ומדורגת שלישית עם 15 נקודות ב־11 משחקים.

איאקס אמסטרדם הביסה את מאסטריכט — 0:4, ומדורגת שמינית עם 14 נקודות ב־12 משחקים.

נצחון לריאל ותיקו לברצלונה

האלופה הספרדית, ריאל מדריד, הביסה במחזור העשירי בליגה את סלטה ויגו — 1:4, ולה 17 נקודות, בראש הטבלה, לפני ברצלונה (15), שסיימה בתיקו אפס עם ואיאדוליד.

סביליה, במקום השלישי (12), נפרדה ללא שערים עם ספורטינג גיחון.

בדרבי הבאסקי ניצחה סוסיאדאד את בילבאו — 0:1.

ראה ספורט בעמוד 14

שמידט קלע 52 נקודות באיטליה

שרות „על המשמר"

אוסקר שמידט קלע אתמול 52 נק' במשחקי המחזור החמישי בליגה האיטלקית בכדורסל לזכות קבוצתו, קאזרטה, שגברה על ונציה — 94:111.

שמידט לא היה הקלעי היחיד שקלע כמות גדולה של נקודות. אנטונלו ריבה קלע 44 נקודות בנצחון קאנטו על רומא — 91:108.

סקבולינו פזארו, האלופה, ניצחה את בולוניה — 79:89.

אלופת אירופה, פיליפס מילאנו, מוליכה בטבלה האיטלקית. אתמול גברה פיליפס על אוליברטי ליבורנו — 87:103 כשבוב מקאדו קלע 27 נק'.

יתר התוצאות: טורינו — ארימו בולוניה 90:91; בנטון — נאפולי 75:87; אלנו פבריאנו — רג'ו אמיליה 81:83.

שניים זכו ב־900 אלף שקל בטוטו

שני משתתפים ניחשו את כל תוצאות המשחקים בשבת בטוטו וכל אחד מהם יקבל 400 אלף שקל.

53 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 5150 שקל; 662 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 410 שקל; 5986 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 45 שקל ו־34553 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 7.50 שקל.

רונן כבש את חולון

הכדורגלן האנרגי, שהחל את הקריירה בהפועל פ"ת, החליף קבוצות ותקע יתד בהפועל חולון, מרוצה: „יש לנו תיאום מירבי; אנו משחקים על עיוור"

מימין: רונן הלל בפעולה. משמאל: שוער מכבי נתניה, יעקב בלדב, נכנע לכדורו של החלוץ החולוני הנמרץ, במשחק ביום שישי

יצחק ויסהוף

בדקה ה-89 ניצב משה מליאס, שחקנה המחליף של הפועל צפרירים חולון, על קו מרכז המגרש, ממתין לחילופים עם רונן הלל. הלל, האיש של הפועל חולון בשבועות האחרונים, רץ למליאס, לחץ את ידו והפליט: „אני מקווה שתספיק להיות מהחוגגים". הלל יצא וזכה לתשואות מ-4000 הצופים שגדשו ביום שישי את יציעי האיצטדיון החולוני, במשחק הליגה עם המוליכה, מכבי נתניה, בו ניצחו החולונים — 0:2.

התשואות להלל היו בזכות ולא בחסד. היה זה המשחק השני ברציפות ש„הסקורר" החולוני הוחלף בדקות הסיום כדי להעניק לו את התשואות.

הלל, בכוח פריצה אדיר ובלהט משחק ראוי לשבח, סחף את הפועל חולון לנצחונות המרשימים על מכבי ת"א (1:4) ועל מכבי נתניה (0:2). בכל אחד ממשחקים אלו הבקיע הלל שער, והיה מהבולטים על כר-הדשא.

רונן הלל, בן ה-27, החל את הקריירה שלו בהפועל פתח-תקוה. לאחר מכן שיחק בבני-יהודה ת"א, ולפני שלוש עונות הופיע בהפועל לוד. בשתי העונות האחרונות מככב בשורות התקפת הפועל צפרירים חולון, אך דומה כי רק העונה באה יכולתו לידי ביטוי, בעיקר בהבקעת שערים וב„בישולים" לחבריו. הלל נחשב „לשועל" קרבות ותיק בליגה הלאומית. 221 משחקים מאחוריו וסך השערים שכבש עומד על 38.

„לקח לי שנה להתאקלם בהפועל צפרירים חולון. כיום השחקנים מבינים על עיוור אחד את השני. בגלל עבודה זו אנו מבצעים מהלכי כדורגל יפים שניתן לראות רק בקבוצה שבה התיאום מושלם. נוסף לכך נמצאים השחקנים בכושר אישי טוב והתוצאות בהתאם."

רונן הלל עקב במשך חמישה משחקים אחרי חבריו מהיציע בגלל הרחקה. „אכל את הלב". ביום שישי היה זה משחקו השלישי העונה בקבוצה. הוא משוכנע כי בעתיד יציג יכולת גבוהה עוד יותר: „יש בי הרבה אנרגיה. כאשר האיצטדיון מלא והקהל אתנו אין סיבה שהיא לא תשתחרר בצורה חיובית. כיום חשובה לי הצלחת הקבוצה. אם נשתייך לקבוצות הפליי-אוף העליון, כמו בשנה שעברה יהיה לי סיפוק עצום. בעונה שעברה, נכנסנו לפליי-אוף העליון ברקה ה-90, והעונה אני מקווה כי נבטיח את מקומנו בשלב מוקדם יותר ונסיים במקום גבוה מהשמיני."

וולשי ניצח במרתון ניו-יורק

הרץ הוולשי סטיב ג'ונס, בן ה-33, ניצח בריצת המרתון ה-19 של ניו-יורק, כשעבר את 42,195 הקי"מ, בשעתיים, שמונה דקות ו-20 שניות.

הנורבגית גרטה וייטץ, בת ה-35, ניצחה בין הנשים, בזמן של שעתיים ו-28.06 דקות.

ליגות אזוריות

בעמקים: חפצי-בה/בית-אלפא – רמות-מנשה 1:2

קבוצת חפצי-בה/בית-אלפא זכתה בשבת, במחזור ה-3 בליגת העמקים בכדורגל, בנצחון נאה על רמות-מנשה — 1:2.

מובילת הטבלה, הזורע, הכניעה את גבעת-עוז — 0:4. אסף גולן כבש צמד.

תוצאות נוספות: אסי תענך — בני-נעורה/גבע 1:3; אלונים — בית-יוסף 2:2.

הזורע מובילה עם מלוא 6 הנקודות, לפני בית-יוסף — 5 וחפצי-בה/בית-אלפא — 5.

בליגת-המשנה בעמקים היו התוצאות: גזית — ותיקי בית-שאן 1:2; מועדון עפולה עלית — כפר-רופין 4:4; ירדנה — כפר-קמא 2:3. ירדנה מובילה עם 6 נקודות, לפני גזית — 4.

החלה הליגה בעמ"י

הליגה האזורית עמק-הירדן בכדורגל החלה השבת.

בסיבוב הראשון היו התוצאות: כנרת — אשדות-יעקב, איחוד 1:4; דגניה — מענן 2:4; אפיקים — שער-הגולן 2:5; קצרין — מרר 3:8; הפועל סודעו — חוקוק 5:5.

פרס ישראל לספורט לאיאן פרומן ומכון-וינגייט

פרס ישראל בספורט וחינוך גופני לשנת תשמ"ט יוענק למכון וינגייט ולד"ר איאן פרומן שפיתח את ענף הטניס בישראל. סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, התקשר אתמול למנהל המכון, אריה הללי ולד"ר איאן פרומן והודיע להם כי החליט לאשר את ההמלצה להעניק להם את הפרס ובירכם בשם הממשלה ובשמו. טקס הענקת הפרס יתקיים במעמד ממלכתי ביום העצמאות בירושלים.

על הענקת הפרסים המליצה בפני שר החינוך ועדת שופטים מיוחדת שכללה את פרופ' הלל רסקין (יו"ר), ד"ר רב אלדובי וטל ברודי ובהשתתפות הממונה על פרסי ישראל במשרד החינוך והתרבות, ד"ר דב גולדברגר.

בהחלטה להעניק את הפרס למכון-וינגייט נאמר: "מכון-וינגייט משלב בתוכו את המעשה החינוכי המחקרי, ההוראה וההכשרה של החינוך הגופני והספורט בישראל. מכון-וינגייט הגיע להישגים הראויים לציון, העלה את איכות הספורט והחינוך הגופני על כל מערכותיו ומוכר בקהילה הבין-לאומית כשל הישגיו. מכון-וינגייט העמיד דורות של ספורטאים, מורים, מאמנים ומדריכים לכל ענפי הספורט תוך שילוב מחקר ישומי".

השופטים ציינו במיוחד את תרומתם היתרה של ד"ר עמנואל סימון וברוך בג בשלבי היוזמה וההקמה של המכון.

מכון-וינגייט פתח את שעריו בשנת 1957. שנתיים לאחר-מכן נפתחה שנת הלימודים הראשונה בסמינר למורים לחינוך גופני שהוקם ליד המכון. מדי יום פעילים במוסדות והאגפים השונים במכון-וינגייט כ-3000 איש ואשה. המכון פועל באמצעות עמותה ונתמכת על-ידי משרד החינוך והתרבות. 31 שנה לאחר היווסדו ניתן לומר כי החלטת המוסדות הלאומיים של הישוב היהודי בארץ-ישראל שהתקבלה בשנת 1942 על הקמת מרכז לאומי לחינוך גופני ולספורט התגשמה. מעבר לפעילויות האקדמיות והמקצועיות משמש המכון כמרכז האימונים לנבחרות ולספורטאי הצמרת של ישראל ומסייע למרכז לכושר קרבי של צה"ל.

על ד"ר איאן פרומן אומרים שופטי פרס ישראל: "ד"ר איאן פרומן תרם תרומה מכרעת לקידומו ופיתוחו של ענף הטניס בישראל. ד"ר פרומן הביא את הטניס לכל שכבות העם תוך קידום והושבים ובה בשעה הביא ספורט זה לערי הפיתוח ולשכונות והפך אותו לספורט ההמונים. פעולתו נעשתה תוך טיפוח ההגינות הספורטיבית, הרוח החינוכית שבספורט וקידום איכות החיים".

ד"ר פרומן הוא מהיוזמים והמקימים של מרכז הטניס בישראל שחולל מהפכה בכל הקשור לטניס במדינת ישראל. א. פרומן הוא לב-ליבו של הרעיון שהתגשם. הוא אחד ממגייסי התרומות החשובים ביותר של המרכז ומי שהביא את שם הטניס בישראל כמעט לכל פינה בארה"ב ובארצות אחרות. ד"ר פרומן עזב את עיסוקו ברפואת שיניים והתמסר כל-כולו למען פיתוח וקידום הטניס בישראל והכנסתו לעידן המודרני, המקצועי וחיזוק מעמדנו בקהילה הבין-לאומית".

ד"ר איאן פרומן, בעל „פרס ישראל" לספורט, מקבל מנשיא המדינה, חיים הרצוג, את „אות המתנדב"

המערך מנהל

(המשך מעמוד ראשון)

בצאתו מהפגישה עם נציגי ה„עבודה" אמר ח"כ רביץ כי עתה יעביר ש"ך מידע מעודכן מהליכוד ומהמערך, והרב ש"ך יחליט על המשך דרכם. לדבריו, גם הליכוד וגם המערך גילו הבנה רבה לתביעותיהם ואף נמסר להם כי סיעות השמאל גילו גם-כן הסכמה להעתר לתביעה שהעלתה „דגל-התורה". רביץ הוסיף כי גם אפשרות של ממשלת אחדות נראית בעיניו.

„תפנית אמיתית"

כשיצאו שרי המערך נשאל השר שחל: „אתה אופטימי". שחל ענה: בעזרת השם. לדבריו, השינוי של היומיים האחרונים בעמדות ש"ס ודגל התורה איננו תרגיל והוא מסמל תפנית אמיתית. שחל הוסיף שלמפלגת העבודה יש יתרון על הליכוד כיוון שהיא יכולה להקים קואליציה רק עם חלק מהסיעות הדתיות, ואילו הליכוד זקוק לכולן.

כינוס חכמי התורה

בש"ס מסתמנת נטיה להעדיף את המערך, ולהצטרף לממשלה בראשות שמעון פרס. אמש התכנסה מועצת חכמי התורה לישיבה משותפת עם חברי הכנסת המיועדים של התנועה ומנהיגיה, ובמשך כשעה וחצי דנו בסוגיות קואליציוניות. בסיומה של הישיבה הסמיכו חכמי התורה את שליחי התנועה לבקש מנשיא המדינה ארכה בת יומיים או שלושה, לה זקוקים בש"ס כדי להכריע סופית מי יומלץ על ידיהם כמועמד להרכבת הממשלה.

לחכמי התורה היה ברור כי החלטה זו פרושה תמיכה עקיפה בשמעון פרס, מאחר שהנשיא לא יוכל בשלב זה להעניק ליצחק שמיר מנדט להתחיל במלאכת הרכבת הממשלה, בגלל העדר תמיכה מספקת.

עם סיום הישיבה אמר הרב פרץ: „יש לנו כרגע התלבטויות קשות ויש צדדים מדוע לא להצטרף לליכוד, אבל יר גם צדדים מדוע ללכת עם הליכוד, לכן אנו מבקשים לשקול היטב את העניין ותוך יומיים שלושה מועצת חכמי התורה תכריע לכאן או לכאן. בימים הקרובים ננהל מו"מ הן עם המערך והן עם הליכוד".

ראשי ש"ס בעד פרס

מקור בכיר בש"ס, המקורב לראשי המפלגה, אמר לאחר הישיבה, כי רביט הסיכויים שמפלגתו תגיע להסכם קואליציוני עם המערך. הדובר גם ידע לספר, כי הרב עובדיה יוסף, השר פרץ ומנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי מעדיפים בשלב זה לתמוך בממשלה בראשות שמעון פרס. גם ח"כ הרב רפאל פנחסי וגם הח"כ החדש הרב יאיר לוי, הידוע כיונה פוליטית, מעדיפים לראות את ש"ס בממשלה בראשותו של שמעון פרס.

אמש החליטה אגודת ישראל כי היא לא תצטרף לממשלה בה יושבת ש"ס. על כך אמר אתמול הרב פרץ: „אין לנו איתם עבר משותף, אין לנו איתם הווה משותף וברור שגם אין לנו איתם שום עתיד משותף".

הרב יצחק פרץ אמר אתמול, כי ישנה נטיה חזקה בתנועתו ללכת עם המערך, שכן למדו בש"ס כי המערך מכבד הסכמים, בעוד הליכוד לא עמד בהתחייבויותיו לש"ס מלפני 4 שנים. הוא הטעים, כי לא יהיה מאושר בממשלת אחדות לאומית שכן ממשלה כזו מיצתה עצמה. דברי השר פרץ הובאו ב„קול ישראל".

רבין לשרון

(המשך מעמוד ראשון)

כירדן, אמר שרון. ישראל צריכה להודיע שאם תתקבל החלטה כזו כי תנקוט בצעדים חד-צדדיים, כולל החלת החוק הישראלי על איזורים ביו"ש ובעזה.

חילופי דברים קשים

„אתה שר הביטחון היחיד שנמצא פסול להמשיך בתפקיד על ידי ועדת חקירה ממלכתית." „הכישלון המוחלט שלך בטיפול באינתיפאדה במשך שנה פוסל אותך מלשמש בתפקיד שר-הביטחון".

חילופי האשמות אלו, בין שר הביטחון יצחק רבין לבין מי שרואה עצמו כתפקיד זה בממשלה הבאה, אריאל שרון, העכירו אתמול את האווירה בישיבת הממשלה הראשונה אחרי הבחירות.

להוציא את ההתלקחות בין רבין לשרון, בעבר ידידים מובהקים, היתה הישיבה רגועה. השרים שמעו, כשבתם כוועדת שרים לביטחון, סקירות בטחוניות של רבין, בר-לב והרמטכ"ל.

השר הורביץ תמה מדוע צה"ל מנע מהטלוויזיה והעיתונות לפרסם את תמונת האוטובוס השרוף לאחר הפיגוע הרצחני ביריחו. הרמטכ"ל שומרון ביקש לענות לשאלה. כאן התרומם רבין ממקומו: „זה בתחום אחריותי ואני אשיב. לא נתנו לצלם כיוון שלא רצינו לחשוף את תהליך החקירה."

הורביץ: „סעית".

רבין: „גם בקבטיה, לאחר שהם הרגו ותלו את משתף הפעולה, אסרנו לפרסם תמונות ואיש לא התלונן".

שרון: „אני התלוננתי. לא יתכן שיפרסמו ללא הרף בעולם תמונות של חייל יהודי מחזיק מקל ואנו נמנע מפירסום מעשי זוועה שמבצעים אירגוני הטירור ועושי דברם בשטח."

רבין: „אז ביקרת והתלוננת, ואני המחליט."

שרון: „זו גסות-רוח."

רבין: „על גסות-רוח לא אתחרה איתך."

שרון: „איזה מן סיגנון זה, אתה נכשלת כשר-ביטחון."

רבין: „אבל בכל זאת אתה שר הביטחון היחיד שנמצא פסול לתפקיד על-ידי ועדת חקירה ממלכתית."

שרון: „אותי ועדת כהן לא פסלה לכהן כשר-ביטחון. אתה רבין פסול לתפקיד, בשל הכישלון המוחלט שלך בטיפול בבעיות הטירור וההתפרעויות ביו"ש וחבל עזה. מי שנכשל במשך שנה בהגנה על חיי יהודים אינו יכול להיות שר-ביטחון".

רבין: „דבריך נוגעים לי לקצה הקרסול."

השר ארנס, הרואה את עצמו כשר הביטחון בממשלה הבאה, ביקש להתערב בוויכוח. שר מערך היושב לידו הרגיע אותו „שב בשקט, המלחמה היא עליך."

בתכנית „מבט" השר רבין אמר „אני מציע לשר שרון להיזהר בדבריו. עד היום הזה שר בטחון אחד הועבר מתפקידו כשר בטחון על ידי ועדת חקירה ממלכתית, ומלחמת לבנון וכשלונה מצביעים יותר מכל שייזהר בדבריו".

על כך הגיב השר שרון: „אינני רוצה להתייחס לצורת ההתבטאות הגסה של מר רבין, זה קורה לו לעתים, בעיקר כשאינו מפוכח דיו, כשהוא מאבד את השליטה העצמית".

שר המשטרה בר-לב דיווח לממשלה על האירועים בשטחים בשבוע שעבר, כולל ביום הבחירות, ולמחרת היום, יום הצהרת בלפור. בסך הכל נרשמו בשבוע שעבר בתחומי הקו-הירוק 110 ארועים, 96 מהם בירושלים. דווח כי בשבוע הבא, במהלך המועצה הלאומית הפלשתינאית עומד אש"ף להכריז על הקמת מדינה עצמאית בשטחים.

הממשלה שמעה גם סקירה מקיפה מפי מנכ"ל משרד הביטחון, אלוף (מיל.) עברי וגורמי ביטחון אחרים בנושא השיתוף האסטרטגי עם ארה"ב דווח בהרחבה על השיחות החצי שנתיות שנערכו לא מכבר בוושינגטון עם ארה"ב בנושא השיתוף האסטרטגי, כולל נושא מלחמת הכוכבים. הודגש, כי מאז נחתם ההסכם בין ארה"ב וישראל לפני חמש שנים חלה התקדמות רבה ביחסים האסטרטגיים בין וושינגטון וירושלים. מדובר בתרגילים משותפים, הצבת ציוד ותיכנונים משותפים. שיתוף הפעולה פותח בפני ישראל את השוק האמריקאי ליצוא צבאי בסכומים גבוהים. הממשלה ראתה גם סרט על תרגיל משותף לצה"ל ולצבא האמריקאי. רה"מ שמיר, בסכמו את הדיון, אמר כי ההסכם האסטרטגי הוא אחד ההישגים המדיניים הגדולים של ישראל בעשור האחרון.

בהתנגדות השרים פרס ושפיר"א נדחתה בקשת השר קורפו למנות את דן הולצמן, מנכ"ל נתיבי-איילון, למנכ"ל משרד-התחבורה. הודגש כי על המינוי הזה צריכה להחליט הממשלה הבאה. ברוך לוי, המנכ"ל הנוכחי של משרד התחבורה, מיועד לתפקיד מנכ"ל רשות שדות התעופה.

הממשלה אישרה לרשת „אורט" לפתוח מסלול אקדמי להכשרת מורים בתחום הטכנולוגיה. אושררו גם ההסכמים לשיתוף פעולה בתחום התיירות עם הונדורס, ספרד, הפיליפינים, פנמה וקוסטה-ריקה.

ישי בפנייה למזכיר מ.פ. ת"א, קאופמן:

יש להסיק מסקנות לגבי האחראים למשבר הכספי

יעקב ישי, יו"ר האגף לצעירים, סטודנטים וספורט בהסתדרות, הודיע כי פנה למזכיר מועצת פועלי תל-אביב, תדי קאופמן, ותבע ממנו להסיק מסקנות כלפי האחראים למשבר הכספי הקשה שפקד את הפועל תל-אביב, וזאת בהתאם להחלטות הוועדה המרכזת.

הדברים נאמרו בתשובה לשאילתא של גדעון שגיא, יו"ר האגף למינהל וכח אדם, שאמר כי מה שהתרחש בהפועל תל-אביב, הוא בגדר שערוריה ולכן הוא מבקש לדעת מה תעשה ההסתדרות בנדון.

ישי ציין שיישום מסקנות הוועדה המרכזת חייב להיעשות באמצעות, חברינו בהפועל, שלהם גם רוב בהתאחדויות הספורט, ולכן אין גם כל מחסום בפני מועצת פועלי תל-אביב לפעול וליישם את המסקנות. כן אמר שהוא ומזכ"ל הפועל, יצחק אופק, מינו ועדת חירום, בראשות יגאל ינאי, ובהשתתפות יורם אוברקוביץ וצבי אדיב, שתבדוק את הנושאים הכספיים של הפועל תל-אביב. בימים אלה נעשית בדיקה לגבי עורכי-דין שעשו חוזים שניים ושלישיים עם שחקנים, אם לא חרגו מהאתיקה של מקצועם.

ישי אמר שהציע הקמת ועדה ציבורית שתבדוק את ההיבטים הציבוריים של מה שארע בהפועל תל-אביב, כדי שהעסקנים יבינו שמי שחרג מסמכויות ונהלים, חייב לתת את הדין עליכך.

יעקב ישי מסר גם שהקמת המינהל לספורט יצוגי של הפועל מתקדמת. כל הבדיקה של נושא הקמת המינהל כבר הסתיימה ומינהל הספורט יקום בקרוב. לעמותות שיוקמו תהיה זיקה להפועל, אך ללא אחריות כספית של הפועל. במידה שיתברר שישנם מכשולים בדרך להקמת העמותות העצמאיות ייבדק הדבר לגופו של עניין — אמר.

חד"ש תציע שפרס ירכיב ממשלה

חד"ש החליטה אתמול כי בפגישה עם נשיא המדינה תציג בפניו את התנגדותה לכך שתפקיד הרכבת ה' ממשלה הבאה יוטל על שמיר.

נציגיה יציעו לנשיא המדינה להטיל את הרכבת הממשלה על איש המערך בתנאי שישאף לכינוס ועידה בינלאומית.

חשד שאחיותיו עסקו בזנות ורצח את שתיהן

עתי"ם

תושב העיירה בית להיה ברצועת עזה הסגיר את עצמו למשטרה לאחר שרצח בשבת את שתי אחיותיו על רקע חילול כבוד המשפחה.

החשוד, בן 37, התייצב בשבת בפני היומנאי בתחנת המשטרה בעזה. חוקרי המשטרה, שיצאו לביתו גילו במקום את שתי גופותיהן של האחיות.

הרוצח חשד שאחיותיו עסקו בזנות. אחת האחיות היתה בת 19 והשנייה בת 22, היתה בהריון. שתיהן היו רווקות. בשבת בצהריים הזמין האח את כל אחת משתי אחיותיו לשיחה בחדר נפרד בבית, ויתר בני המשפחה יצאו. האח הכה אחות אחת במכות טוריה בראשה, ולאחר מכן ניהל "שיחה" דומה עם השנייה. לאחר מכן שחט את שתיהן בסכין.

התביעה במשפטה של האם הנאשמת ברצח תינוקה לאחר לידתה:

בוסקילה דקרה את תינוקה 41 פעמים ודרכה עליו עד שמת

כתבנו בעמק

"הנאשמת ניגשה למטבח דירתה, נטלה משם סכין, ניגשה לתינוק המוטל על רצפת חדר הרחצה, דקרה וחתכה את התינוק וגרמה לו 41 פצעים, מהם שריטות ומהם חתכים שהתפרסו בעיקר בצווארו, בבטנו ובחזהו. הפציעה הקטלנית היתה דקירה בצוואר, משמאל.

"התינוק שבכה מעת שנולד, המשיך לבכות גם לאחר שהנאשמת דקרה אותו כמתואר לעיל, וכשנוכחה לדעת כי עודו חי ובוכה, דרכה עליו בכל כובד גופה כשרגלה על צווארו ונותרה עומדת כך דקות מספר, עד שווידאה כי פסק לבכות והכחיל"

פרקליטת מחוז הצפון, אסתר חומש-גופר, פרטה את התיאור הזה בכתב-אישום נגד דליה בוסקילה, הנאשמת ברצח התינוק שילדה בביתה. הנאשמת הרווקה מתגוררת בגפה בעפולה-עילית. לטענת התביעה, באמצע אוקטובר, בשעות אחר-הצהריים, ילדה תינוק זכר בשירותים. הוא החליק מתוכה ונפל לאסלה. הנאשמת הרימה את התינוק, נכנסה עימו לחדר-האמבטיה, ושם נפל שוב ארצה. בשלב זה גמלה בליבה ההחלטה לרצוח את התינוק כדי למנוע מעצמה בושה בפני הוריה ומכריה.

לאחר שביצעה את הרצח ונוכחה לדעת שהתינוק מת, טוענת פרקליטת המחוז, נטלה דליה בוסקילה שקית ניילון, הכניסה לתוכה את הגופה, והחביאה את השקית בין הארון לקיר שבדירתה. את הסכין שטפה היטב כדי להעלים עקבות. היא חשה רע לאחר שאיבדה דם רב, הזעיקה את אחותה שגרה לידה, וזו הזעיקה אמבולנס שהעביר את דליה לבית-החולים המרכזי בעמק.

בבית-החולים סיפרה שהיתה בהריון בחודש החמישי, ושהפילה לשירותים גוש שאותו שטפה אל הביוב.

"הנאשמת רצחה את ילדה בכוונה תחילה", אמרה פרקליטת המחוז, וביקשה מבית-המשפט להאריך את מעצרה של דליה בוסקילה עד תום ההליכים המשפטיים נגדה. בית-המשפט ידון בכך בעוד כשלושה שבועות.

זהות זהה לשניים מג'נין

עתי"ם

המשטרה חוקרת חשד שתעודות זהות מזויפות ע"י גורם בלתי מזוהה הונפקו לתושבי השטחים — נודע אתמול בהליך הארכת מעצרם של שני צעירים תושבי ג'נין.

שני החשודים, ששם שניהם מוחמד מוסטפא אמג'ד נעצרו ביום ו' באקראי בשוק תלפיות בחיפה. בדיקה שגרתית של שוטר וחיילת חיג"ה גילתה כי שני הצעירים (23) ו-(21) החזיקו ברשותם שתי תעודות זהות זהות לחלוטין.

החשודים טענו להגנתם, כי הסיבה לכך היא טעות של הגורמים המנפיקים תעודות אלה לתושבים בשטחים, והתעודות הללו ברשותם כבר חמש שנים.

השופט כמאל חיר ציווה להאריך את מעצרם של שני החשודים ביומיים, לחקירה, כדי לבדוק את העניין במשרד רישום האוכלוסין בג'נין.

הוארך מעצר חשוד באונס חיילת בדרום

איילת מזור

מעצרו של החשוד המרכזי בפרשת האונס הקבוצתי של החיילת בדרום הוארך בארבעה ימים נוספים. חשוד אחר בפרשה שוחרר בערבות עצמית. שמותיהם טרם הותרו לפרסום.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרו של החשוד בן ה-21, כ-5 ימים נוספים וציינה כי הוא מסרב לנקוב בשמותיהם של שאר המשתתפים באונס הקבוצתי. הצעיר המשיך לטעון כי החיילת באה אליו הבית מרצונה החופשי וקיימה יחסי מין אתו ועם שלושה חבריו תוך שיתוף פעולה מלא. בתגובה השיבה המשטרה ראיות לסימני אלימות שנראו על גופה של החיילת.

"כל החבלות שיש לה עשו לה במשפחה וזו גם הסיבה לנסיון ההתאבדות" השיב החשוד.

שופט השלום שמואל מינצר נענה לבקשת המשטרה וציין: "על החיילת סימני אלימות והיא נמצאת במצב קשה בעקבות החקירות. ברור לי שיש יסוד ממשי לחשד נגד השניים ובהתחשב באופי האלים מאד של העבירה המיוחסת יש מקום למעצר".

מיליונרית לשעבר

מעצרה של רות עמר (באמצע), פקידה מבנק איגוד החשודה בהעלמת כמיליון דולר מכספי לקוחות (ראה עמ' 8) הוארך אתמול ב-6 ימים (צילום: רחמים ישראלי)

סחר בסמים כי מצא אהבה אצל נרקומנית

עתי"ם

בית המשפט המחוזי בתל אביב הקל בעונשו של נאשם בסחר ושימוש בסמים שטען, כי חיפש אחר בית ואהבה וכאשר מצא זאת בחיקה של נרקומנית, נגרר, בלית ברירה, לעבירות.

הנאשם, דיב פאווי (23) מיפו הורשע בהפעלת תחנת סמים בביתו ובהפצת מאות גרמים של הרואין. להגנתו טען, כי חי במשפחה רעועה. היתה לו ילדות קשה, ומצא בית ואהבה אצל נרקומנית שגררה אותו לשימוש בסמים והפכה אותו לנרקומן.

בגזר הדין ציין השופט אריה אבנר-נוי, כי על פי ההלכה הפסוקה לא צריכה להיות כל השפעה לנסיבות אלו על גזר הדין. אולם, עם זאת, אין בית המשפט רשאי להתעלם מהן. השופט גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל.

הציפייה לפיחות מעלה שערים

אלחנן הורביץ

על אף התייקרות האשראי, הוסיפה לשרור מגמת עלייה במניות החופשיות, הנהגות מציפיות לפיחות. גדל מספר המניות ששעריהן כבר עלו בשיעור גדול בהרבה משיעור הפיחות הצפוי.

המצפים לפיחות מצביעים על משיכת מטבע חוץ מבנק ישראל על ידי הסקטור הפרטי. ביום האחרון לפני הבחירות לכנסת נתקבל הסיוע מארה"ב בסך 1.2 מיליארד דולר. אבל יתרות מטבע החוץ של ישראל לא גדלו באוקטובר ב-1.2 מיליארד דולר אלא רק ב- 818 מיליון דולר. את ההפרש — כמעט 400 מיליון דולר — משך הסקטור הפרטי.

משיכת מט"ח תמורת שקלים צריכה היתה להקטין את סכום השקלים במחזור ובעו"ש. אבל בחודש האחרון לפני הבחירות לכנסת הזרימה הממשלה למשק 563 מיליון שקל. הובעה דעה, שמתוך התחשבות ב"כלכלת הבחירות" לא בוצע פיחות השקל ב-28 באוקטובר, שכן אפשר היה להקטין את החוב של מדינת ישראל במאות מיליוני דולרים.

רמת השערים של המניות עלתה אתמול לזו שהיתה במאי ש"ז. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב-2.38 אחוזים ושל מניות ההסדר ב-0.03 אחוז.

העלייה הגדולה ביותר היתה במניות חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה, שערך השוק שלהן עלה אתמול ב-4.45 אחוזים.

גלגלי הבורסה

גיאות במ.ר.צ ובמשתנים

במגמת עלייה התחיל אתמול לפני הצהריים המסחר במניות בשלב מ.ר.צ. העלייה הגדולה ביותר היתה ב-5.9 אחוזים באלרון. נמשך הביקוש למניות הנסחרות גם בניו-יורק, תוך ציפיות לפיחות. בשלב זה לא היתה אף ירידת שער, והמחזור עלה ל-2.5 מיליון שקל.

מגמת העלייה התחזקה אחרי הצהריים בשלב השערים המשתנים, שבו עלו כל 30 השערים. אלרון עלתה ב-7.75 אחוזים. ב-7 אחוזים עלו אזורים ואי.די.בי פת'. הסנה עלתה ב-0.57 אחוז. הביקושים עלו ל-2.7 מיליון שקל וההיצעים ירדו לפחות מ-72 אלף שקל. המחזור הסתכם ב-4 מיליון שקל (כ-2.5 מיליון דולר). המחזור עלה ל-4 מיליוני שקל (2.5 מיליון דולר).

מ-405 ירדו רק 44

בתום המסחר נקבע, שמכל 405 שערי המניות החופשיות עלו 214, לעומת 44 שירדו ו-147 שנשארו בלי שינוי. הביקושים להן הסתכמו ב-8.8 מיליון שקל וההיצעים ב-4.3 מיליון שקל. המחזור היה גדול, שזה שמונה חודשים וחצי (מאז 20 בפברואר) לא היה כמוהו, והסתכם ב-13.5 מיליון שקל ו-8.31 מיליון דולר.

התעלל באכזריות בבן אחיו שהרעיש, ונשלח להסתכלות

עתי"ם

אחסן מסרי (27) מכפר טירה הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בהתעללות אכזרית בבן אחיו (6) כ"עונש" על רעש שהקים הילד בעת משחק.

בכתב האישום טען התובע, עו"ד אברהם פכטר, כי הנאשם שוחרר באפריל, לאחר ריצוי 6 חודשי מאסר בשל תקיפת בני משפחתו ולפי חוות דעת רפואית מדובר באדם בעל הפרעות נפשיות קשות.

ב-27 באוקטובר שיחק הילד והשתולל על מרפסת ביתו. הנאשם שמע את הצעקות וביקש מאחיו להביא אליו את הילד. אחיו שחשש ממנו, הלך להביא את הילד אבל אמו של הילד התנגדה. בשלב זה, נכנס הנאשם לביתו של הילד כשהוא מחזיק בידיו אקדח, תפס את הילד בכתפו בכוח, וגרר אותו לעבר חדר המדרגות.

בחדר המדרגות, נטען בכתב האישום, ירה הנאשם ירייה אחת באוויר וירייה שניה לעבר רגליו של הילד. כאשר ניסה הילד לברוח, תפס אותו הנאשם שנית, הובילו לבית סבו בקומה הראשונה של הבניין, שם מצא צינור פלסטיק והיכה באמצעותו את הילד בעורפו, בגבו וברגליו.

לאחר המכות, גרר הנאשם את הילד למקלחת והחזיק אותו בכוח תחת המים הקרים. הילד הצליח להשתחרר ונמלט כשהוא רטוב ובוכה לבית הוריו.

כתב האישום מייחס עוד לנאשם החזקת אבזרי נשק ותחמושת בכמות גדולה. נטען, כי בחיפוש שנערך בביתו נמצאו מאות כדורים ומחסניות לעוזי ולאמ-16. האשמה נוספת המיוחסת לו היא איום לפגוע פיזית באחיו והשמעת ביטויים עולבים לעברו במטרה ל"שכנעו" לבטל תלונה שהגיש נגדו.

השופט אריה סגלסון שלח את הנאשם להסתכלות בתנאי מעצר וביקש לקבל חוות דעת פסיכאטרית עליו. הדיון בבקשת המעצר עד לתום ההליכים נדחה בחודש ימים.

בא לבקר חבר בבית המעצר כשבתוך פיו 10 גר' של סם

קובי מנדל

בית משפט השלום בחיפה עצר אתמול ל-5 ימים את גדי בן שטרית ממושב אבן מנחם, לאחר שבחיפוש שנערך על גופו בעת שבא לבקר חבר בבית המעצר קישון נמצא על גופו חומר החשוד כהרואין במשקל ברוטו של 10 גרם.

נציג המשטרה, רב-סמל מתקדם חיים שרון, אמר בבית המשפט, כי החומר נמצא בתוך פיו של החשוד. הסנגור טען כי אין כל עילה למעצר, כי המשטרה לא הביאה ראיה שמדובר בסם.

השופט כמאל חיר קבע בהחלטתו להאריך את מעצרו של החשוד, כי העברת סמים לתוך הכלא היא עבירה חמורה. החשוד עצמו אומר שמדובר בסם, אך אינו יודע כאיזה סוג של סם. כמו כן ציין השופט, כי עצם העובדה שהחשוד החזיק את החומר בפיו מחשידה.

המורים יקבלו ב-1 בדצמבר מקדמה של 45 אחוז מהשכר

יצחק שור

בין ארגוני המורים לבין הממונה על השכר באוצר, יעקב רנון, הושג אמש הסדר לפיו יקבלו המורים מקדמה חד פעמית על חשבון הסכם השכר 1988. המקדמה תהיה בגובה של 45 אחוזים מן השכר החודשי של כל מורה והיא תשולם באחד לדצמבר.

הסדר המקדמה איננו הסכם שכר, אך הוא מנטרל את סכנת פיצוץ המשא והמתן, ומאפשר את המשכתו בימים הקרובים. יו"ר ארגון המורים העל-יסודיים, שושנה באייר, הודיעה אמש כי כל העיצומים שעליהם הכריז ארגונה בטלים ומבוטלים.

בינתיים הרוויחו הצדדים פסק זמן, אך לא חלה התקרבות ממשית בעמדות. המורים דורשים תוספת גדולה בהרבה מזו שהאוצר מוכן לתת.

ביום השלושים לפטירת חברתנו

דובה ניב

נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה
ביום חמישי, 10.11.88, בשעה 15.00

קיבוץ אילון

במלאת שלושים

לפטירת חברנו היקר

נורברט כרמי

נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי 9.11.88 בשעה 15.00

המשפחה
קיבוץ ניר-דוד (תל-עמל)

ביום השלושים לפטירתה של חברתנו

אסתי עברי ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום ג', 8.11.88, כ"ח בחשון תשמ"ט בשעה 13.30
בבית הקברות בשער הגולן

המשפחה
וקיבוץ שער-הגולן

לחברתנו בתיה עציון ומשפחתה

אתכם באבל במות האם

אסתר פוגל

קיבוץ נירים

ביום השלושים למותו של בננו-חברנו

רענן בר-און

נעלה לקברו
ביום שלישי 8.11.88 בשעה 15.00

בשעה 21.30 תיערך אזכרה במועדון לחבר.

המשפחה
ובית גל-און

עם מרים, יגאל וכל משפחת ישראלי

אתכם בצערכם במות האב

שמואל ישראל

קיבוץ מעברות